

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 8 januari 2019 met nummer RvVb-A-1819-0456
in de zaak met rolnummer 1617-RvVb-0815-SA

Verzoekende partijen	1. de heer André SAEYS , 2. mevrouw Liliane VAN OVERSTRAETEN beiden wonende te 9280 Lebbeke, Opwijksestraat 294
Verwerende partij	DE GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR van het departement OMGEVING, afdeling Oost-Vlaanderen vertegenwoordigd door advocaat Veerle TOLLENAERE, met woonplaatskeuze op het kantoor te 9000 Gent, Koning Albertlaan 128
Tussenkomenende partij	de nv ELECTRABEL vertegenwoordigd door advocaten Tangui VANDENPUT en Patrik DE MAEYER, met woonplaatskeuze op het kantoor te 1160 Brussel, Tedescolaan 7

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 27 juli 2017 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 6 juni 2017.

De verwerende partij heeft aan de tussenkomenende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend voor het oprichten van twee windturbines op de percelen gelegen te 9200 Dendermonde, Bosveld/Hoogveld zonder nummer met als kadastrale omschrijving afdeling 3, sectie A, nummers 767H en 905G.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De tussenkomenende partij verzoekt met een aangetekende brief van 11 oktober 2017 om in de procedure tot schorsing en vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkomenende partij met een beschikking van 31 oktober 2017 toe in de debatten.

De Raad verwerpt met een arrest van 23 januari 2018 (nummer RvVb/S/1718/0472) de vordering tot schorsing bij gebrek aan hoogdringendheid.

De verzoekende partijen dienen een verzoek tot voortzetting in.

2.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomende partij dient een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient geen wederantwoordnota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 6 november 2018.

Mevrouw Sarah SAEYS voert het woord voor de verzoekende partijen. Advocaat Klaas DE PAUW, *loco* advocaat Veerle TOLLENAERE, voert het woord voor de verwerende partij. Advocaat Laurens DE BRUCKER, *loco* advocaten Tanguy VANDENPUT en Patrik DE MAEYER, voert het woord voor de tussenkomende partij.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

1.

De tussenkomende partij dient op 1 december 2016 (datum van ontvangstbewijs) bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “het oprichten van twee windturbines” op de percelen gelegen te 9200 Dendermonde, Bosveld/Hoogveld zonder nummer.

Het perceel nummer 767H (windturbine 1) ligt, volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Dendermonde’, vastgesteld met koninklijk besluit van 7 november 1978, in agrarisch gebied. Het perceel nummer 905G (windturbine 2) ligt volgens datzelfde plan in industriegebied.

De percelen liggen ook binnen de grenzen van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, ‘Afbakening kleinstedelijk gebied Dendermonde’, goedgekeurd op 28 april 2008. De aangevraagde werken bevinden zich niet in een deelplan van dit plan, zodat geen specifieke stedenbouwkundige voorschriften van toepassing zijn.

Het perceel waarop windturbine 1 wordt voorzien, ligt binnen de grenzen van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Hoogveld Zone J’ (hierna: het toepasselijke PRUP), goedgekeurd op 29 juni 2006, in een zone voor regionale bedrijven.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 27 februari tot en met 28 maart 2017, dient de eerste verzoekende partij één van de 54 bezwaarschriften in.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert op 12 april 2017 ongunstig met betrekking tot windturbine 1 en gunstig met betrekking tot windturbine 2.

Het college van burgemeester en schepenen adviseert op 14 april 2017 ongunstig met betrekking tot windturbine 1 en gunstig met betrekking tot windturbine 2:

“ ...

1. *Legaliteitsbeoordeling*

1.1. *Gewestplan*

Perceel 767L is gelegen in agrarisch gebied en tevens binnen de grenzen van een Provinciaal RUP "Hoogveld zone J" (Prov. Bedrijventerrein goedgekeurd door de Minister op 29/06/2006 in de zone voor regionale bedrijven, zodat de aanvraag dient getoetst te worden aan diens voorschriften. De voorschriften hiervan bepalen het volgende:

...

De aanvraag is bedoeld ter uitbreiding van het windturbinepark. Het produceren van elektriciteit is een industriële activiteit, zodat de inplanting van windturbine in overeenstemming is met punt 1.1.1 van de voorschriften van het provinciaal RUP Hoogveld J.

Op het inplantingsplan (kaart 11a) zal de kern van de mast op ongeveer 17 en 12m van de perceelgrenzen verwijderd zijn. Rekening houdend dat de betonnen mast een diameter heeft van ongeveer 8,5m, zal na aftrek van de straal van 4,25m er ongeveer nog 13m en 8m afstand worden gehouden van de perceelgrenzen. De aanvraag is in overeenstemming met punt 1.2.1.1°.

De voorschriften leggen op dat gebouwen slecht 18m hoog mogen zijn. De in te planten windmolen zal een toprotorhoogte hebben van maximaal 150m. Er wordt dus afgeweken van de stedenbouwkundige voorschriften. De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening laat onder artikel 447 afwijkingen toe op stedenbouwkundige voorschriften voor handelingen van algemeen belang. Deze worden opgedeeld in 11 handelingen van algemeen belang en 2) handelingen van algemeen belang met een beperkte ruimtelijke impact:

(..)

Art. 4.4.7:

...

Het 'Besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.11, 5°, artikel 4.4.7, § 2 en artikel 4.7.1, § 2 tweede lid van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening maakt een duidelijke oplijsting van de handelingen. Uit artikel 2,4° blijkt dat openbare elektrische leidingen, met inbegrip van de bijbehorende infrastructuur, zoals transformatorstations, installaties voor de productie van elektriciteit, dienstgebouwen en andere vallen onder handelingen van algemeen belang (dus zonder beperkte ruimtelijke impact). Hierdoor is het artikel 4.4.7.§1 van de VCRO van toepassing. Deze stelt dat afwijkingen op stedenbouwkundige voorschriften kunnen als er een ontwerp is van een nieuw RIJP die de huidige voorschriften vervangt en die niet in strijd is met hogere ontwerpplannen.

Voor het perceel 767L is geen weet van een nieuw RUP. Bijgevolg is het inplanten van windturbine 1 niet aanvaardbaar op de betreffende locatie.

Perceel 905g is gelegen in industriegebied. De omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp gewestplannen en gewestplannen, gewijzigd via omzendbrief dd 25/1/2002 en 25/10/2002 leggen hiervoor de volgende voorschriften op:

...

De aanvraag is bedoeld ter uitbreiding van het windturbinepark. Het produceren van elektriciteit is een industriële activiteit. Bovenstaande voorschriften maken echter niet duidelijk of een windturbine binnen het industriegebied kan worden ingeplant. De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening ad. 1 september 2009 voorziet echter een afwijking van de bestemmingsvoorschriften:

...

Het besluit van de Vlaamse Regering inzake typevoorschriften voor gewestelijke RUP's d.d. 11 april 2008 stelt het volgende:

(...)

Categorie van gebiedsaanduiding 2: bedrijvigheid

2.2 gemengd regionaal bedrijventerrein

Het bedrijventerrein is bestemd voor regionale bedrijven met de volgende hoofdactiviteiten:

- productie, opslag, bewerking en verwerking van goederen; - productie van energie - onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten

(..)

In het gebied zijn windturbines toegelaten, alsook andere installaties voor de productie van (hernieuwbare) energie of energierecuperatie..

(..)

Uit de standaardtypebepalingen volgt dat de plaatsing van een windturbine op het betreffende perceel principieel in overeenstemming is met deze bestemmingsbepalingen.

...

2 Opportuniteitsbeoordeling

2.1 Goede ruimtelijke ordening en inpasbaarheid

De aanvraag dient ook beoordeeld te worden naar de inpasbaarheid in de onmiddellijke omgeving. Het opwekken van energie is een industriële activiteit, zodoende dat de aanvraag past binnen het industriepark Hoogveld.

Een windmolen van 150m hoog zorgt voor een visuele impact in de omgeving. De windmolens hebben tot doel om de bestaande bundel windmolens binnen het Hoogveld uit te breiden. De skyline van de site is dus reeds bekend met 150m hoge windturbines.

Er dient te worden gekeken naar de inplanting van de turbines met betrekking tot het woongebied en de omliggende bebouwing. WT1 zal worden ingepland op meer dan 250m van het woongebied maar op minder dan 50m van het dichtstbijzijnde noordelijke gebouw en op minder dan 150m van het dichtstbijzijnde zuidelijke gebouw. Beide gebouwen betreffen industriële bebouwing en zijn niet bestemd voor wonen, zodat de inplanting voldoet aan de bepalingen van de omzendbrief van ENE/2006/01 -RO/2006/02 die stelt dat:

(...)

3.1.9. Geluidsimpact

...

WT2 zal worden ingepland op meer dan 250m van het woongebied maar op minder dan 40m, minder dan 60m, minder dan 80m en minder dan 120m van de dichtstbijzijnde gebouwen in respectievelijk het oosten, zuiden, westen en noorden. Dit zijn voornamelijk industriële gebouwen. In een straal van 250m kunnen mogelijk bedrijfswoningen staan. Deze zijn echter ondergeschikt aan de functie industrie. Voor de inplanting van turbine 2 kan besloten worden dat deze ook voldoet aan de bepalingen van de omzendbrief van 5717E/2006/01-RO/2006/02.

Het geluidaspect, de slagschaduw en het veiligheidsaspect zijn van milieutechnische aard.

De milieuvergunning voor de twee windturbines werd bij de Deputatie geweigerd bij besluit van 11/08/2016. In hoger beroep besliste de Vlaamse minister dat de turbine op perceel 0905G vergund kan worden, maar deze op perceel 0767L niet. Op basis van die beslissing geeft de dienst leefmilieu een gunstig advies voor WT2, maar een negatief voor WT1.

De argumenten voor het advies van dienst leefmilieu zijn gebaseerd op de milieutechnische aspecten. Wij vertrouwen op hun kennis en expertise, maar voor het verlenen van stedenbouwkundig advies houden wij geen rekening met milieutechnische aspecten.

De inplanting van de windmolens zijn in overeenstemming met de herziening van het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Dendermonde dd. juni 2012 doordat de locatie in het hoofdstuk 4.2.8 staat aangegeven als mogelijke inplantingsplaats voor windturbines.

Bovendien is de inplanting van de betreffende windturbine in overeenstemming met het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan Oost-Vlaanderen, doordat deze locatie staat ingekleurd als 'Potentiële inplantingslocaties' (zie kaart 4, 4a, 4b en 4c).

Voor WT1 kan men op basis van artikel 4.4.7§1 VCRO niet afwijken op de stedenbouwkundige voorschriften van het RUP Hoogveld J, aangezien er geen ontwerpplannen zijn van een nieuw RUP waarmee de handelingen van algemeen belang verenigbaar zijn.

Tijdens het openbaar onderzoek zijn er 54 bezwaren ingediend. Zo'n 48 ervan bestaan uit eenzelfde formulier, ondertekend door andere eigenaren. De bezwaren werden kort besproken, maar geven geen aanleiding tot het verlenen van een negatief advies. Opvallend is dat het overgrote deel van de bezwaren betrekking hebben op WT1 te Bosveld.

Op basis van bovenvermelde redenen zijn er vanuit stedenbouwkundig oogpunt geen bezwaren tegen het plaatsen van WT2 te Hoogveld maar zijn we ongunstig voor het plaatsen van WT1 te Bosveld.

3. Conclusie

Het plaatsen van WT2 is in overeenstemming met de wettelijke bepalingen en is verenigbaar met de goede ruimtelijke ordening. Het plaatsen van WT1 is niet in overeenstemming met de wettelijke bepalingen. Er wordt een gunstig advies gegeven voor het plaatsen van WT2 en een ongunstig advies voor het plaatsen van WT1.

...

De verwerende partij verleent op 6 juni 2017 een stedenbouwkundige vergunning:

“ ...

EXTERNE ADVIEZEN (zie bijlagen)

Op 10/01/2017 heb ik advies gevraagd aan het College van Burgemeester en Schepenen. Dit advies werd uitgebracht op 14/04/2017 en ontvangen op 21/04/2017. Het advies is gunstig voor WT2 en ongunstig voor WT1. In het advies wordt gesteld:

...

Standpunt van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar:

Het college meent dat art. 4.4.7, §2 VCRO niet kan toegepast worden bij de beoordeling van WT1, omdat windturbines in het uitvoeringsbesluit m.b.t. de handelingen van algemeen belang niet expliciet opgenomen zijn als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben. Daarbij wordt voorbij gegaan aan de bepalingen van art. 3, §3 van voormeld besluit (zie de rubriek 'Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften'), waaruit volgt dat tijdens een projectvergadering en op basis van een gemotiveerd verzoek kan nagegaan worden of de werken een ruimtelijk beperkte impact hebben.

N.a.v. de projectvergadering die m.b.t. de voorliggende aanvraag werd georganiseerd op 27/05/2016 (zie de rubriek 'Historiek') werd besloten dat de werken een ruimtelijk beperkte impact hebben en er bijgevolg bij de beoordeling van de vergunningsaanvraag toepassing kan gemaakt worden van voormeld art. 4.4.7, §2 VCRO. Naar aanleiding van dit dossier werd vanuit de stad Dendermonde gemeld dat er geen bezwaren waren tegen het project. Derhalve wordt het ongunstig advies m.b.t. WT1 niet bijgetreden.

Vermits het produceren van elektriciteit een industriële activiteit is, kan gesteld worden dat de inplanting van WT2 in overeenstemming is met de voorschriften voor industriegebied. Het is dan ook niet duidelijk waarom het college van mening is dat art. 4.4.9 VCRO zou moeten toegepast worden (te meer via dezelfde redenering besloten werd dat WT1 conform is met de bestemming van het PRUP).

Verder wordt vastgesteld dat het college de aanvraag toetst aan de omzendbrief van 2006 terwijl sinds 25.04.2014 omzendbrief R0/2014/02 toegepast wordt.

...

HET OPENBAAR ONDERZOEK

...

De aanvraag is verzonden naar de gemeente DENDERMONDE voor de organisatie van het openbaar onderzoek Het vond plaats van 27/02/2017 tot 28/03/2017

Er werden 54 bezwaren ingediend

De bezwaren handelen over (samenvatting zoals opgenomen in het advies van het college)'

- 1. De vergunningsaanvraag is gebaseerd op dezelfde elementen als de milieuvergunningsaanvraag, die werd geweigerd door de provincie Oost-Vlaanderen en de minister in beroep Tevens werd het dossier ook vaak negatief geadviseerd, zoals ook door stad Dendermonde*
- 2. De veiligheid van de windturbines werd niet voldoende onderzocht Bij ijsworp en wiekbreuk is er sprake van effectafstanden tot 300m á 400m*
- 3. De wettelijke normen voor slagschaduw en geluid zullen worden overschreden voor tal van woningen langs de Lange Dijkstraat, Putteveld, Hoeksken, Bertbaan, Korte Dijkstraat en Prateveld Windturbines met tiphoogte 158m zijn niet behoorlijk te bufferen als de afstand tot de meest nabijgelegen woningen minder dan 250m bedragen De windmolens zullen veel verstoring brengen op gebied van fauna & flora, levenskwaliteit en gezondheid*
- 4. Bij de uitbreiding van het industrieterrein richting Putteveld en Lange Dijkstraat was in het ruimtelijk uitvoeringsplan niet voorzien in windturbines, enkel in constructies tot max 18m*
- 5. De oprichting van windturbines op enkele honderden meter van woongebied betekent een aanzienlijke waardevermindering van de woningen, zonder dat deze planschade wordt vergoed*
- 6. Er zijn al genoeg windmolens aanwezig op een relatief beperkte ruimte en dicht bij bebouwde woonkernen Het is misschien beter om de windmolens te spreiden over de totale oppervlakte van Dendermonde om zo de ongemakken te verdelen over gans de bevolking en niet een beperkt deel ervan*
- 7. Er is naast hinder van de turbines ook last van sluijverkeer en geurhinder van het industrieterrein De bezwaarindiener wenst liever bomen aangeplant te zien dan windturbines daar de leefbaarheid dan aangenamer zal zijn.*

Na onderzoek van de bezwaren en opmerkingen worden volgende standpunten hieromtrent ingenomen. Wanneer het standpunt van het college gevolgd wordt, wordt (CBS) voor de tekst gevoegd; het standpunt van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar (in de gevallen waar de visie van het college niet gevolgd wordt) wordt voorafgegaan door (GSA):

- 1. (CBS) De adviezen voor de milieuvergunning kunnen vaak 'negatief geweest zijn en er werd inderdaad vanuit de stad Dendermonde een ongunstig advies afgeleverd vanuit de dienst Leefmilieu. Vanuit de dienst Stedenbouw werd echter een gunstig advies afgeleverd. (GSA) Het bezwaar heeft betrekking op de milieuvergunningsprocedure; dit betreft een afzonderlijke procedure, die geen rechtstreekse impact heeft op de beoordeling van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag.
Het bezwaar wordt **ongegrond** bevonden.*
- 2. (GSA) Het aspect veiligheid inzake ijsworp en wiekbreuk wordt bij de stedenbouwkundige beoordeling van de aanvraag in rekening gebracht ingevolge de beoordelingscriteria die vermeld worden in art. 4.3.1. VCRO. De lokalisatienota bevat een veiligheidsstudie waaruit blijkt dat geen onaanvaardbare risico's worden gecreëerd. De effectafstanden, waarvan sprake in het bezwaar, zouden kunnen voorkomen ingeval er geen veiligheidsmaatregelen (zoals een ijsdetectiesysteem, het stilleggen en herpositioneren van de rotor, ...) genomen worden, wat in de aanvraag uiteraard niet van toepassing is.*

Het bezwaar wordt **ongegrond** bevonden.

3. (CBS) In het bezwaar wordt aangehaald dat de meest nabijgelegen woningen op minder dan 250m afstand liggen van de in te planten windmolen in de Bosveld. Overwegend dat de dichtst gelegen woning op 280m afstand gelegen is van de betreffende windmolen in de Bosveld en dat dit de woningen op de uithoek van Putteveld betreft, dat de woningen in de Lange Dijkstraat zich op een afstand tussen 400m en 530m van de geplande windturbine bevinden en dat de woningen van de Korte Dijkstraat op een afstand tussen 480m en 580m gelegen zijn;
(GSA) dat op basis van de geluidsstudie en de slagschaduwstudie aangetoond wordt dat te allen tijde, mits de nodige reducties, kan voldaan worden aan de geldende normen. Dat het naleven van de Vlare-normen garandeert dat er geen ontoelaatbare hinder zal gegenereerd worden voor omwonenden en gebruikers van de gebieden in de directe omgeving van de windturbines. In die omstandigheden kan er evenmin een ontoelaatbare impact zijn op de levenskwaliteit en gezondheid. Uit de aanvraag blijkt ook dat geen significante effecten zullen optreden op natuurwaarden. Er kan gesteld worden dat in voldoende mate rekening gehouden wordt met de voormelde omzendbrief R0/2014/02.

Het bezwaar wordt **ongegrond** bevonden.

4. (GSA) Bezwaar 4 heeft enkel betrekking op de voorziene windturbine 1 te Bosveld, waar het PRUP van toepassing is. De aanvraag is hiermee niet in overeenstemming. Zoals toegelicht in de rubriek 'Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften' kan ter zake evenwel toepassing gemaakt worden van art. 4.4.7, §2 VCRO, vermits n.a.v. de projectvergadering die m.b.t. de voorliggende aanvraag werd georganiseerd op 27/05/2016 (zie de rubriek 'Historiek') werd besloten dat de werken een ruimtelijk beperkte impact hebben.

Het bezwaar wordt **ongegrond** bevonden.

5. (GSA) De wetgeving omtrent planschade is terug te vinden in art. 2.6.1 VCRO. Planschade kan slechts het gevolg zijn van het in werking treden van een ruimtelijk uitvoeringsplan, hetgeen hier niet aan de orde is. De mogelijke waardevermindering van eigendommen is geen stedenbouwkundig aspect; dit kan bij de beoordeling van de voorliggende aanvraag dan ook niet in aanmerking genomen worden.

Het bezwaar wordt **ongegrond** bevonden.

6. (GSA) De inplanting van windturbines wordt beoordeeld op basis van legaliteitsaspecten (zoals de planologische bepalingen voor de betrokken gebieden, maar evenzeer de bepalingen van de VCRO en de diverse uitvoeringsbesluiten, ...) en opportuiniteitsaspecten (de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening). Het is duidelijk dat een evenwichtige spreiding op basis van een raster dat over de gemeente (buiten de woongebieden) gelegd wordt, nooit aan voormelde criteria kan voldoen. Bepaalde gebieden komen effectief in aanmerking voor (grote) concentraties van windturbines, terwijl in vele andere gebieden omwille van specifieke omstandigheden quasi nooit windturbines zullen kunnen gerealiseerd worden.

Het bezwaar wordt **ongegrond** bevonden.

7. (CBS) Sluipverkeer en geuroverlast van het industrieterrein is geen stedenbouwkundig argument dat verband houdt met de inplanting van de windmolens.

Het bezwaar wordt **ongegrond** bevonden

Besluit:

De bezwaren die naar aanleiding van het openbaar onderzoek werden ingediend, zijn ontvankelijk, doch ongegrond.

WATERTOETS

Overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te worden aan de watertoets. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 (BS 31/10/2006) en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan het watersysteem, aan de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan.

Het voorliggende project heeft geen omvangrijke oppervlakte en ligt niet in een overstromingsgevoelig gebied.

De verharding van de werkplatformen bestaat uit in waterdoorlatende materialen. Het hemelwater dat op de verhardingen (van de funderingsvoet van de windturbines, de werkplatformen en toegangswegen) valt, kan ter plaatse en ernaast in de onverharde zones infiltreren.

Op 02/02/2017 bracht de Polder Vlassenbroek m.b.t. de voorliggende aanvraag een gunstig advies uit.

Gelet op het bovenstaande kan in alle redelijkheid geoordeeld worden dat het project geen schadelijk effect heeft op de waterhuishouding van het betrokken gebied.

MER-paragraaf

Het voorgenomen project omvat de bouw van 2 windturbines op het industrieterrein Hoogveld (+uitbreiding) in Dendermonde.

Het ontwerp komt niet voor op de lijsten, gevoegd als bijlage I en II bij het project-m.e.r.-besluit.

Het project komt evenwel voor op de lijst, gevoegd als bijlage III bij het project-m.e.r.-besluit:

rubriek 3, i): Energiebedrijven, installaties voor de winning van windenergie voor de energieproductie (windturbineparken) (projecten die niet onder bijlage II vallen).

Uit de gegevens van het dossier volgt:

- gezien de grote afstanden tussen naburige relictten en de windturbines en het feit dat deze laatste zich in een industriële omgeving bevinden, wordt geen significante aantasting van de waarde van deze relictten verwacht.*
- de resultaten van de gedetailleerde slagschaduwstudie tonen aan dat er zonder ingrepen meerdere receptoren meer dan de toegelaten norm slagschaduw zullen ondervinden. Doordat er op de turbines slagschaduwmodules zullen geplaatst worden, zal er echter voor gezorgd worden dat de geldende normering overal gerespecteerd wordt.*
- de geluidsstudie toont aan dat het specifieke geluid ter hoogte van alle woningen in de nabije omgeving te allen tijde, ook 's avonds en 's nachts, mits toepassing van een geluidsmodule kan voldoen aan de richtwaarden voor windturbinegeluid.*
- gezien de aard van de projectsite (industriegebied, en voor WT1 ten noorden ook grootschalige akkers) niet overeenkomt met de beschermde habitats of de vogelrichtlijngebieden die in de ruimere omgeving voorkomen, mag in alle redelijkheid aangenomen worden dat de inplanting van de windturbines geen significante negatieve effecten zal hebben op de betrokken natuurgebieden of de er voorkomende soorten.*
- de risicoanalyse die bij de aanvraag gevoegd werd, toont aan dat alle risico's aanvaardbaar zijn.*
- om een inschatting van de visuele hinder mogelijk te maken, werden fotosimulaties aan het dossier toegevoegd; daaruit blijkt dat de bijkomende windturbines zich op een degelijke manier integreren binnen het bestaande industrieel landschap, waar reeds diverse windturbines voorkomen.*

Op basis van de elementen in het dossier en de bijgevoegde m.e.r.-screeningsnota kan akkoord gegaan worden met de conclusie dat de mogelijke milieueffecten, rekening houdend met mogelijke cumulatieve effecten ingevolge de reeds vergunde windturbines in het gebied, niet aanzienlijk zijn. Er kan gesteld worden dat de opmaak van een project-MER geen relevante bijkomende gegevens zal opleveren; bijgevolg kan besloten worden dat de opmaak van een project-NIER niet noodzakelijk is.

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Deze beoordeling — als uitvoering van art. 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en met oog voor de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen - houdt rekening met de volgende criteria als uitvoering van art. 4.3.1. van de codex:

- functionele inpasbaarheid/schaal/visueel-vormelijke elementen: de windturbines worden ingeplant binnen de grootschaligheid van het industriegebied; zij vormen een ruime cluster met de reeds aanwezige windturbines en zij sluiten qua functie aan bij de industriële bestemming van dit gebied. Er kan bijgevolg gesteld worden dat de gevraagde windturbines functioneel inpasbaar zijn in het betrokken gebied en dat zij qua schaal, vormgeving en materiaalgebruik afgestemd zijn op de eerder vergunde turbines*
- ruimtegebruik en bouwdichtheid/bodemreliëf: de oppervlakte-inname van een windturbine is zeer bescheiden en brengt de efficiënte bebouwing en exploitatie van het industriegebied dan ook niet in het gedrang. Het bodemreliëf wordt niet gewijzigd door de bouw van de windturbines*
- hinderaspecten/ gezondheid/ gebruiksgenot/ veiligheid in het algemeen/ mobiliteitsimpact/ cultuurhistorische aspecten: in de bij het dossier gevoegde m.e.r.-screeningsnota wordt aangetoond dat het project geen relevante impact, heeft op het industriegebied zelf, op de naburige bewoning (op basis van een geluids-, slagschaduw- en veiligheidsstudie), op de luchtvaart, op de natuur en het landschap (zie ook de rubriek 'MER-paragraaf'). Het feit dat de geplande windturbines een uitbreiding vormen van een bestaand windturbinepark (3 bestaande en 1 vergunde windturbine) in het industriegebied Hoogveld, draagt er in ruime mate toe bij dat de impact ruimtelijk beperkt zal zijn.*

Overwegende dat WT 2 wordt opgericht op de parkeerplaats achter een bestaand bedrijfsgebouw van het transportbedrijf Verbeken, gelegen in industriegebied; dat kan gesteld worden dat dit onderdeel van de aanvraag in overeenstemming is met de planologische bestemming van het gebied;

Overwegende dat WT 1 wordt ingeplant op het terrein gesitueerd naast de parking van DDS, in de nabijheid van de N41; dat het betrokken perceel binnen de omschrijving van het PRUP "Hoogveld Zone J" gelegen is; dat dit onderdeel van de aanvraag in strijd is met de stedenbouwkundige voorschriften die van toepassing zijn voor het gebied: dat, zoals toegelicht in de rubriek 'Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften' ter zake evenwel toepassing kan gemaakt worden van art. 4.4.7, §2 VCRO, vermits n.a.v. de projectvergadering die m.b.t. de voorliggende aanvraag werd georganiseerd op 27/05/2016 (zie de rubriek 'Historiek') werd besloten dat de werken een ruimtelijk beperkte impact hebben;

De oprichting van windturbines kadert in de doelstellingen van de Europese richtlijn en van de Vlaamse Regering inzake de uitbouw van hernieuwbare energiebronnen in Vlaanderen.

De Vlaamse Regering stelt als doelstelling voorop om tegen 2020 13% van het totale elektriciteitsverbruik te betrekken uit hernieuwbare energiebronnen. Windenergie kan hierin een belangrijke bijdrage leveren. De elektriciteitsopwekking via windenergie vermijdt het gebruik van fossiele brandstoffen en de uitstoot van voor het milieu schadelijke gassen.

Een cruciaal element in functie van het behalen van deze Vlaamse doelstelling is bijgevolg het positief benaderen van windturbines als nieuw element in het landschap en dit te kaderen in een lange termijnvisie op duurzame ruimtelijke ontwikkeling.

Overwegende dat het voorliggend project op een relevante manier kan bijdragen om de voormelde doelstellingen te realiseren: dat de 2 windturbines kunnen voorzien in het jaarlijks energieverbruik van meer dan 3.700 gezinnen.

Overwegende dat de beleving van een landschap met windturbines iets anders kan benaderd worden dan zonder windturbines, weliswaar in positieve zin omwille van het 'groene' element dat positief bijdraagt aan de energietransitie in Vlaanderen.

Overwegende dat dergelijke vrij nieuwe 'energielandschappen' vanuit de bevoegdheid en de bezorgdheid van de Vlaamse overheid om het aandeel van groene energievoorzieningen relevant, op te drijven, op vandaag een noodzaak zijn; dat op tientallen zorgvuldig geselecteerde locaties in Vlaanderen het bestaansrecht van deze landschappen reeds wordt aangetoond, zonder dat daarvoor een ontoelaatbare landschappelijke impact wordt veroorzaakt; dat de landschappelijke impact aanvaardbaar is, volgt in ruime mate uit het feit dat, conform de voormelde omzendbrief, wordt gestreefd naar een ruimtelijke concentratie van windturbines in of aansluitend bij haven- en industriegebieden en in de nabijheid van markant in het landschap voorkomende structuren, zoals wegen.

De voorziene windturbines zijn, zoals op iedere andere locatie in Vlaanderen, door hun hoogte van een andere orde dan de bestaande landschapselementen. Ze overstijgt deze. Het is dan ook de bedoeling om ze ergens te laten bij aansluiten en om ze ergens mee te kunnen associëren.

Verwijzend naar de omzendbrief RO/2014/02 'Afwegingskader en randvoorwaarden voor de oprichting van windturbines', dienen windturbines zoveel als mogelijk gebundeld te worden zodat de resterende open ruimte in het al sterk verstedelijkt Vlaanderen gegarandeerd wordt. Er wordt gestreefd naar een ruimtelijke concentratie van windturbines in zeehavengebieden, industriegebieden of in de nabijheid van markant in het landschap voorkomende infrastructuur zoals wegen, spoorwegen, waterwegen, hoogspanningsleidingen,...

Bij de locatiekeuze dient afgewogen te worden of het project aansluit bij de schaal en de opbouw van het landschap in kwestie en of de structuur en de essentiële functies van de randstedelijke gebieden of het buitengebied niet worden aantast.

Overwegende dat voor de inplanting werd gebruik gemaakt van de nog beschikbare ruimte op het bedrijventerrein Hoogveld;

dat de aangevraagde windturbines een uitbreiding vormen van het reeds bestaande windturbinepark (3 bestaande en 1 vergunde windturbine) in het industriegebied Hoogveld;
dat de directe omgeving wordt gekenmerkt door industriële gebouwen en constructies en de bestaande windturbines in het zuidelijk deel van het bedrijventerrein.

De windturbines worden voorzien binnen de grootschaligheid van het industriegebied; zij vormen een cluster van 6 windturbines met de reeds bestaande en vergunde turbines. Het bundelingsprincipe wordt gerespecteerd.

De grootschaligheid van de omgeving maakt dat windturbines, als verticaal dominerend landschapselement, ruimtelijk verenigbaar zijn met deze voorziene locatie.

De windturbines, als verticaal structurerend element, geven verder mee vorm aan het energielandschap in het industriegebied Hoogveld.

De turbines worden voorzien met 3 relatief langzaam draaiende wieken. De verhouding tussen de masthoogte en de rotordiameter is gebruikelijk en aanvaardbaar.

De specifieke inplantingslocatie is vlot ontsluitbaar.

De bijkomende infrastructuurwerken blijven beperkt tot een aantal werkvlakken, die voorzien worden in waterdoorlatende materialen.

Bij het dossier werd een visualisatie van het project gevoegd. Op basis van deze visualisatie kan tevens worden besloten dat de impact op het landschap aanvaardbaar is.

De inplanting van de windturbines in het grootschalig industriegebied, sluit aan bij de schaal en de opbouw van het industriële landschap en brengt de basisbestemming — het functioneren van industriële en ambachtelijke bedrijven in het gebied -- niet in het gedrang. De aanvraag is in overeenstemming met de ruimtelijke draagkracht van het terrein en tast de structuur en de essentiële functies van de naburige gebieden niet aan.

Zij zullen, samen met de al aanwezige en vergunde windturbines, het industriegebied beklemtonen. De grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden zullen niet worden overschreden, gezien het beperkte ruimtelijke bereik van de effecten van het project. Door de aanvrager wordt in voldoende mate aangetoond dat de geldende Vlare-normen in het bijzonder voor geluid, slagschaduw en veiligheid zullen gerespecteerd worden. Ter zake wordt ook nog een voorwaarde in de vergunning opgenomen.

Het industrieterrein Hoogveld werd binnen het Windplan van Oost-Vlaanderen, dat als addendum bij het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan werd goedgekeurd in 2009, integraal aangeduid als potentiële inplantingslocatie.

Overwegende dat een gunstig advies werd uitgebracht door de provincie Oost-Vlaanderen - Dienst Ruimtelijke Planning, de Polder Vlassenbroek en het Agentschap Wegen en Verkeer;

dat een voorwaardelijk gunstig advies werd geformuleerd door het Directoraat-Generaal Luchtvaart; Overwegende dat het advies van het college van burgemeester en schepenen gunstig was voor WT2, maar ongunstig voor WT1; dat in de rubriek 'Externe adviezen' uitvoerig gemotiveerd wordt waarom dit negatief advies niet wordt onderschreven;

Overwegende dat er tijdens het openbaar onderzoek 54 bezwaren werden ingediend; dat de inhoud van deze bezwaren werd onderzocht en ongegrond werd verklaard (zie de rubriek 'Het openbaar onderzoek').

ALGEMENE CONCLUSIE

Uit bovenstaande motivering blijkt dat de aanvraag in overeenstemming is (of kan gebracht worden mits het opleggen van de nodige voorwaarden) met de wettelijke bepalingen, alsook met de goede plaatselijke ordening en met zijn onmiddellijke omgeving. De gevraagde vergunning kan worden verleend met toepassing van art. 4.4.7, §2 VCRO.

...

Dit is de bestreden beslissing.

2.

De deputatie van de provincieraad van de provincie Oost-Vlaanderen weigert op 11 augustus 2016 de door de tussenkomende partij aangevraagde milieuvergunning voor het exploiteren van een windmolenpark met twee windturbines.

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw weigert op 16 februari 2017 in graad van administratief beroep de milieuvergunning voor windturbine 1 en verleent de milieuvergunning voor windturbine 2. De tussenkomende partij heeft tegen deze beslissing (in zoverre de milieuvergunning wordt geweigerd voor windturbine 1) op 19 april 2017 een vordering tot nietigverklaring ingesteld bij de Raad van State. Er is de Raad op heden geen uitspraak bekend.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft het voorwerp van het beroep

Standpunt van de partijen

In haar antwoordnota betwist de verwerende partij als volgt de draagwijdte van het voorwerp van het voorliggende verzoek tot vernietiging:

“ ...

7. *Bij ministerieel besluit van 16 februari 2017 werd de milieuvergunning definitief geweigerd voor WT1. Deze beslissing wordt weliswaar bestreden bij de Raad van State door de aanvrager.*

Ook de toekenning van de milieuvergunning voor WT2 wordt trouwens bestreden bij de Raad van State (door de verzoekende partijen).

Volgens artikel 4.5.1, §2, derde lid VCRO en artikel 5, §1 van het Milieuvergunningsdecreet vervalt een stedenbouwkundige vergunning van rechtswege wanneer de milieuvergunning definitief geweigerd wordt.

8. *Conform de vaste rechtspraak van uw Raad brengt dit mee dat het beroep zonder voorwerp is geworden voor WT1.*

...”

Beoordeling door de Raad

De twee aangevraagde windturbines vormen een uitbreiding bij een reeds bestaand windturbinepark. Zoals reeds werd opgemerkt, heeft de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw op 16 februari 2017 de milieuvergunning voor windturbine 1 in graad van beroep geweigerd.

Artikel 4.5.1, §2 VCRO bepaalt dat een stedenbouwkundige vergunning voor een inrichting, waarvoor een milieuvergunning nodig is, van rechtswege vervalt, indien de milieuvergunning

definitief geweigerd wordt overeenkomstig artikel 5, §1 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (Milieuvergunningsdecreet).

De procespartijen betwisten niet dat de milieuvergunning voor de met de bestreden beslissing stedenbouwkundig vergunde windturbine 1 na administratief beroep definitief werd geweigerd.

Gelet op het verval van de stedenbouwkundige vergunning voor windturbine 1, dient ook het voorwerp van de vordering tot vernietiging beperkt te worden tot windturbine 2. De omstandigheid dat de tussenkomende partij, zoals hoger evenzeer werd opgemerkt, bij de Raad van State een beroep tot nietigverklaring heeft ingediend tegen deze weigering doet aan voorgaande vaststelling, geen afbreuk. Partijen betwisten niet dat *in casu* kan afgeweken worden van de principiële ondeelbaarheid van een vergunning en dat windturbine 2 afsplitsbaar is.

De exceptie is gegrond.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

Standpunt van de partijen

1.

In haar verzoekschrift schetsen de verzoekende partijen als volgt, onder een afzonderlijke hoofding, hun belang bij de voorliggende vordering tot vernietiging:

“ ...

Belang

Ik, André Saeys, eerste verzoeker, ben voor 50% eigenaar van de grond te Hoogveld 73 te Dendermonde, ik ben ook bestuurder (in naam van bvba SAEYS) en 50% aandeelhouder van de NV Simmo, met ondernemingsnummer 0442.020.981, en maatschappelijke zetel te Opwijksestraat 294 — 9280 Lebbeke, welke eigenaar is van het bedrijfsgebouw dat staat op de grond te Hoogveld 73 te Dendermonde, alsook enige zaakvoerder en 100% aandeelhouder van de bvba Saeys, met ondernemingsnummer 0421.070.961, en maatschappelijke zetel te Hoogveld 73 - 9200 Dendermonde, welke de uitbating doet van de handelszaak gelegen te Hoogveld 73 te Dendermonde.

De tweede verzoeker, Liliane van Overstraeten, is voor 50% eigenaar van de grond te Hoogveld 73 te Dendermonde en is ook bestuurder en 50% aandeelhouder van de NV Simmo, met ondernemingsnummer 0442.020.981, en maatschappelijke zetel te Opwijksestraat 294 — 9280 Lebbeke, welke eigenaar is van het bedrijfsgebouw dat staat op de grond te Hoogveld 73 te Dendermonde.

Hoogveld 73 is gelegen naast Hoogveld 85, waar windturbine 2 zou worden gebouwd.

Mijn bedrijfsgebouw Lou zich op amper 90 meter van de mast van W12 en 40 meter van de wieken van deze windturbine bevinden en mijn buitenruimte welke wordt gebruikt voor opslag en behandeling van materiaal begint op slechts 70 meter van de mast, en slechts 20 meter van de wieken.

Ik zal op verschillende vlakken belangrijke nadelen ondervinden, dewelke ik hieronder zal uiteenzetten.

“ ...”

2.

In haar antwoordnota betwist de verwerende partij als volgt het belang van de verzoekende partijen bij de voorliggende vordering tot vernietiging:

“... ”

9. *De verzoekende partijen stellen elk voor de helft eigenaar te zijn van de grond te Hoogveld 73. Eveneens zouden zij elk voor de helft aandeelhouder en bestuurder zijn van de NV Simmo die eigenaar zou zijn van het bedrijfsgebouw dat op de grond aan Hoogveld 73 staat.*

De verzoekende partijen leggen van deze beweringen geen enkel stuk voor.

Er kan derhalve niet worden nagegaan of zij welk enige belang kunnen aantonen.

Het beroep is enkel daarom al onontvankelijk.

10. *Hoogveld 73 is gelegen naast de plaats waar WT2 wordt voorzien. De verzoekende partijen stellen dan ook dat “hun” bedrijfsgebouw zich op 90 meter van de mast van WT2 bevindt en 40 meter van de wieken van de WT2. Voor de buitenruimte zou dit nog telkens 20 meter minder zijn.*

De verzoekende partijen voeren dus zelf enkel een belang aan voor zover dit betrekking heeft op WT2. Zij voeren geen enkel belang aan in verband met WT1.

Gelet op de ligging van hun grond, kan een belang voor zover de vergunning betrekking heeft op WT1, niet worden aangenomen.

11. *Het belang dat zij zelf aanvoeren in verband met WT2 heeft betrekking op het gebruik van de bedrijfsgebouw en de buitenruimte daarvan.*

De verzoekende partijen stellen weliswaar zelf dat zij enkel eigenaar zijn van de grond. Er wordt geen enkel belang aangevoerd dat uitsluitend betrekking heeft op de grond.

Integendeel wordt het belang specifiek gekoppeld aan het gebouw en het bedrijf. Deze zijn, zoals de verzoekende partijen zelf poneren, eigendom van een vennootschap. Deze rechtspersoon is geen partij in huidige procedure.

Het is geenszins omdat de verzoekende partijen bestuurder of aandeelhouder zouden zijn in een vennootschap, die zelf geen partij inzake is, dat zij plots een persoonlijk belang zouden krijgen om de bestreden vergunning aan te vechten.

Het is bovendien ook niet de eerste verzoekende partij, maar de bvba Saeys die aandeelhouder en bestuurder is in de NV Simmo.

12. *Het beroep is in het geheel onontvankelijk.*

...”

3.

De tussenkomende partij betwist eveneens het belang van de verzoekende partijen bij de voorliggende vordering:

“ ...
15

Tussenkomende partij kan het vermeende belang waarover de verzoekende partijen menen te beschikken evenwel geenszins onderschrijven en doet in dat kader het volgende gelden.

16.

De loutere beschikking over zakelijke of persoonlijke rechten met betrekking tot een onroerend goed dat onmiddellijk gelegen is naast het perceel waarop de bestreden beslissing slaat, verleent volgens Uw Raad aan de verzoekende partijen op zich niet het rechtens vereiste belang bij de procedure. (RvVb, nr. A/2012/0345, 4 september 2012)

Ook de Raad van State oordeelde dat het feit dat een perceel grenst aan het perceel waarop de vergunde inrichting wordt geëxploiteerd, op zich niet volstaat om het rechtens vereiste belang te kunnen aanvoeren om een vergunning aan te vechten. (R.v.St., nr. 72.802 van 26 maart 1998)

De verzoekende partijen zullen aldus het mogelijk bestaan van hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en tegelijkertijd zal de verzoekende partij moeten aantonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervindt of zal ondervinden. (RvVb, nr. A/2012/0058, 20 februari 2013)

17.

Tussenkomende partij stelt in dit kader vooreerst vast dat de verzoekende partijen zeer weinig concrete gegevens aanbrengen die betrekking hebben op de vermeende visuele hinder.

De stelling dat de windturbines in het gezichtsveld van de verzoekende partij zullen worden opgericht en dat er hierdoor visuele hinder wordt veroorzaakt, kan in dit kader niet worden bijgetreden. De loutere aanwezigheid van windturbines geeft immers geen aanleiding tot het bestaan van visuele hinder. (R.v.St., nr. 133.487 van 2 juli 2004)

De enige concrete gegevens die kunnen worden aangetroffen, betreffen een weergave van het kadastraal perceel van de verzoekende partijen en dat van het perceel waarop WT2 zal worden gebouwd, en een zeer ruwe schatting van de afstand van de bedrijfswoning van de verzoekende partijen tot de dichtstbijzijnde windturbine WT2 (en dus niet de andere windturbines).

Deze gegevens komen evenwel niet tegemoet aan voormelde standaardvereiste uit de rechtspraak van Uw Raad dat de verzoekende partijen de aard en de omvang van de hinder en nadelen voldoende concreet moeten omschrijven.

Bij gebrek aan visualisaties bijgebracht door de verzoekende partijen, is Uw Raad op zichzelf aangewezen om een voorstelling te maken van deze impact van het voorwerp van de vergunning, en dit aan de hand van de gegevens die de verzoekende partijen wél hebben aangebracht in hun verzoekschrift.

Tussenkomende partij stelt echter vast dat op grond van de in het verzoekschrift aangebrachte elementen zeer moeilijk een voorstelling kan worden gemaakt van hoe dicht WT2 juist bij de betrokken, en bijgevolg, wat de impact juist zal zijn van de oprichting van

WT2 op de situatie van de verzoekende partijen met betrekking tot de vermeende visuele hinder.

18.

Bovendien wordt door de verzoekende partijen ook op geen enkele wijze stilgestaan bij het gegeven dat hun woning in industriegebied gelegen is en dat het gezichtsveld reeds gekenmerkt wordt door en ernstig verstoord is door de aanwezigheid van andere (storende) omgevingsfactoren zoals de 2 windturbines van tussenkomende partij op de terreinen van DS Textiles en de windturbine van de N.V. W-Kracht.

Aldus blijkt duidelijk dat er zich reeds tal van verticale constructies in het landschap bevinden en dat de inplanting van de nieuwe windturbines geen dermate impact heeft dat van visuele hinder sprake zou kunnen zijn. De omgeving is visueel immers reeds ernstig verstoord.

Evenmin wordt het tegendeel concreet aangetoond, op grond waarvan de verzoekende partijen dan ook niet ernstig kunnen voorhouden dat zij worden geconfronteerd met overmatige visuele hinder.

Aldus formuleren de verzoekende partijen, met betrekking tot hun standpunt dat er sprake zou zijn van visuele hinder, slechts een loutere hypothese zonder hun stelling evenwel aan de hand van enig concreet bewijs kracht bij te zetten.

Bij gebrek aan enig bewijs met betrekking tot de te verwachten visuele hinder, kan dienvolgens niet anders dan worden besloten dat met deze vermeende hinder geen rekening dient te worden gehouden bij de beoordeling van het rechtens vereiste belang in hoofde van de verzoekende partijen.

Dienaangaande wijst tussenkomende partij op het feit dat voormeld standpunt van tussenkomende partij door Uw Raad uitdrukkelijk werd onderschreven in het schorsingsarrest van 23 januari 2018.

"Wat de nadelige gevolgen betreft, voeren de verzoekende partijen vooreerst aan visuele hinder te ondervinden, doordat windturbine 2 op slechts 70 meter afstand van de perceelsgrens wordt ingeplant. De Raad stelt evenwel vast dat de verzoekende partijen verder niets uiteenzetten over de beweerde visuele hinder en nalaten om te concretiseren wat het huidig uitzicht is vanuit het bedrijfsgebouw, zodat de visuele hinder niet kan worden beoordeeld." (RvVb/S/17 I 8/0472 van 23 januari 2018)

Het belang gesteund op de aanwezigheid van enige vermeende visuele hinder kan dienvolgens niet worden weerhouden.

19.

Ook wat betreft de vermeende slagschaduw- en geluidshinder leveren de verzoekende partijen dermate weinig concrete informatie aan met betrekking tot hun situatie en de bestaande toestand van hun woning, dat niet aannemelijk wordt gemaakt dat de slagschaduw- en/of geluidshinder zich werkelijk zal voordoen.

Wat het aspect slagschaduw- en geluidshinder betreft, maken de verzoekende partijen immers geenszins aannemelijk dat hun woning gelegen zou zijn binnen de zone die door de slagschaduw getroffen zou worden. Evenmin worden foto's of kaarten ter ondersteuning bijgevoegd.

Inzake de vermeende geluidshinder blijft elke motivering omtrent het (mogelijks) bestaan van een nadeel in hoofde van de verzoekende partijen vervolgens volledig achterwege.

Nochtans oordeelde de Raad van State in dit kader dat een verzoekende partij, die een vordering tot nietigverklaring wegens geluidshinder instelt, slechts over het rechtens vereiste persoonlijk belang kan beschikken indien zij kan aantonen dat zij een persoonlijk nadeel ondervindt van de beweerdde geluidshinder. Bij gebreke hiervan is de vordering immers onontvankelijk. (R.v.St., nr. 127.548 van 29 januari 2004)

Er dient met andere woorden te worden vastgesteld dat de verzoekende partijen met betrekking tot de vermeende slagschaduw- en geluidshinder een louter hypothetisch belang formuleren.

20.

Bij gebrek aan enig bewijs met betrekking tot de te verwachten slagschaduw- en geluidshinder, kan dienvolgens niet anders dan worden besloten dat met deze vermeende hinder geen rekening dient te worden gehouden bij de beoordeling van het rechtens vereiste belang in hoofde van de verzoekende partijen.

De Raad van State oordeelde immers dat een louter hypothetisch belang niet volstaat en stelde in dit kader:

"Het vereiste actuele karakter van het belang houdt in dat het belang niet alleen moet bestaan op het ogenblik van het instellen van het beroep, maar ook op het ogenblik dat over het beroep uitspraak wordt gedaan. Het vereiste rechtstreekse karakter van het belang betekent dat een direct causaal verband moet bestaan tussen het bestreden besluit en het nadeel dat de verzoekster lijdt. Er is voorts slechts sprake van een persoonlijk belang wanneer een voldoende geïndividualiseerd verband bestaat tussen de verzoekster en het bestreden besluit Het belang van de verzoekster mag ten slotte niet louter hypothetisch zijn, maar moet voldoende zeker zijn." (R.v.St. , nr. 2 10.424 van 14 januari 2011) (onderlijning aangebracht)

"Uit het vereiste dat het belang voldoende zeker moet zijn volgt a contrario dat een louter hvpothetisch belang niet volstaat." (R.v.St., nr. 234.600 van 29 april 2016) (onderlijning aangebracht)

21.

Vervolgens merkt tussenkomende partij op dat er geen causaal verband bestaat tussen de geluids- en slagschaduwhinder en de realisatie van de stedenbouwkundige vergunning, aangezien deze hinder verband houdt met de voorwaarden van een milieuvergunning.

Volgens de rechtspraak van Uw Raad kan de hinder die verband houdt met de milieuvergunning immers geen grond vormen voor het rechtens vereiste belang bij het aanvechten van de stedenbouwkundige vergunning:

"(...) Daarnaast stelt de Raad vast dat de verzoekende partij en de verzoekende partijen tot tussenkomst hun belang koppelen aan de omstandigheid dat de activiteit uitgeoefend door de eerste tussenkomende partij zowel transport, opslag als overslag van scheikundige producten betreft in het midden van een woonwijk met landelijk karakter waarbij transport van scheikundige stoffen, en elke beweging van personeel of cliënteel zal zorgen voor een onmiddellijke belasting van de rustig gelegen buurt. Meer bepaald, maken deze partijen gewag van mogelijke reuk- en milieuhinder en mogelijke zware gevolgschade bij een

eventuele ramp in geval van stockage van scheikundige brandbare tot zeer brandbare toxische en explosieve stoffen.

De mogelijke reuk- en geurhinder wordt door de Raad niet weerhouden aangezien dit op zich geen causaal verband heeft met de stedenbouwkundige aanvraag. Er werden aan de Raad geen gegevens verstrekt in verband met een aan het bedrijf van de eerste tussenkomende partij verbonden milieuvergunning, maar het is duidelijk dat de aangehaalde hinder eerder relateert aan voorwaarden van een milieuvergunning." (RvVb, 26 juli 2011, S/2011/0083)

De door de verzoekende partijen aangehaalde hinder uit slagschaduw en geluid volstaat dan ook niet om blijk te geven van het rechtens vereiste belang

22.

Ook voormelde opvatting werd door Uw Raad bijgetreden in het schorsingsarrest van 23 januari 2018.

"In zoverre de verzoekende partijen aanvoeren dat zij ingevolge de oprichting van windturbine 2 geluidshinder, slagschaduwshinder en veiligheidsrisico's zullen ondervinden, is de Raad van oordeel dat, nog daargelaten de vraag of de verzoekende partijen voldoende concreet en precies de ernst hiervan aantonen, deze nadelen lijken voort te vloeien uit de exploitatie van de betrokken windturbine en dus uit de tenuitvoerlegging van de milieuvergunning. Deze nadelen lijken dan ook niet rechtstreeks voort te vloeien uit de voor de Raad bestreden beslissing." (RvVb/S/1718/0472 van 23 januari 2018)

Het belang, gesteund op de vermeende geluids- en slagschaduwshinder, kan dan ook niet worden weerhouden.

23.

Voor zover de verzoekende partijen vervolgens van oordeel zijn dat zij hun belang zouden kunnen putten uit de procedurevoorgaanden, zodat zij derhalve zouden beschikken over een procedureel belang, kunnen zij niet in hun argumentatie worden bijgetreden.

Uw Raad oordeelde immers reeds eerder dat een louter procedureel belang niet volstaat om een ontvankelijk beroep tot nietigverklaring in te stellen. (RvVb/A/1516/1178 van 7 juni 2016)

Het behoort tot de bevoegdheid van Uw Raad om de ontvankelijkheid van een ingediende vordering te beoordelen. De omstandigheid dat het vermeende belang van de verzoekende partijen zonder meer aanvaard zou moeten worden omwille van het gegeven dat dit belang reeds werd aanvaard in eerdere administratieve beroepsprocedures, zou een onaanvaardbare inperking vormen van de beslissingsmacht waarover Uw Raad beschikt bij het beoordelen van de ontvankelijkheid van de bij hem ingediende beroepen.

De verzoekende partijen kunnen zich derhalve niet baseren op een louter procedureel belang om aan te tonen dat hun beroep ontvankelijk zou zijn

24.

In de mate waarin de verzoekende partijen vervolgens aanvoeren dat de inplanting van de aangevraagde windturbines aanleiding zou kunnen geven tot een waardevermindering van hun eigendom en zou leiden tot een economisch nadeel, kan tussenkomende partij voormelde kritiek niet onderschrijven.

Tussenkomen de partij moet immers vaststellen dat de verzoekende partijen op geen enkele wijze aannemelijk maken of en in welke mate de vermeende waardevermindering zich zou manifesteren.

Ter zake kan verwezen worden naar de hoger geciteerde rechtspraak die stelt dat de aard en de omvang van de vermeende nadelen voldoende concreet omschreven moeten worden. (RvVb, nr. A/20 I 2/0058, 20 februari 2013)

Tussenkomen de partij moet evenwel vaststellen dat de verzoekende partijen zich niet de moeite hebben getroost om de nodige relevante gegevens mee te delen, zoals bijvoorbeeld de initiële aankoop prijs van hun perceel met bijhorende woning en de (desnoods geschatte) waardevermindering ingevolge de inplanting van de turbines.

Bovendien moet worden opgemerkt dat de verzoekende partijen dit nadeel menen te zullen ondervinden omwille van de vermeende grootschaligheid van de op te richten turbines, doch in geen enkel middel opwerpen dat de verwerende partij, door de bestreden turbines toe te laten op het perceel van de aanvraag, een kennelijk onredelijke beslissing heeft genomen. Indien de verzoekende partijen menen een waardevermindering te zullen ondervinden ingevolge de aard en de omvang van de windturbines, mag minstens verwacht worden dat dit in een middel wordt aangekaart, hetgeen in casu geenszins het geval is.

Vermits de verzoekende partijen louter verwijzen naar een mogelijke waardevermindering, zonder dit op enige wijze aannemelijk te maken, bijvoorbeeld door het aanbrengen van plannen of foto's, tonen zij niet aan dat de zichtbaarheid concreet in het gedrang komt, noch is enige indicatie beschikbaar in het administratief dossier of in de stukken van de verzoekende partijen die een mogelijke waardevermindering van de betrokken eigendom op enigerlei wijze onderschrijft.

Aldus kan het aangevoerde belang in hoofde van de verzoekende partijen op grond van een vermeende waardevermindering, bij gebrek aan enig stavingstuk of overtuigingsmiddel, niet worden weerhouden (RvVb nr. N20 I 4/065 I van 23 september 2014)

Het verzoekschrift is, minstens wat dit punt betreft, onontvankelijk.

25.

Tussenkomen de partij kan ten slotte ook het belang, gesteund op het beweerde verlies van een kans niet onderschrijven.

Het verlenen van het rechtsherstel dat mogelijks voortvloeit uit het verlies van een kans, betreft immers een prerogatief van de burgerlijke rechter. Vermits Uw Raad niet bevoegd is om hierover te oordelen, dient te worden vastgesteld dat het verzoekschrift tot schorsing en tot nietigverklaring ter hoogte van deze kritiek als onontvankelijk dient te worden beschouwd.

26.

Uit hetgeen voorafgaat blijkt dat de verzoekende partijen niet op voldoende concrete wijze onderbouwen dat zij over het rechtens vereiste belang beschikken. Uit het inleidend verzoekschrift kan immers niet op voldoende wijze worden opgemaakt dat hun belang persoonlijk, direct en actueel is.

Nochtans dient het verzoekschrift waarbij een beroep wordt ingesteld een omschrijving van het belang van de verzoekende partij te bevatten.

Vermits de verzoekende partijen op geen enkele wijze aantonen over van het rechtens vereiste belang te beschikken, dient het verzoekschrift tot schorsing en tot nietigverklaring dan ook in zijn geheel onontvankelijk te worden verklaard.

27.

Het verzoekschrift tot nietigverklaring is onontvankelijk.

...

Beoordeling door de Raad

1.

Om als derde belanghebbende bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist het toepasselijke artikel 4.8.11, §1, eerste lid 3° VCRO in principe dat de verzoekende partijen, als natuurlijke persoon of als rechtspersoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kunnen ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing. Artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is.

Wel zullen de verzoekende partijen het mogelijk bestaan van deze hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en redelijkerwijze aannemelijk moeten maken dat er een risico bestaat dat zij de in hun verzoekschrift aangevoerde rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen van de bestreden vergunningsbeslissing kunnen ondervinden waarbij zij ook dienen aan te tonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing enerzijds en de aangevoerde hinder of nadelen anderzijds.

De verplichting in hoofde van derde-belanghebbenden om de hinder en nadelen (concreet) te omschrijven mag niet op een buitensporig restrictieve of formalistische wijze worden toegepast, omdat een te hoge drempel op de toegang tot de Raad afbreuk zou doen aan of onverzoenbaar zou zijn met het effectieve recht op toegang tot de rechter, zoals onder meer gewaarborgd door artikel 9, lid 3 van het verdrag van Aarhus.

De Raad kan bovendien rekening houden met het gehele verzoekschrift, met inbegrip van het deel waarin de wettigheidskritiek wordt geformuleerd, teneinde het belang van de verzoekende partijen bij de voorliggende vordering te beoordelen.

2.

Onder “*belang*” zetten de verzoekende partijen uiteen dat zij samen de eigenaar zijn van de grond te Hoogveld 73, 9200 Dendermonde welke langs de rechterzijde paalt aan de bouwplaats. Verder wijzen zij erop dat zij elk voor 50% aandeelhouder zijn van de vennootschap die het pand aldaar in eigendom heeft. Tot slot stipt de eerste verzoekende partij aan dat zij de zaakvoerder en de enige aandeelhouder is van de vennootschap die binnen dat pand haar exploitatie heeft. Uit de gegevens van het dossier blijkt dat de beoogde windturbine 2, voor wat de mast betreft, op circa 120 meter dan wel, rekening houdend met de rotordiameter, op circa 80 meter van de eigendom van de verzoekende partijen en het bedrijfsgebouw wordt ingeplant.

Onder “*nadelen en middelen voor verzoek tot schorsing en nietigverklaring*” roepen de verzoekende partijen onder meer geluidsoverlast, slagschaduwhinder, visuele hinder, veiligheidsrisico's en een aanzienlijke waardevermindering in. Minstens voor wat betreft het nadeel onder de vorm van waardevermindering staat het persoonlijk karakter van het belang van de

verzoekende partijen buiten kijf nu zij zowel eigenaar zijn van de grond als, weze het via hun aandelen in een vennootschap, eigenaar zijn van het bedrijfsgebouw.

Zodoende maken de verzoekende partijen voldoende aannemelijk dat zij rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kunnen ondervinden als gevolg van de bestreden beslissing in zoverre deze een negatieve weerslag zou kunnen hebben op de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden van hun perceel. In die zin beschikken de verzoekende partijen over een afdoende belang om een wettigheidstoetsing ten aanzien van de bestreden beslissing, specifiek voor wat betreft windturbine 2, uit te lokken.

De exceptie wordt verworpen.

C. Schending van artikel 15, 4° Procedurebesluit

Standpunt van de partijen

1.

De verwerende partij leest kennelijk een enig middel in het verzoek tot vernietiging en betwist de ontvankelijkheid van dat middel, en bij uitbreiding dus ook de voorliggende vordering op zich, in het licht van artikel 15, 4° Procedurebesluit. Zij stelt:

“ ...

14. *De verzoekende partijen zetten op pagina 3 e.v. van hun verzoekschrift “nadelen en middelen voor een vordering tot schorsing en nietigverklaring” uiteen.*

Het is uiteraard niet evident om te antwoorden op een verzoekschrift waarin de nadelen en de middelen op één plaats zijn opgesomd, zonder dat ook maar enig onderscheid wordt gemaakt.

De nadelen die de verzoekende partijen menen te ondervinden door de oprichting van de twee windturbines zijn uiteraard volledig verschillend van de middelen die zij hiertegen kan ontwikkelen. De nadelen kunnen enkel een rol spelen bij het belang.

De verwerende partij kan de uiteenzetting enkel lezen als een uiteenzetting van middelen en zal daarop dan ook in die zin antwoorden.

15. *Artikel 15, 4° Procedurebesluit bepaalt dat het verzoekschrift de ingeroepen middelen bevat.*

Een middel moet minstens bestaan uit een voldoende en duidelijke omschrijving van de overtreden rechtsregel of beginsel van behoorlijk bestuur en van de wijze waarop deze volgens de verzoekende partijen wordt geschonden. Nergens in het verzoekschrift wordt echter aangegeven welke regelgeving de verwerende partij zou hebben geschonden bij het nemen van de bestreden beslissing.

Het inhoudelijk bekritisieren van een vergunningsbeslissing zonder een onregelmatigheid aan te voeren kan niet worden beschouwd als een ontvankelijk middel. Evenmin kan een middel waarin enkel een onregelmatigheid wordt aangevoerd zonder dat uiteengezet wordt op welke wijze de vergunningsbeslissing de regelgeving, voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur schendt, ontvankelijk worden bevonden (RvVb/A/1617/0598 van 21 februari 2017).

Het aangevoerde middel voldoet niet aan deze bepaling.

...

2.

De tussenkomenende partij leest eveneens een enig middel in het voorliggende verzoekschrift en werpt ten aanzien daarvan, en dus evenzeer ten aanzien van het beroep op zich, als volgt de niet ontvankelijkheid op in het licht van artikel 15, 4° Procedurebesluit:

“ ...

30.

Tussenkomenende partij is vooreerst van oordeel dat het eerste en enige middel niet als een ontvankelijk middel kan worden weerhouden.

31.

Artikel 4.8.2, tweede lid VCRO bepaalt dat de Raad de bestreden vergunnings-, validerings-, of registratiebeslissing vernietigt wanneer die beslissing onregelmatig is en dat een beslissing onregelmatig is wanneer zij in strijd is met regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur.

Artikel 15, 4° van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (hierna Procedurebesluit) bepaalt dat het verzoekschrift de ingeroepen middelen bevat.

Een middel kan volgens de rechtspraak van Uw Raad worden omschreven als een voldoende en duidelijke omschrijving van de geschonden geachte regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur en van de wijze waarop deze rechtsregels naar het oordeel van de verzoekende partijen worden geschonden door de verwerende partij in de bestreden beslissing. (RvVb/A/1516/0450 van 12 januari 2016)

Uit deze bepalingen volgt dat Uw Raad enkel bevoegd is om een vergunningsbeslissing te vernietigen, die strijdig is met regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur en dat het de verzoeker toekomt om in zijn verzoekschrift middelen te ontwikkelen die deze onregelmatigheid van de bestreden vergunningsbeslissing aantonen. Het inhoudelijk bekritisieren van een vergunningsbeslissing zonder een onregelmatigheid aan te voeren in de zin van artikel 4.8.2, tweede lid VCRO, kan niet worden beschouwd als een ontvankelijk middel. Om ontvankelijk te zijn moet in een middel immers niet enkel een onregelmatigheid worden aangeduid maar moet tevens uiteengezet worden op welke wijze de vergunningsbeslissing de regelgeving, voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur schendt. (RvVb/A/1516/1113 van 17 mei 2016)

32.

Tussenkomenende partij stelt te dezen vast dat de in het verzoekschrift aangehaalde grieven niet beschouwd kunnen worden als een omschrijving van de geschonden geachte regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur.

Het louter aangeven dat er sprake zou zijn van visuele hinder en slagschaduw- en geluidshinder, zonder aan te geven waar de verwerende partij onredelijk geweest is in haar motivering is onvoldoende.

De aangehaalde grieven bevatten, voor wat betreft de vermeende visuele hinder, slagschaduw- en geluidshinder, de beweerde verkeerde beoordeling van de veiligheidsrisico's, de vermeende waardevermindering van de eigendom van de verzoekende partijen, de beweerde miskennis van het algemeen belang, de aangevoerde onrechtmatige staatssteun zou betreffen, het verlies van een kans in hoofde van de verzoekende partijen, de schending van het onpartijdigheidsbeginsel, de evenwichtsleer en het evenredigheidsbeginsel, immers geen geschonden geachte regelgeving of de wijze waarop deze naar het oordeel van de verzoekende partijen zou geschonden zijn.

Zelfs voor de aangevoerde schending van artikel 4.3.1 VCRO, waarbij de verzoekende partijen toch verwijzen naar de vermeende geschonden regelgeving, zetten zij niet uiteen op welke wijze voormeld artikel geschonden zou zijn

De verzoekende partijen lijken met hun grieven derhalve aan te sturen op een uitspraak van Uw Raad over de opportuniteit van het afleveren van de door haar gevraagde stedenbouwkundige vergunning, waartoe Uw Raad evenwel niet bevoegd is. Het middel is reeds ter hoogte van deze vaststelling onontvankelijk.

33.

Ten slotte stelt tussenkomende partij vast dat het "middel", voor wat betreft de aangevoerde schending van de evenwichtsleer en het verlies van een kans, niet als een ontvankelijk middel kan worden weerhouden.

Het wettigheidstoezicht van Uw Raad betreft immers niet het op grond van artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek te bewaren evenwicht tussen de erven. De vraag of de vergunde werken kennelijk overdreven hinder voor de verzoekende partijen als burens zouden veroorzaken waardoor de maat van de gewone buurschapsnadelen wordt overschreden, behoort principieel tot het domein van het burgerlijk recht. (RvVb/A/ I 5 16/1052 van 3 mei 2016)

Ook de beoordeling van het verlies van een kans, betreft een prerogatief van de burgerlijke rechter, zodat het "middel" dienvolgens in de aangegeven mate onontvankelijk is.

34

Het eerste en enige middel is onontvankelijk.

Beoordeling door de Raad

1.

De Raad vernietigt een bestreden vergunningsbeslissing wanneer die beslissing onregelmatig is en een beslissing is onregelmatig wanneer zij in strijd is met de toepasselijke regelgeving, waaronder stedenbouwkundige voorschriften, of met de beginselen van behoorlijk bestuur.

De toets die de Raad in die zin kan doorvoeren, blijft beperkt tot een wettigheidstoets, met in begrip van een louter marginale toetsing aan het redelijkheidsbeginsel aangezien een, op het niveau van de opportuniteit, kennelijk onredelijke beslissing in die zin ook onwettig is en dus binnen de wettigheidstoetsing door de Raad valt.

Voor het overige heeft de Raad zich niet in te laten met de opportuniteit van het vergunde. In die zin verschilt de draagwijdte van het vatten van het vergunningverlenend bestuursorgaan om over

een vergunningsaanvraag – weze het in beroep – uitspraak te doen dan ook wezenlijk van het vatten van de Raad als bestuursrechter.

Artikel 15, 4° Procedurebesluit bepaalt dan ook dat een verzoekschrift een omschrijving van de feiten én de middelen moet bevatten. Een middel moet de geschonden geachte regelgeving of beginselen van behoorlijk bestuur bevatten, alsook een omschrijving van de wijze waarop de desbetreffende regelgeving of beginselen naar het oordeel van de verzoekende partijen geschonden worden.

Hieruit blijkt dat de Raad enkel bevoegd is om een vergunningsbeslissing te vernietigen, die strijdig is met de regelgeving, waaronder stedenbouwkundige voorschriften, of de beginselen van behoorlijk bestuur en dat het aan de verzoekende partijen toekomt om in hun verzoekschrift middelen te ontwikkelen die deze ‘onregelmatigheid’ van de bestreden vergunningsbeslissing aantonen.

Het inhoudelijk bekritisieren van een vergunningsbeslissing zonder een ‘onregelmatigheid’ aan te voeren, kan niet worden beschouwd als een ontvankelijk middel. Om ontvankelijk te zijn moet in een middel overigens niet enkel een ‘onregelmatigheid’ worden aangevoerd, maar moet eveneens uiteengezet worden op welke wijze de vergunningsbeslissing de regelgeving, voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur, schendt.

2.

De verzoekende partijen begeven zich in hun verzoekschrift meer dan eens op het terrein van de loutere opportuniteit zonder daarbij de concrete gegevens aan te reiken die een marginale toetsing aan het redelijkheidsbeginsel mogelijk en noodzakelijk maken. Een verzoek tot vernietiging voor de Raad kan in die zin niet zinvol aangewend worden om open vragen en opmerkingen te lanceren.

De verzoekende partijen geven zodoende veelvuldig aan dat zij het inhoudelijk niet eens zijn met of vragen hebben bij de beoordeling van de aanvraag door de verwerende partij, maar zij laten veelal na om aan te geven welke bepalingen of beginselen er door de verwerende partij zouden zijn geschonden dan wel op welke wijze de bestreden beslissing die bepalingen of beginselen schendt.

3.

Specifiek voor wat betreft de onderdelen “C/Visuele hinder”, “E/Aanzienlijke waardevermindering van mijn eigendom”, “H/ Onrechtmatige staatssteun?”, “I/ Smart grids en verlies van kans”, “J/ Evenwichtsleer en evenredigheidsbeginsel”, “K/ Objectiviteit en correctheid van studies door Tractebel?” komen de verzoekende partijen niet verder dan het louter weergeven van een eigen visie, zonder aan te geven om welke reden de bestreden beslissing onwettig zou zijn.

In zoverre de verzoekende partijen hun loutere opportuniteitskritiek verweven met bepalingen uit het burgerlijk wetboek en concepten naar burgerlijk recht moet de Raad bovendien vaststellen dat zelfs mocht deze kritiek al als wettigheidskritiek gelezen kunnen worden, deze buiten zijn rechtsmacht valt. Het komt de Raad, zoals gezegd, enkel toe een wettigheidstoetsing door te voeren ten aanzien van de bestreden beslissing en dit steeds in het licht van de op die bestuurlijke rechtshandeling toepasselijke regelgeving.

Wat tot slot de aangehaalde waardevermindering betreft, stelt de Raad vast dat dit aspect het belang bij de voorliggende vordering kan schragen maar in zichzelf, bij gebrek aan enige koppeling aan de toets aan een goede ruimtelijke ordening, geen uitstaan heeft met de wettigheid van de bestreden beslissing. De verzoekende partijen sturen met hun grieven, verwoord onder de

vermelde hoofdingen, enkel aan op een uitspraak van de Raad over de opportuniteit van de afgeleverde stedenbouwkundige vergunning.

4.

De exceptie van de tussenkomende partij wordt in de aangegeven mate aangenomen. Zoals uit de navolgende beoordeling blijkt, herkent de Raad evenwel op afdoende wijze drie middelen in het verzoekschrift welke in de hierna aangegeven mate alsnog voor een beoordeling binnen zijn wettigheidstoetsing in aanmerking komen.

De exceptie wordt tot beloop daarvan verworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen putten kennelijk een eerste middel uit de schending van het materieel motiveringsbeginsel, de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: Motiveringswet) alsook het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel. Zij lichten hun middel als volgt nader toe:

“ ...

Ik had op 23 maart, volgens de voorgeschreven procedure, een bezwaarschrift ingediend bij het College van Burgemeester en schepenen van Dendermonde.

In de toegekende vergunning zijn mijn argumenten echter niet behandeld, welke volgens mij reeds voldoende reden geeft tot het indienen van dit verzoekschrift, wegens een schending van zowel het materiële motiveringsbeginsel als van de wet betreffende de formele motivering van bestuurshandelingen. Ook is hierdoor de zorgvuldigheidsplicht geschonden.

Er is betreffende de bezwaarschriften uit het openbaar onderzoek enkel aandacht geschonken aan de argumenten uit het collectief ingediende bezwaarschrift, welke voornamelijk betrekking had op WT1. De gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar heeft zich in zijn beslissing beperkt: tot het overnemen van het hierover gezegde door het College van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde (samenvatting werd overgenomen zoals opgenomen in het advies van het college, zo zegt de vergunning). Het niet zelf kijken naar alle elementen uit het openbaar onderzoek getuigt niet van behoorlijk bestuur en maakt dat de toekenning niet zorgvuldig en gemotiveerd is kunnen gebeuren. Van een zorgvuldige overheid zou mogen worden verwacht dat ze op zijn minst da bezwaren van omwonenden op een gemotiveerde wijze zou weerleggen.

Ik zet mijn argumenten, welke compleet genegeerd zijn bij de toekenning van de vergunning, hieronder uiteen, voor al van deze argumenten geldt dat zowel het materiële motiveringsbeginsel, de wet betreffende de formele motivering van bestuurshandelingen en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel geschonden zijn.

A/ Geluidsoverlast

Ik zal nadeel ondervinden door geluidsoverlast en slagschaduw, gezien de zeer geringe afstand tot de windturbine. Het vooruitzicht om dag in dag uit te werken met een constant gezoem op de achter- dan wel voorgrond, lijkt mij onhoudbaar, zeker indien ik buiten aan het werk ben, quasi onder de wieken. Ik ben mij bewust van het feit dat er op een industrieterrein meer geluidsoverlast is dan in ander ingekleurd gebied, doch het tolereerbare niveau zal ruimschoots overschreden worden, zelfs voor een industrieterrein.

Uit de milieuvergunning bleek dat er qua geluidsoverlast niet zou voldaan worden aan de normen, hoewel dit in deze aanvraag ineens geen probleem meer zou zijn, nog een bewijs dat papier gewillig is, en cijfers tot op zekere hoogte creatief kunnen ingevuld worden.

Er wordt melding gemaakt van het gebruik van een geluidsreductiemodule, en dat er hiervoor 'voldoende technische mogelijkheden voorhanden zijn', maar concrete informatie wordt niet gegeven, alles blijft zeer vaag, in strijd met het motiverings-, redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.

B/ Slagschaduwhinder

De beoordeling van de slagschaduwoverlast is gebeurd in strijd met het motiverings-, redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.

Voor de beoordeling van de slagschaduw-overlast wordt er een aftoetsing gemaakt aan een 20-tal slagschaduwgevoelige objecten, maar in de overwegingen betreffende de ligging van WT2 wordt mijn bedrijfswoning, welke op nog geen 100 meter van de mast ligt, niet vermeld. Momenteel woont daar niemand, maar toen ik dit perceel kocht heb ik een bijkomende som betaald voor de optie om er de mogelijkheid tot wonen te hebben. Niets sluit uit dat deze bedrijfswoning in de toekomst wel in gebruik zal worden genomen, een windturbine haast boven het dak is niet leefbaar.

Een woning in industriegebied mag slechts 8u slagschaduw op jaarbasis ondergaan, waar dit bij een industriegebouw 30u is, een significant verschil. In voorliggend dossier wordt er van een maximum van 30u uitgegaan, een woning verbonden aan een bedrijf wordt als industriegebouw beschouwd, wat niet kan.

Voor wat betreft kantoren/bedrijven wordt er vanuit gegaan dat zij slechts ramen langs 1 kant hebben, wat absurd is. De ramen langs de andere zijden worden niet meegeteld in de overlast-berekeningen, hoewel deze vaak de meeste slagschaduw ontvangen. In mijn bedrijf zullen de ramen van de refter langs de zijgevel bijvoorbeeld overlast ondervinden van de slagschaduw, dit wordt niet meegerekend. Er wordt nochtans gesteld in de aanvraag dat er rekening werd gehouden met de reële grootte en positie van de ramen in de studie, Dit werkelijk doen zou een heel ander beeld schetsen van de schaduwimpact, nu wordt er maar 1 kant bepaald langs waar slagschaduw invloed zou hebben.

Met buitenwerkende arbeiders wordt ook geen rekening gehouden, enkel met gebouwen en beïnvloedde ramen, in openlucht mag er blijkbaar onbeperkt overlast van slagschaduw zijn. Het stroboscopisch effect van de slagschaduw zorgt voor een onhoudbare werksituatie.

Indien men de grafiekjes van de slagschaduw welke per turbine wordt veroorzaakt bekijkt in de aanvraag, ziet men in een oogopslag dat er bij de twee nieuw aangevraagde turbines veel meer ingekleurd is dan bij de vier eerder vergunde turbines en deze dus ook veel meer

overlast zullen veroorzaken, zowel wat betreft het aantal uren overlast als het aantal getroffen objecten.

Bij de reeds vergunde windturbines zou de overlast al te groot zijn indien er niet op bepaalde tijdstippen stilgelegd zou worden, en gezien het feit dan ook dat de latere geplaatste turbines eerst moeten stilgelegd worden wanneer de toegestane overlast-uren bereikt worden, lijkt mij dat de gekozen plaatsen allesbehalve goed gekozen zijn.

Hoe zal ik kunnen bewijzen dat ik meer dan toegestaan last ondervind? Dit wordt een woord- tegen-woord-spelletje, en dat de grenzen van het toelaatbare zullen opgezocht worden, weet men nu reeds, er wordt gesteld in de aanvraag dat ondanks de beperkingen opgelegd om overlast te beperken, er "toch zal getracht worden de energetische productie te maximaliseren".

...

D/ Veiligheidsrisico's

1/ Algemene problemen inzake de veiligheidsstudie

Ik heb mijn argumenten betreffende de veiligheidsrisico's aangebracht in mijn bezwaarschrift, hierop is echter niet ingegaan, een schending van het redelijkheids-, zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel.

De veiligheidsstudies zijn volgens mij ook niet zorgvuldig en volledig uitgevoerd, wat maakt dat deze niet als basis zouden mogen ge zijn geworden voor de toekenning van een vergunning.

Ik loop veiligheidsrisico's door de aanwezigheid van WT2 aangezien ons bedrijfsgebouw tot op amper 90 meter van de mast en 40 meter van de wieken van deze windturbine ligt en onze open ruimte welke wordt gebruikt voor opslag en behandeling van materiaal begint op slechts 70 meter van de mast, en slechts 20 meter van de wieken. Dit is meer dan ruim binnen de effectafstanden van verschillende valrisico's.

In de praktijk zien we windmolenparken veelal ver weg van gebieden waar veel mensen wonen of verblijven, en dat is niet alleen omdat het daar harder waait...

Elk van de veiligheidsrisico's hebben an sich misschien statistisch maar een kleine kans op voorvallen, ik las in de studies verschillende keren dat bepaalde risico's 'aanvaardbaar' waren, maar als men al deze op zichzelf per punt (ijsval/mastbreuk/wiekafbraak/...) 'aanvaardbare' risico's samenlegt, wordt het een ander verhaal.

Een grote leverancier van windturbines (Vestas) heeft in hun handboek voor onderhoudsmonteurs het volgende staan: "Verblijf niet binnen een straal van 400m van de turbine tenzij het echt nodig is. Als u een werkende turbine vanaf de grond moet inspecteren, ga dan niet onder de rotors staan maar observeer de rotor vanaf de voorkant" Als een onderhoudsmonteur zich zo min mogelijk binnen een straal van 400 meter van een werkende turbine moet begeven, hoe kan een turbine dan veilig midden op een industrieterrein geplaatst worden? De grens met mijn terrein bevindt zich slechts 70 meter van de mast.

Men vindt trouwens in geen enkele risicoanalyse een studie waarbij met deze afstand van 412 meter wordt gewerkt, hoewel deze duidelijk vermeld in de vergunning staat als maximale effectafstand bij wiekbreuk. De te beschouwen omgevingselementen werden wbt externe activiteiten beperkt tot een straal van 300 meter rond de turbine.

In het veiligheidsplan wordt beweerd dat de activiteiten van de omliggende bedrijven werden bestudeerd, dit tot mijn verbazing. Er is namelijk niet met mij of met andere omliggende bedrijven gepraat, hoe kent men dan de activiteiten, toekomstplannen, werkmethoden, piek- en daluren van o.a. bezoekers of werkzaamheden in open lucht, wie werkt waar met welke gevaarlijke producten...? Dit zijn nochtans allemaal belangrijke elementen om mee te nemen bij een zorgvuldig uitgevoerde risicoanalyse.

Ook gaat men er voor de bepaling van de indirecte risico's er van uit dat er geen gevaarlijke stoffen kunnen vrijkomen, terwijl dit nergens op gestaafd is.

Bij het bepalen van het groepsrisico wordt er een inschatting gemaakt van het mogelijk aantal slachtoffers bij de bedrijven binnen de effect-afstanden. Ik merk op dat deze cijfers zwaar geminimaliseerd zijn is, allicht om onder de grenzen van de aanvaardbare risico's uit te komen. Er wordt bij de meeste bedrijven uitgegaan van een aanwezigheidsratio van 23% van de tijd. Dit zou betekenen dat er op jaarbasis slechts 5 dagen per week, en dan slechts 8u per dag, mensen aanwezig zijn op deze bedrijfsterreinen. Alle bedrijven zijn langer open dan van 8u-16u, en zo goed als alle bedrijven, zoals ik ook, werken ook op zaterdag, sommige zelfs ook op zondag. Het aantal personen ter plaatse op 24/basis is dan ook nog eens beduidend onderschat. Ter illustratie heb ik nog maar louter gekeken naar mijn naaste burens links en rechts. Zo zouden er maar 5 personen aanwezig zijn bij de firma Aluprof-Schelfhaut, hoewel op diens recentst openbaar gemaakte balans te vinden is dat zij 18 werknemers hebben ingeschreven, en bij de firma Verbeken is er bedrijvigheid van minstens 6u 's ochtends tot 10u 's avonds en zijn er ook doorgaans meer personen aanwezig dan opgegeven in de risico-analyse. Als er nochtans 1 bedrijf zou zijn waarvan men een correcte inschatting had kunnen maken, is het wel dit, als 'partner' van het project.

Ook frappant bij de beoordeling van het (groeps-)risico bij gondelbreuk lijkt mij dat de gebouwen 3, 1:1, 19 en 20 hiervoor buiten beschouwing gelaten worden, omdat deze gebouwen enkel zouden worden geraakt door de tip van de wieken, wat geen aanleiding zou geven tot dodelijke slachtoffers in deze gebouwen. Met mogelijke slachtoffers op het terrein, maar buiten het gebouw, wordt geen rekening gehouden. Ook wordt er bijvoorbeeld zelfs niet gesproken over de nv Galloo. Dit bedrijf krijgt zelfs geen nummer op de plannen, omdat hun gebouw zich aan de verste hoek van het terrein bevindt, hoewel hier haast louter in openlucht wordt gewerkt, en een groot gedeelte van dit terrein zich binnen de effectzone van mastbreuk bevindt.

Op de infovergadering van 11 april 2016 werd er door de projectleider enthousiast benadrukt dat de bedrijven waarboven de windturbine 'Bosveld' zou komen te draaien, vlot getekend hebben voor het recht van overhang, ze zouden hier geen enkel probleem mee hebben, waardoor al deze bedrijven niet meer als extern beschouwd worden voor de risicoberekeningen.

De waarheid ligt iets anders; in hun koopcontract bij het aanschaffen van de gronden door DDS staat letterlijk: "De koper verbindt er zich toe om mee te werken aan alle initiatieven in het kader van parkmanagement die uitgewerkt kunnen worden door de maatschappijverkoopster, de provinciale ontwikkelingsmaatschappij of door de maatschappij-verkoopster aangestelde derden."

Deze voorwaarde van gebruik niet naleven kan zelfs aanleiding geven dat de betrokken ondernemer zijn hun aangekochte terrein terug kwijtraakt, de DDS heeft hiervoor een recht van terugkoop bedongen, waardoor ze gedurende tien jaar (ij na de vaststelling van enige schending van de voorwaarden van het aankoopcontract tot gedwongen terugkoop kan overgaan.

Er werd enkele maanden terug zelfs een informatievergadering georganiseerd door de DDS voor alle Dendermondse bedrijfsleiders, waar de mogelijke gevolgen van de niet-meewerking nog eens werden ingepeperd, qua schrikbewind kan dit wel tellen.

De vrije wil bij de ondertekening van het recht van overhang is hier dus erg ver te zoeken. Wat mij ook opviel was dat de genoemde opstal- en overhang-overeenkomsten niet in het dossier terug te vinden zijn, deze zijn nochtans onontbeerlijk voor een correcte aanvraag, hoe kan men anders nagaan of bvb. alle cijfers betreffende externe of niet-externe bedrijven wel kloppen? Deze behoren tot de aanvraag te behoren, zoniet kan er geen zorgvuldige en gemotiveerde beslissing worden genomen.

Het feit trouwens dat al deze 'meetekende bedrijven', haar werknemers en bezoekers, als niet-extern worden beschouwd, en niet worden meegerekend in de risico-analyses vind ik op zijn zachtst gezegd vreemd. Dit zou niet toelaatbaar mogen zijn, deze mensen lopen zelfs de grootste kans om slachtoffer te worden.

Indien men overal met de reële cijfers zou werken, en al zeker als men de door een kunstgreep "niet-externe gemaakte" bedrijven zou meetellen komt men ver boven de grenzen van de aanvaardbare risico's uit, en ik wil niet het risico lopen hiervan slachtoffer te worden.

2/ Containerpark

Ik ben, net als duizenden andere mensen trouwens, een bezoeker van het containerpark waarboven de wieken van WT2 zouden komen te draaien. Voor wat betreft dit containerpark wordt er niet voldaan aan het beoordelingskader externe activiteiten, wat op zich al een objectief vast te stellen weigeringsgrond uitmaakt, immers, waarvoor bestaan deze regels anders? Door de vergunning, in tegenspraak met deze wettelijke eisen, toch toe te kennen, worden het legaliteits- zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel geschonden.

In de veiligheidsstudie wordt de suggestie gedaan dit containerpark te sluiten indien er kans zou bestaan op ijsworp. Ik vraag mij af hoe opportuun het is om een dienst van openbaar nut te sluiten ten behoeve van een windmolen die louter de belangen van een privébedrijf dient? Dit is toch niet anders dan absurd te noemen. De sluiting bij vriesweer zou het risico "beperken", zo wordt gesteld, het risico wegnemen kan men niet. Wie wil er hiervoor de verantwoordelijkheid opnemen in geval van slachtoffers?

Er zijn geen voorwaarden terzake verbonden aan de vergunning, denk maar aan bijvoorbeeld een stalen net boven het containerpark ter bescherming van de bezoekers, hoewel dit op andere plaatsen reeds een voorwaarde is gebleken. Dit essentiële veiligheidsaspect negeren schendt het redelijkheids-, zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel.

3/ Blikseminslag

Een in de veiligheidsstudie niet besproken gevaar is blikseminslag, een reëel gevaar waar in strijd met het motiveringsbeginsel-, redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel, niet op ingegaan is.

Er wordt enkel vermeld dat er een afleidingssysteem zal zijn, wat echter geen volledige garantie biedt dat een inslag steeds zal kunnen voorkomen worden. De wieken van de windmolen zullen op 150 meter hoogte, als hoogste punt in de wijde omgeving, bij onweer als eerste de bliksem aantrekken.

Blikseminslag is de voornaamste oorzaak van afbraak van (delen van) de wieken, maar daarnaast zijn ook problemen mogelijk met de vrijkomende elektrische lading. Er zijn dan wel technische voorzieningen in het ontwerp om de elektrische lading af te voeren naar het aardoppervlak, toch kan blikseminslag ernstige gevolgen hebben voor de directe omgeving omdat bij iedere inslag zogenaamde aard-potentiaalverschillen zullen ontstaan. Bijvoorbeeld in woonwijken komt het voor dat na een inslag in de buurt zeer veel elektronische apparaten defect blijken terwijl de bliksem niet eens in de woningen zelf is ingeslagen. De veroorzaker is hier de lekstroom t.g.v. aardpotentiaalverschillen. In een woonwijk is dit reeds zeer ongewenst, maar stel je de economische en financiële gevolgen eens voor in een industriepark. Ik zou hierdoor grote financiële schade kunnen lijden.

4/ Ijsval/ijsworp

Voor wat betreft de gevaren van ijsworp of ijsval verschuift men zich in de risico-analyse snel achter het ijsdetectiesysteem. Meer uitleg hierover ontbreekt echter, wat een inbreuk van het zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel uitmaakt. Hoe wordt ijsvorming precies gedetecteerd? Worden alle wieken preventief volledig verwarmd totdat de buitentemperatuur ruim positief is? Hogere luchtlagen zijn ook kouder, is daar rekening mee gehouden, hierover wordt niets vermeld. Wat is de procedure indien er een probleem is met de detectie of verwarming?

Als er ijsvorming wordt gedetecteerd door dat systeem terwijl de molen aan het draaien is en men gaat verwarmen dan komt het ijs los, bijgevolg vindt ijsworp plaats. Stukken ijs die losraken worden rondvliegende projectielen. Zelfs al zou de windturbine stilstaan op het moment dat er ijs wordt gedetecteerd, dan nog zullen er stukken ijs naar beneden komen gevallen wanneer er verwarmd wordt, met de nodige gevolgen vandien.

Dat ijsworp een niet te onderschatten en allesbehalve zeldzaam verschijnsel is, blijkt onder andere uit het feit dat de firma de Saedeleer in de winterperiode niet de regelmaat van een klok herstellingen dient te laten uitvoeren aan haar veranda, op 140 meter van de mast van de windmolen op haar terrein gelegen, zo vernam ik uit zeer goede bron, van zowel werknemers van de Saedeleer, als van het glasbedrijf welke de herstellingen uitvoert.

Als er hier schade optreedt door ijsworp, zal ik hier ook schade door ondervinden, gezien de afstand van slechts 20 meter van de punt van de wieken tot aan de perceelsgrens.

Bij het behandelen van de ijsworp in de veiligheidsstudie minimaliseert men de risico's ook door enkel te spreken van brokken van slechts 0,1 kg tot 1 kg. Men spreekt over ook slechts een 7-tal ijsdagen per jaar, wanneer er risico zou bestaan op ijsworp. Ik kan zelf in de winterperiodes echter geregeld zien vanuit onze toonzaal dat er ijsworp plaatsvindt van de windturbine op locatie Siva Frost, welke zich op ruim 350 meter afstand bevindt. Als deze brokken ijs zo duidelijk zichtbaar zijn vanop zo een grote afstand, dan moeten deze ontegensprekelijk meer dan 1 kg (1 liter water) wegen. Ik durf de beweringen uit de studie dan ook als onwaarheden af te doen, maar papier is natuurlijk gewillig en men kan noteren wat men wil en wat goed uitkomt.

In de veiligheidsstudie wordt er wat betreft de mogelijke schade bij omliggende bedrijven enkel gekeken naar de mogelijke slachtoffers onder werknemers, schade aan materieel (voertuigen, machines,...) schijnt niet relevant te zijn?

Wat betreft de invloed van ijsworp/ijsval op de openbare weg wordt er in de risicoberekening enkel rekening gehouden met: een zone rond WT1 en de weg Bosveld, nochtans liggen er verschillende, en ook belangrijkere, wegen binnen de ijsworp-effectafstand van beide windturbines.

Er wordt immers aangegeven dat er risico is van ijsworp tot 300 meter, terwijl er zich in de straal van 300 meter rond beide windturbines zich personen, wegen, voertuigen, bedrijfsgebouwen en huizen bevinden, welke dan ook allemaal in meer of minder ernstige mate schade kunnen ondervinden, zoals ik. Er zouden in deze effectafstand-perimeter waarschuwborden worden geplaatst om derden attent te maken op de gevaren van ijsworp. Een dergelijk bord waarmee voorbijgangers worden aangemaand de ruime omgeving te vermijden in geval van vriesweer staat reeds bij windmolen De Saedeleer. Deze borden zullen echter op de geplande locaties een maat voor niets zijn en louter pro forma. Immers, het verkeer (hoofdwegen!) blijft er toch passeren en werknemers van de talrijke omliggende bedrijven moeten zich toch van hun taak kwijten. Alle buitenwerkzaamheden stilleggen zou tot een economisch verlies leiden. Het alternatief is echter wetens en willens het personeel te laten doorwerken, met gevaar op fatale ongevallen. Dit zou toch niet mogelijk mogen zijn?

Voorbijgangers die in hun voertuig passeren en aldaar getroffen worden door vallend ijs zouden niet meetellen voor de bepaling van het risico, want zij "zijn als dusdanig beschermd tegen vallend ijs". De mogelijke materiële schade telt dus nergens mee in de beoordeling? Nochtans een belangrijk punt, niet in het minst omwille van de moeilijke bewijslast. Kan een getroffen voorbijganger aantonen dat vallend ijs de oorzaak was van de schade, of wordt het afgewimpeld als bvb. een opspattende steen? ik passeer dagelijks meerdere keren op het stuk weg dat binnen de effectafstand ligt, en vraag mij dit dan ook af.

Een belangrijke bijkomende vraag betreffende de ijsworp-problematiek is immers wat er zal gebeuren in geval van materiële of menselijke schade, nergens in het plan staat hiervoor een procedure, laat staan dat deze zou gecommuniceerd zijn met de betrokken nabijgelegen partijen.

Wat onder andere met de bewijslast, ijs smelt immers, materiële schade wordt niet altijd snel opgemerkt, hoe zal de schade bewezen en vergoed worden? Navraag leerde mij dat schadeclaims zullen moeten worden ingediend bij de eigen stormschade-verzekeraar, maar wat dan met de franchise waar men niet onderuit kan, daar wist men mij niks op te antwoorden. Ongetwijfeld zal ik financiële schade lijden door schade van afgeworpen ijs.

Ik heb trouwens contact opgenomen met firma's welke daken 'huren' om daar zonnepanelen op te plaatsen, en hoewel mijn bedrijfsgebouw zich daar perfect toe zou lenen, is de ligging naast een grote windturbine een breekpunt waardoor er geen interesse meer is in deze locatie, juist omwille van het schaderisico door ijsval en de mindere lichtopbrengst ten gevolge van de slagschaduw, een zoveelste financieel nadelig gevolg voor mij.

5/ Vallend geleedschap

Naast mast-, gondel- of wiekbreuk of vallend ijs, kan letsel ook veroorzaakt worden door vallend gereedschap tijdens de gehele periode van de opbouw of tijdens het onderhoud van de windturbine. Zal het gehele gebied in de risicozone dan ook steeds ontruimd worden (zoals onder andere het containerpark, tijdens de maanden van opbouw)? Hierover wordt met geen woord gerept in de vergunningsaanvraag, in strijd met het motiverings-, redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.

6/ CNG-tankstation

Nergens in dit dossier wordt er vermeld dat er op de site van Transport Verbeken, ook door nv Engie Electrabel, een aanvraag is gebeurd, en een vergunning toegekend, voor een aardgastankstation. Dit maakt volgens mij nochtans een cruciaal element uit voor een eventueel veiligheidsplan, en is voor mij onverenigbaar met een windturbine. Een CNG-tankstation is immers een SEVESO-inrichting, wat een grote impact heeft op het gehele dossier. Zo zou de veiligheidsanalyse veel uitgebreider dienen uitgevoerd te worden en zouden de groepsrisico's en indirecte risico's er anders komen uit te zien.

Deze twee aanvragen op dezelfde site zijn door Electrabel allesbehalve toevallig simultaan ingediend, in het dossier betreffende de windmolens wordt er geen woord gerept over het aardgastankstation en omgekeerd. Door deze aanvragen tegelijk te laten behandelen, en in de ene bedrieglijk te zwijgen over de andere, wordt er' voorbijgegaan aan cruciale informatie en voornamelijk veiligheidsrisico's. Zo zouden de veiligheidsanalyses van zowel de aangevraagde windturbine als het aangevraagde tankstation er helemaal anders moeten uitzien, aangezien het tankstation binnen de perimeter ligt waar de windturbine kan vallen in geval van mastbreuk.

In beide dossiers worden belangrijke veiligheidsvragen ontweken, ten koste van het risico voor alle betrokken naburige partijen. Bvb. wat met de invloed van trillingen op het fundament van de windturbine bij een ontploffing van het CNG-tankstation? Wat in geval van mastbreuk, waarbij het CNG-station zou getroffen worden?

Dit niet onderzoeken in de vergunning is een grove schending van de zorgvuldigheidsplicht, net als een schending van het motiveringsbeginsel.

...

2.

In haar antwoordnota brengt de verwerende partij het volgende in tegen het eerste middel:

“...

a) Bezwaren

- 16. De verzoekende partijen voeren aan dat in de toegekende vergunning hun argumenten niet zijn behandeld. Zij voeren een schending aan van het materiële motiveringsbeginsel en van de wet van de formele motivering van bestuurshandelingen, alsook een schending van de zorgvuldigheidsplicht.*

Het is geenszins correct dat in de bestreden beslissing enkel aandacht werd besteed aan de bezwaren uit het collectief ingediende bezwaarschrift. Het is evenmin correct, zoals de verzoekende partijen menen, dat de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar zich enkel beperkt heeft tot het overnemen van wat het college van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde daarover heeft gezegd.

De bestreden beslissing stelt nadrukkelijk:

“Na onderzoek van de bezwaren en opmerkingen worden volgende standpunten hieromtrent ingenomen. Wanneer het standpunt van het college gevolgd wordt, wordt “CBS” voor de tekst gevoegd; het standpunt van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar in de gevallen waar de visie van het college niet gevolgd wordt, wordt voorafgegaan door “GSA”.

Het is derhalve duidelijk dat de verwerende partij alle bezwaren en opmerkingen heeft onderzocht, maar dat hij zich bij bepaalde onderdelen aansluit bij het standpunt van het college.

Er kan dan ook niet ernstig worden gesteld dat de stedenbouwkundig ambtenaar niet zou hebben 'gekeken' naar de elementen uit het openbaar onderzoek.

De verzoekende partijen voeren vervolgens ook niet aan welke argumenten uit hun bezwaarschrift niet zouden zijn behandeld.

Zij hernemen louter alle aangevoerde bezwaren.

Er ligt geen schending van de aangevoerde beginselen voor.

b) Geluidsoverlast

17. De verzoekende partijen stellen dat zij nadeel zullen ondervinden door geluidsoverlast en slagschaduw, gezien de zeer geringe afstand tot de windturbines. Zij verwijzen naar de milieuvergunning waaruit zou blijken dat er qua geluidsoverlast niet voldaan zou worden aan de normen en naar het gebruik van een geluidsreductiemodule waar geen concrete informatie over zou worden gegeven.

18. De percelen van de verzoekende partijen zijn gelegen in industriegebied.

De verzoekende partijen voeren niet aan welke normen zouden zijn geschonden door de oprichting van WT2 op de voorziene plaats.

Zij poneren dat het toelaatbare niveau zou overschreden worden, "zelfs voor een industriegebied", maar verduidelijken dit verder op geen enkele manier.

Uit de bij de aanvraag gevoegde geluidsstudie blijkt dat de voldaan is aan alle normen, al dan niet met het voorzien van bepaalde maatregelen. Dit wordt in de bestreden beslissing ook vastgesteld.

"hinderaspecten / gezondheid / gebruiksgenot / veiligheid in het algemeen / mobiliteitsimpact / cultuurhistorische aspecten : in de bij het dossier gevoegde m.e.r.-screeningsnota wordt aangetoond dat het project geen relevante impact heeft op het industriegebied zelf, op de naburige bewoning (op basis van een geluids-, slagschaduw- en veiligheidsstudie), op de luchtvaart, op de natuur en het landschap (...)"

De verwijzing naar de milieuvergunning is in ieder geval niet correct, aangezien deze voor WT2 ook vaststelt dat er voldaan is aan alle normen, desgevallend met maatregelen. De milieuvergunning van 16 februari 2017 stelt :

"Overwegende dat in de aanvraag een slagschaduwstudie, een geluidsstudie en een veiligheidsscreening werden toegevoegd waarin de effecten van de twee nieuwe turbines werden bekeken; dat uit de slagschaduwstudie blijkt dat mits het treffen van milderende maatregelen zoals onder andere het installeren van een stilstandmodule, er voor elk specifiek schaduwgevoelig object aan de Vlaremnormen zal worden voldaan; dat uit de geluidsstudie blijkt dat tijdens de dagperiode de geluidsnormen zoals gesteld in het Vlaremniet worden

overschreden; dat tijdens de avond- en nachtperiode na het nemen van maatregelen (instellen van reductiemodi) voldaan kan worden aan de richtwaarden van het Vlareem; dat de veiligheidseffecten voor het project werden bekeken in een veiligheidsscreening uitgevoerd door een erkend VR-deskundige waarin de risico's van de turbines werden onderzocht; dat in de aanvraag de effecten op de natuur werden bekeken waaruit blijkt dat deze effecten aanvaardbaar zijn.” (eigen aanduiding)

“Overwegende dat volgens de sectorale voorwaarden van titel II van het Vlareem het specifieke geluid van windturbines beperkt moet zijn tot de richtwaarden zoals vermeld in bijlage 5.20.6.1 van titel II van het Vlareem ofwel beperkt moet zijn tot het achtergrondgeluid;

Overwegende dat in de aanvraag een akoestische studie (WINDDEV/4NT/040186100300 van 4 februari 2016) zit vervat, opgesteld door een erkend milieudeskundige in de discipline geluid en trillingen; dat in deze studie het specifieke geluid afkomstig van de bestaande en toekomstige turbines werd berekend, rekening houdend met een bronvermogen van 105 dB(A) en een ashoogte van 100 m en voor de bestaande turbines een bronvermogen 104 dB(A) en een ashoogte van 98,3 m en dit voor 15 beoordelingspunten;

Overwegende dat de 15 beoordelingspunten rondom de projectlocatie zijn gelegen en dit in verschillende zones (industriegebied A, F, L en M), buffergebied (B), woongebied op minder dan 500 m van industriegebied (C, D, H en K), woongebied (E, J, N en O) en agrarisch gebied op minder dan 500 m van industriegebied (G en I); dat voor de 15 beoordelingspunten er tijdens de dagperiode geen overschrijdingen werden berekend; dat in vier beoordelingspunten (C, J, K en N) niet voldaan kan worden tijdens de avond- en nachtperiode; dat het gaat om overschrijdingen van 4,3 dB(A), 0,7 dB(A), 1,5 dB(A) en 0,7 dB(A); dat de hoogste overschrijding zich situeert in beoordelingspunt C, ten zuiden van WT1, in het dichtstbijzijnde woongebied ten opzichte van WT1; dat beoordelingspunt N ten zuiden van WT1 verder in het dichtstbijzijnde woongebied gelegen is; dat de beoordelingspunten J en K gelegen zijn ten noordoosten van WT2 in het dichtste woongebied ten opzichte van WT2; Overwegende dat bij het beroepsschrift geluidskaarten werden toegevoegd met de geluidscontouren in het scenario vóór de twee gevraagde turbines en na de twee gevraagde turbines; dat er ook geluidskaarten werden toegevoegd met bridage (reducties) van alle turbines; dat hieruit blijkt dat de turbines mits het instellen van reductiemodi kunnen voldoen aan de richtwaarden van Vlareem; dat in de bijzondere voorwaarden ook verwezen moet worden naar de cumulatieve effecten van de nadere projecten in de buurt;

Overwegende dat uit bovenstaande elementen blijkt dat de geluidshinder tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt.”

De verzoekende partijen tonen niet aan dat de beoordeling van de verwerende partij kennelijk onredelijk zou zijn. Zij bekritiseren de m.e.r.-screening met bijgevoegde geluidstudie niet.

19. De stedenbouwkundige vergunning bevat bovendien de uitdrukkelijk voorwaarde dat de aanvrager alle nodige maatregelen moet treffen, zodat de windturbines te allen tijde voldoen aan de Vlareem-normen.

De bestreden beslissing stelt ook dat uit de aanvraag blijkt dat de geldende Vlareem-normen, in het bijzonder voor geluid, slagschaduw en veiligheid, zullen gerespecteerd worden.

De voorwaarde wordt dus nog volledigheidshalve opgelegd.

c) Slagschaduwhinder

- 20. De verzoekende partijen voeren aan dat de beoordeling van de schaduwoverlast gebeurd is in strijd met het motiverings-, redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.*

In het bijzonder verwijzen zij naar het feit dat de bedrijfswoning, die op geen 100 m van de mast zou liggen, niet wordt vermeld.

- 21. De verzoekende partijen geven zelf wel aan dat er momenteel niemand in deze woning woont, maar dat er wel een optie zou bestaan om er de mogelijkheid tot wonen te hebben.*

Dergelijke hypothetisch belang is absoluut onvoldoende. Er wordt zelfs niet bewezen dat er een woning is en/of dat deze bewoonbaar zou zijn.

Opnieuw moet er worden benadrukt dat het bedrijf en dus ook de beweerde woning gelegen is in industriegebied, zodat geenszins de normeringen voor een woongebied kunnen worden overgezet op deze beweerde bedrijfswoning, die niet in gebruik is.

- 22. De verzoekende partijen voeren vervolgens aan dat de ramen van de refter van het bedrijf langs de zijgevel overlast zullen ondervinden van de slagschaduw en dat dit niet zou worden meegerekend. Er zou voor kantoren en bedrijven van uit gegaan worden dat zij slechts ramen langs één zijde hebben.*

Zij poneren dat er in de aanvraag wel gesteld wordt dat er rekening mee gehouden is, maar dat dit in werkelijkheid een ander beeld zou schetsen.

Dit onduidelijk middel(onderdeel) kan onmogelijk tot een gegrond beroep leiden.

- 23. De bestreden beslissing verwijst naar de m.e.r.-screening (zie ook hoger). De m.e.r.-screening, die op zich door de verzoekende partijen niet ter discussie wordt gesteld, vermeldt over de slagschaduw :*

“(…) de slagschaduw t.g.v. de windturbines is berekend aan de hand van de software WindPRO. In de berekeningen is rekening gehouden met de distributie van de windrichting (oriëntatie van de rotor) en de windsnelheid (stilstanden van de turbine bij te weinig of te veel wind). Tevens is rekening gehouden met de statistieken van het aantal zonneshijnen per maand in België.

De resultaten van de gedetailleerde slagschaduwstudie tonen aan dat er zonder ingrepen meerdere receptoren meer dan de toegelaten norm slagschaduw zullen ondervinden. Doordat er op de turbines slagschaduwmodules zullen geplaatst worden, zal er echter voor gezorgd worden dat de norm overal gerespecteerd wordt.”

De bestreden beslissing stelt :

“De resultaten van de gedetailleerde slagschaduwstudie tonen aan dat er zonder ingrepen meerdere receptoren meer dan de toegelaten norm slagschaduw zullen ondervinden. Doordat er op de turbines slagschaduwmodules zullen geplaatst

worden, zal er echter voor gezorgd worden dat de geldende normering overal gerespecteerd wordt." (eigen aanduiding)

De verzoekende partijen tonen niet aan deze beoordeling kennelijk onredelijk zou zijn.

24. *Vervolgens werpen zij op dat er met de buitenwerkende arbeiders geen rekening zou worden gehouden.*

De verzoekende partijen stellen geenszins aan dat er bij het bedrijf op hun grond effectief ook buitenwerkende arbeiders zijn. Het blijkt niet op welke wijze zij bij deze opmerking belang kunnen hebben.

Daarenboven dient opnieuw te worden benadrukt dat het bedrijf van de verzoekende partijen in industriegebied is gelegen. De verwerende partij sluit zich aan bij de tussenkomen partij op dit punt.

25. *De inhoud van de bestreden beslissing strookt met de inhoud en beoordeling in de milieuvergunning. Deze milieuvergunning stelt over dit onderdeel eveneens :*

"Overwegende dat in de aanvraag de slagschaduw werd gesimuleerd met het softwarepakket Windpro (WINDDEV/4NT040186100400 van 4 februari 2016) voor de vier bestaande en de twee nieuwe turbines; dat voor de bestaande turbines een simulatie met turbines met een ashoogte van 98,3 m en een rotordiameter van 82 m werd uitgevoerd; dat voor de nieuwe turbines een simulatie werd uitgevoerd met een rotordiameter van 100 m en een ashoogte van 100 m;

Overwegende dat er 24 relevante slagschaduwgevoelige objecten (18 woningen (A tot R) en zes kantoren (S tot X)) binnen de 4 uur verwachte slagschaduwcontour werden bekeken; dat voor 17 relevante locaties meer dan 8 uur slagschaduw per jaar te verwachten is; dat voor 20 objecten er meer dan 30 minuten per dag slagschaduw mogelijk is; dat in de simulatie rekening gehouden werd met de cumulatieve effecten met de andere turbines;

Overwegende dat het nemen van milderende maatregelen voor dit project noodzakelijk is om de hinder door slagschaduw tot een aanvaardbaar niveau van maximaal 8 uur per jaar en maximaal 30 minuten per dag effectieve slagschaduw te reduceren; dat hierbij rekening gehouden moet worden met alle 'relevante' slagschaduwgevoelige objecten; dat de exploitant de windturbine conform artikel 5.20.6.2.1 van titel II van het Vlareem moet uitrusten met een stilstandmodule, teneinde de windturbines stil te leggen wanneer het maximaal aantal toegelaten uren of minuten slagschaduw wordt bereikt; dat de exploitant zich ertoe verbindt om voor de relevante slagschaduwgevoelige objecten de nodige mitigerende maatregelen te nemen, zodat de slagschaduw de norm van 8 uur per jaar en 30 minuten per dag niet zal overschrijden;

Overwegende dat ter controle van de hoeveelheid effectieve slagschaduw de exploitant conform artikel 5.20.6.2.2 van titel II van het Vlareem een logboek moet bijhouden per windturbine, waarin de nodige gegevens worden vermeld om de effectieve slagschaduw voor elk relevant slagschaduwgevoelig object binnen de 4 uur contour verwachte slagschaduw per jaar te bepalen; dat het noodzakelijk is om gegevens van alle windturbines mee te nemen in het logboek, teneinde mogelijk te maken de effectieve slagschaduw voor elk relevant schaduwgevoelig object binnen de 4 uur contour verwachte slagschaduw per jaar te bepalen en te controleren;

Overwegende dat de hinder ten gevolge van slagschaduw, mits het nemen van milderende maatregelen, tot een aanvaardbaar niveau zal worden beperkt; dat het aangewezen is om in de bijzondere voorwaarden op te leggen dat bij de inperking van de slagschaduw er rekening gehouden moet worden met de cumulatieve effecten met de bestaande turbines in de omgeving.”

26. *Het is tot slot niet omdat de verzoekende partijen liever een andere plaats zouden hebben dat dit de onwettigheid van de vergunning meebrengt. Het feit dat de bestaande en thans vergunde windturbines op bepaalde tijdstippen zullen moeten worden stilgelegd, verandert hieraan niets. Wel integendeel zelfs.*

d) Visuele hinder

27. *De verzoekende partijen poneren dat WT2 als een mastodont boven hun terrein zal torenen met een afstand van 7 m van de mast tot aan de perceelsgrens.*

Verdere verduidelijking wordt hieromtrent niet gegeven.

Dit kan onmogelijk een ontvankelijk middel zijn.

28. *Volledigheidshalve kan worden herhaald dat het bedrijf en dus ook WT2 in een industriezone wordt opgericht die druk bebouwd is.*

WT2 wordt opgericht op de parkeerplaats achter een bestaand bedrijfsgebouw en centraal gelegen in het industriegebied. Het sluit ook qua functie volledig aan bij de industriële bestemming van het gebied en sluit ook bovendien aan bij de reeds aanwezige windturbines.

De bestreden beslissing stelt :

“Om een inschatting van de visuele hinder mogelijk te maken, werden fotosimulaties aan het dossier toegevoegd; daaruit blijkt dat de bijkomende windturbines zich op een degelijke manier integreren binnen het bestaande industrieel landschap, waar reeds diverse windturbines voorkomen.”

Deze passage wordt door de verzoekende partijen niet bekritiseerd.

29. *De verzoekende partijen kunnen zich geenszins beroepen op visuele hinder.*

e) Veiligheidsrisico's

1. Algemene problemen inzake de veiligheidsstudie

30. *De verzoekende partijen voeren aan dat op de argumenten betreffende de veiligheidsrisico's aangebracht in het bezwaarschrift niet is ingegaan. Dit zou een schending van het redelijkheids-, zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel meebrengen.*

De veiligheidsstudies zouden volgens de verzoekende partijen niet zorgvuldig en volledig uitgevoerd zijn, wat maakt dat deze niet als basis zouden mogen gebruikt zijn voor de toekenning van een vergunning.

31. Het is geenszins correct dat geen rekening werd gehouden met het bezwaarschrift in de bestreden beslissing. Als antwoord wordt geformuleerd:

“(GSA) Het aspect veiligheid inzake ijsworp en wiekbreuk wordt bij de stedenbouwkundige beoordeling van de aanvraag in rekening gebracht ingevolge de beoordelingscriteria die vermeld worden in artikel 4.3.1 VCRO. De lokalisatienota bevat een veiligheidsstudie waaruit blijkt dat geen onaanvaardbare risico’s worden gecreëerd. De effectafstanden, waarvan sprake in het bezwaar, zouden kunnen voorkomen in geval er geen veiligheidsmaatregelen (zoals een ijsdetectiesysteem, het stilleggen en herpositioneren van de rotor, ...) genomen worden, wat in de aanvraag uiteraard niet van toepassing is. Het bezwaar wordt ongegrond bevonden.”

32. De verzoekende partijen menen dat de veiligheidsstudies niet zorgvuldig zijn uitgevoerd, omdat het bedrijfsgebouw en de open ruimte errond die gebruikt voor opslag en behandeling van materiaal, binnen de effectafstanden van verschillende valrisico’s zou liggen.

In de aanvraag wordt één veiligheidsstudie gevoegd. De bestreden beslissing stelt vast dat er geen onaanvaardbare risico’s worden gecreëerd.

In de bestreden beslissing wordt uitdrukkelijk gesteld dat de effectafstanden maar relevant zijn indien er geen veiligheidsmaatregelen worden genomen, wat in de huidige aanvraag duidelijk wel van toepassing was.

De verwijzing naar diverse studies en een handboek voor onderhoudsmonteurs is weinig relevant, aangezien dit niet concreet toegepast wordt op huidige situatie.

33. De verzoekende partijen menen dat zij niet zijn gecontacteerd, zodanig dat niet kan worden aanvaard dat de activiteiten van de bedrijven werden bestudeerd, zoals in het veiligheidsplan weergegeven.

Er blijkt echter niet dat het verplicht is dat ook met deze bedrijven wordt gepraat.

De verzoekende partijen voeren niet aan dat de activiteiten op een verkeerde manier zouden zijn in rekening gebracht.

Volgens de verzoekende partijen zouden de cijfers van het mogelijk aantal slachtoffers binnen de effect-afstanden, zwaar geminimaliseerd zijn. De aanwezigheidsratio zou niet correct zijn gebruikt.

Dit is een inhoudelijke beoordeling van de veiligheidsstudie. Het blijkt niet dat in de studie van een kennelijk onredelijke beoordeling werd vertrokken.

De inhoud van de bestreden beslissing strookt met de inhoud en beoordeling in de milieuvergunning. Deze milieuvergunning stelt over dit onderdeel eveneens :

“Overwegende dat conform VLAREM alle windturbines geconstrueerd moeten worden volgens de veiligheidsaspecten van de norm IEC61400 of gelijkwaardig en voorzien moeten zijn van de nodige certificaten; dat alle windturbines voorzien moeten zijn van:

1° een ijsdetectiesysteem dat de turbine automatisch stillegt bij ijsvorming;
2° een bliksembeveiligingssysteem;
Steen redundant remsysteem;
4° een onlinecontrolesysteem, waarbij onregelmatigheden onmiddellijk worden gedetecteerd en doorgegeven aan een turbine eigen controle-eenheid;

Overwegende dat in de aanvraag een door een erkend VR-deskundige uitgevoerde veiligheidsscreening (WINDDEV4NT0401861/005/01 van 4 februari 2016) werd toegevoegd; dat de effectafstanden en de risicoafstanden werden bepaald volgens het beoordelingskader 'Studie Windturbines en Veiligheid' van januari 2007 zoals opgenomen in het VLAREM; dat in de aanvraag zes windturbintypes (MM92 op 100 m, MM100 op 100 m, E82 op 108 m, E92 op 104 m, V90 op 105 m en VI00 op 100 m.) werden meegenomen; dat uit de studie blijkt dat:

- de 10^{-5} -contour gelegen is op maximaal 50 m;
- de 10^{-6} -contour gelegen is op maximaal 206 m;
- de 10^{-7} -contour gelegen is op maximaal 206 m;

Overwegende dat in de veiligheidsscreening het groepsrisico werd berekend met inachtnaam dat er overeenkomsten zijn met de bedrijven waar er wiekoverdraai is en bijgevolg als intern worden aanzien; dat de 10s-contour en de wiekoverdraai gaan over de terreinen van Veldeman, Kris De Leener transporten, Rental Pumps België en Vanhouwe Ramen bij WT1; dat bij WT2 de 10s-contour en de wiekoverdraai gaan over de terreinen van Transport Verbeken, over het containerpark en 'de aanliggende terreinen van de intercommunale DDS-Verko; dat een containerpark geen openbare plaats is; dat het containerpark immers slechts op bepaalde uren toegankelijk is op vertoon van een identificatiebewijs; dat de beheerder te allen tijde het park kan afsluiten;

Overwegende dat het risico op ijsval en ijsworp aanvaardbaar is door het aanwezige ijsdetectiesysteem; dat het risico ten gevolge van wiekoverslag op verkeerswegen, met name Bosveld, aanvaardbaar is; dat de aanvaardbaarheid aangetoond is door een berekening die weergeeft dat de toename van de **natuurlijke** sterftekans ten gevolge van wiekoverslag verwaarloosbaar is voor de individuele gebruikers van deze straat;”

en verder ook nog:

“Overwegende dat de hinder en de effecten op mens en milieu en de risico's voor de externe veiligheid, veroorzaakt door de aangevraagde inrichting, mits naleving van de milieuvergunningvoorwaarden tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt; dat voor WT1 de goede ruimtelijke ordening evenwel in het gedrang komt waardoor WT moet worden geweigerd;” (eigen onderlijning);

34. De opmerking van de verzoekende partijen over de gronden gekocht van DDS heeft geen effect op de bestreden beslissing. Deze opmerking is niet relevant.

De opmerking dat de opstal- en overhangovereenkomsten niet in het dossier aanwezig zouden zijn, is evenmin relevant. Dit zijn burgerrechtelijke aspecten en het is dan ook onterecht dat wordt gesteld dat zonder deze overeenkomsten geen zorgvuldige of gemotiveerde beslissing zou kunnen worden genomen.

2. Containerpark

35. De verzoekende partijen werpen op dat zij een bezoeker zijn van het containerpark waarboven de wieken van WT2 zouden komen te draaien.
36. Voor zover zij verwijzen naar “duizenden andere mensen” die het containerpark gebruiken, moet worden opgemerkt dat de verzoekende partijen niet namens hen kunnen spreken en dat zij zich anders zouden beroepen op een algemeen belang, wat geenszins mogelijk is.

De verzoekende partijen verwijzen zelf naar het feit dat de veiligheidsstudie verwijst naar de mogelijkheid om het containerpark te sluiten. De studie stelt inderdaad:

“De plaatsing van de windturbines is zodanig dat niet rechtstreeks aan het beoordelingskarakter wordt voldaan, zodat de aanvaardbaarheid verder diende te worden onderzocht. Het resultaat van de analyse leidt tot het volgende:

Overschrijding van de 10^{-5} /jaar contour van de windturbines met de externe activiteiten: containerparkbezoeken.

Deze situatie is aanvaardbaar mits het in acht nemen van volgende maatregelen. Voorgestelde mitigerende maatregelen:

Er vindt wiekoverhang plaats met het terrein waarop Veldeman, Kris De Leener Transporten, Rental Pumps België en Vanhouwe Ramen gevestigd zijn (windturbine 1) en er vindt wiekoverhang plaats met het terrein waarop Transport Verbeken gevestigd is, alsook het containerpark en aanliggende terreinen van de intercommunale DDS-Verko (windturbine 2). Er is tussen de desbetreffende bedrijven een overeenkomst afgesloten met betrekking tot een recht van opstal en/of overhang van de mogelijke toekomstige windturbines 1 en 2 van Electrabel. Door het afsluiten van een dergelijke overeenkomst kan Veldeman, Kris de Leener Transporten, Vanhouwe Ramen, Transport Verbeken, containerpark (intercommunale DDS-Verko) als niet extern beschouwd worden.

Binnen de zone met straal 50 m rond de windturbines is het plaatsgebonden risico groter dan 10^{-5} /jaar. Het risico verbonden met de aanwezigheid van de windturbines 1 en 2 moet door de uitbater van de windturbines gemeld worden aan de exploitant(en)/terreineigenaars van de externe activiteiten (Veldeman, Kris De Leener Transporten, Rental Pumps België, Vanhouwe Ramen, Transport Verbeken, containerpark (intercommunale DDS-Verko), welke plaatsvinden binnen deze afstand.

Voor het containerpark (intercommunale DDS-Verko) dienen er gepaste maatregelen getroffen te worden om het risico van de windturbine voor de bezoekers van het containerpark te beperken (bvb. Containerpark sluiten tijdens ijsperiodes, ...).” (eigen aanduiding)

De verzoekende partijen tonen niet aan dat dit kennelijk onredelijk is.

3. Blikseminslag

37. De verzoekende partijen voeren aan dat in de veiligheidsstudie niet gesproken is over blikseminslag. Dit zou in strijd zijn met het motiverings-, redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel.

Zij geven wel zelf aan dat er een afleidingssysteem zal zijn.

De veiligheidsstudie vermeldt inderdaad:

“Bliksembeveiliging:

Conform de bepalingen van VlareM (art. 5.20.6.3.2) zal de turbine uitgerust worden met een bliksembeveiligingssysteem dat voldoet aan de norm IEC 61024-1. Op die manier wordt het risico van schade aan de rotorbladen en mogelijke rotorbladworp als gevolg van een inslag zoveel als mogelijk beperkt.” (eigen aanduiding)

Deze opmerking van de verzoekende partijen vertrekt van financiële schade die de verzoekende partijen menen te kunnen lijden. Zij verduidelijken verder niet waarom het voorziene systeem niet zou volstaan. Zij tonen geen kennelijke onredelijkheid aan.

4. IJsval – ijsworp

38. De verzoekende partijen voeren aan dat er uitleg ontbreekt over het ijsdetectiesysteem. Dit zou een inbreuk op het zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel uitmaken.

Het is niet aan de vergunningverlenende overheid om voorwaarden over het precieze detectiesysteem op te leggen, laat staan welk systeem dit moet zijn. Wel moet worden onderzocht of een dergelijk systeem wordt voorzien.

De veiligheidsstudie vermeldt over ijsval en ijsworp :

“Conform de bepalingen van VlareM (art. 5.20.6.3.2) zal de turbine uitgerust worden met een ijsdetectiesysteem dat de turbine automatisch stillegt bij ijsvorming. Verder dan wat vereist wordt in het VlareM, voorziet de interne standaard van Electrabel dat dit detectiesysteem redundant wordt uitgevoerd. Deze systemen moeten vermijden dat de op de wieken gevormde stukken ijs weggeslingerd worden en zo schade aan personen of goederen zou veroorzaken.” (eigen aanduiding)

...

Conclusie met betrekking tot risico op ijsval en ijsworp:

Het risico op ijsval en ijsworp is aanvaardbaar door het aanwezige ijsdetectiesysteem met de daaraan gekoppelde procedures en systemen. Zo zal het ijsdetectiesysteem de turbines stoppen en de rotor positioneren, zodanig dat de risicozone van ijsval geminimaliseerd wordt. Bovendien zullen de nodige waarschuwingssystemen en/of –borden geïnstalleerd worden om derden te waarschuwen. Derden die zich in een voertuig bevinden, zijn als dusdanig beschermd tegen vallend ijs.

Het VlareM legt bovendien ook expliciet op dat nadat een turbine is stilgelegd als gevolg van ijsdetectie, er een visuele (of gelijkwaardige) controle dient uitgevoerd te worden op de wieken en de turbine niet opnieuw mag opgestart worden zonder dat het ijs op de wieken is verwijderd.” (eigen aanduiding)

Hieruit blijkt dat geen onaanvaardbare risico's worden gecreëerd. Dit wordt in de bestreden beslissing vastgesteld.

De verzoekende partij ‘durft’ de beweringen uit de studie als ‘onwaarheden af te doen’, maar het blijft bij loutere beweringen.

Er wordt niet aangetoond dat het standpunt van de vergunningverlenende overheid op dit punt kennelijk onredelijk is.

Verder wordt verwezen naar schade die een andere windturbine aan een ander bedrijf zou hebben veroorzaakt. Dit kan evenmin tot onwettigheid van het bestreden besluit aanleiding geven.

39. *De verzoekende partijen stellen dat in de risicoberekening voor ijsworp/-val op de openbare weg enkel rekening wordt gehouden met een zone rond WT1 en de weg Bosveld. Er zouden zich in een straal van 300 meter nog personen, wegen, voertuigen, bedrijfsgebouwen en huizen bevinden, die schade zouden kunnen ondervinden.*

Dit is geen persoonlijk nadeel, maar een actio popularis.

40. *Waar de verzoekende partij meent dat de vergoeding voor materiële schade niet duidelijk is, blijkt dit toch eerder een nadeel te zijn dat voortvloeit uit andere gegevens (verzekering, enz.) dan de bestreden beslissing.*

41. *De opmerking dat er geen interesse “meer” zou zijn om het dak van het bedrijf te verhuren voor zonnepanelen, is weinig relevant. Er blijkt niet dat deze intentie van de verzoekende partij ooit vroeger, voor de bestreden beslissing, bestond.*

Daarenboven kan dit hooguit als een financieel nadeel worden beschouwd, dat thans door de verzoeker zelf in het leven is geroepen, en kan dit dus geen aanleiding geven tot de onwettigheid van de bestreden beslissing.

42. *De aangevoerde beginselen zijn geenszins geschonden.*

5. Vallend gereedschap

43. *In dit onderdeel wordt opgeworpen dat er tijdens de opbouw en het onderhoud van de windturbine sprake kan zijn van vallend gereedschap. Aangezien de vergunningsaanvraag hierover met geen woord repte, zouden een aantal beginselen van behoorlijk bestuur zijn geschonden.*

De aanvraag vormt echter geen voorwerp van de huidige procedure. Indien de aanvraag hierover al iets zou hebben moeten vermelden – quod non – dan kan dit geenszins de onwettigheid van de bestreden beslissing tot gevolg hebben.

6. CNG-tankstation

44. *De verzoekende partijen ponereren dat in het dossier niet wordt vermeld dat er op de site van Transport Verbeken een vergunning voor een aardgastankstation is aangevraagd en bekomen. Er zouden in beide dossier belangrijke veiligheidsvragen worden ontweken waardoor een schending van de zorgvuldigheidsplicht en het motiveringsbeginsel zou voorliggen.*

45. *De NV Electrabel diende op 19 mei 2016 een aanvraag in voor het exploiteren van een nieuw aardgastankstation, gelegen aan het Hoogveld 85 te 9200 Dendermonde (Sint-Gillis-Dendermonde), op het perceel, kadastraal bekend onder DENDERMONDE AFD 3 (ST-GILLIS), Sectie A, Nr. 0905h.*

De milieuvergunning voor dit aardgasstation werd door de deputatie verleend op 1 december 2016. Op dat ogenblik lag een weigeringsbeslissing van de deputatie voor van de milieuvergunning voor de windturbines (11 augustus 2016).

Er werd beroep aangetekend door de verzoekende partijen tegen de milieuvergunning van 1 december 2016 voor het aardgasstation.

Het beroep werd gedeeltelijk gegrond verklaard door de Minister. Aan de vergunde activiteiten van het aardgastankstation werd er niets veranderd. Er werd enkel een bijkomende bijzondere voorwaarde opgelegd in het ministerieel besluit van 14 juni 2017.

Hieruit blijkt dat op het ogenblik dat de bestreden vergunning werd verleend, nog geen uitvoerbare milieuvergunning voor het aardgasstation voorlag.

46. *Daarenboven werd tijdens de milieuvergunningsprocedure voor dit aardgasstation de veiligheidsproblematiek voor de windturbine wel onderzocht.*

Tijdens de procedure voor de provinciale milieuvergunningscommissie werd de problematiek van de windturbine aangevoerd.

“ONGUNSTIG advies van 23 augustus 2016 van de Provinciale Milieuvergunningscommissie (afgekort PMVC), tenzij er vóór de beslissing van de Deputatie nog een bijkomende veiligheidsstudie wordt overgemaakt waaruit blijkt dat er geen risico bestaat t.a.v. de voorziene windturbine.

Indien dit gunstig uitvalt, kan GUNSTIG advies verleend worden, voor een termijn van 20 jaar, onder de gecoördineerde milieuvergunningsvoorwaarden”

De bedoelde studie werd op 18 november 2016 gevoegd.

Het besluit van de deputatie vermeldt als antwoord op het bezwaar daaromtrent

Het betreffende perceel van de CNG-installatie is het perceel 905/h. Op het naastliggende perceel 905/g wordt de oprichting van een windturbine aangevraagd; het perceel 905/g behoort ook tot de firma Verbeken. De windturbine wordt voorzien op 12 meter afstand van de achterste perceelsgrens, op een afstand van ongeveer 103 meter van de openbare weg en ongeveer 90 meter van het CNG-station. In het aanvraagdossier van de betreffende windturbine is een uitgebreide veiligheidsstudie opgenomen; binnen een straal van 50 meter is het plaatsgebonden risico groter dan 10^{-5} /jaar; in het aanvraagdossier werd evenwel geen rekening gehouden met de aanwezigheid van de CNG-installatie en werd bovendien de aanwezigheid van de windturbine ook niet vermeld.

Op 17 november 2016 werd echter een veiligheidsstudie (uitgevoerd door Tractebel) overgemaakt. Uit deze studie blijkt dat de plaatsing van de windturbine een aanvaardbare stijging tot gevolg heeft van het externe risico van het CNG-station, mits de windturbines aan bepaalde voorwaarden voldoen. Gelet op het feit dat het plaatsgebonden risico van 10^{-5} /jaar ongewijzigd blijft, zijn er evenwel geen bijkomende maatregelen nodig t.a.v. de CNG-installatie.

Vervolgens werd een veiligheidsstudie uitgevoerd. In het ministerieel besluit van 14 juni 2017 wordt vermeld :

“Overwegende dat naar aanleiding van de provinciale milieuvergunningscommissie er een veiligheidsstudie (WINDDEV/4NT/040186100900 - 18 november 2016), opgesteld door een erkend VR-deskundige, aan het dossier werd toegevoegd, waarin het veiligheidsrisico van een windturbine op ongeveer 90 meter van de CNG-installatie werd bekeken; Overwegende dat de onafhankelijkheid van de erkende VR-deskundige wordt betwist door de beroepsindiener; dat een van de gebruikseisen van een erkenning het onafhankelijkheidsprincipe betreft conform artikel 34, §1, van het VLAREL; dat men van een erkend VR-deskundige dus onafhankelijkheid verwacht; Overwegende dat in de veiligheidsstudie gesteld wordt dat de toename van de kans op catastrofaal falen van de CNG-installatie door de windturbine meer dan 10% bedraagt; dat er bijgevolg een kwantitatieve risicoanalyse van de CNG-installatie gebeurde; dat het extern risicobeeld van het CNG-station met en zonder windturbine werd bepaald; dat beide risicobeelden met elkaar werden vergeleken; dat hieruit blijkt dat de windturbine voor een stijging van het externe risico van de CNG-installatie zorgt, namelijk het plaatsgebonden risico van 10-6/jaar, het plaatsgebonden risico van 10-Vjaar en het groepsrisico; dat het plaatsgebonden risico van 10-5/jaar niet wijzigt; dat de 10-6/jaar- en 10-7/jaar-contouren de risicocriteria die gehanteerd worden in Vlaanderen, niet overschrijden en het groepsrisico aanvaardbaar is: Overwegende dat volgens artikel 5.20.6.3,2 van titel II van het VLAREM de windturbine uitgerust moet zijn met een ijsdetectiesysteem dat de turbine automatisch stillegt bij ijsvorming; dat in dit artikel ook gesteld wordt dat nadat de turbine is stilgelegd ten gevolge van het ijsdetectiesysteem, een visuele of gelijkwaardige controle wordt uitgevoerd op de wieken; dat de turbine niet opnieuw gestart mag worden zonder dat alle ijs van de wieken is verwijderd; dat er bijgevolg geen veiligheidsrisico van ijsworp wordt verwacht bij het CNG-tankstation; **Overwegende dat uit bovenstaande er besloten kan worden dat het veiligheidsrisico van de CNG-installatie tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt;”** (eigen aanduiding)

Hieruit blijkt dat de veiligheidsrisico tot een aanvaardbaar niveau beperkt wordt. De verzoekende partijen hebben geen belang bij dit onderdeel.

47. Minstens is het onderdeel ongegrond.

f) Aanzienlijke waardevermindering van mijn eigendom

48. De verzoekende partijen voeren aan dat de aanwezigheid van een windturbine het bedrijf een stuk in waarde zal doen dalen.

Zij betwisten het standpunt van Electrabel op de infosessie dat er bewezen is dat de verkoopprijzen geen negatieve invloed zullen ondervinden van de nabijheid van een windturbine.

Zij leggen echter zelf geen enkel concreet bewijs voor, behoudens het feit dat zij menen dat men dit “het kleinste kind nog niet kan wijsmaken”.

Er kan hier bovendien ook worden verwezen naar het feit dat het bedrijfsgebouw geen eigendom is van de verzoekende partij, maar van een vennootschap die niet inzake is.

Artikel 4.8.2, tweede lid VCRO bepaalt dat uw raad de bestreden vergunnings-, validerings-, of registratiebeslissing vernietigt wanneer die beslissing onregelmatig is en dat de beslissing onregelmatig is wanneer zij in strijd is met regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur. Een waardevermindering van een eigendom, het verlies van een kans en een schending van de evenwichtsleer kunnen te dezen niet beschouwd worden als een strijdigheid met regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur.

Voormelde kritieken zijn immers niet stedenbouwkundig van aard, maar hebben louter betrekking op een vermeende schending van subjectieve rechten, waarvoor de gewone hoven en rechtbanken krachtens artikel 144 van de Grondwet bevoegd zijn.

Er wordt geen enkele bepaling of beginsel vermeldt dat zou geschonden zijn. Deze opmerking kan geenszins tot de onwettigheid van de bestreden beslissing leiden.

49. *Zij verwijzen daarenboven naar het buitenland, waarvan geenszins aangetoond wordt dat dit onmiddellijk van toepassing is in huidige situatie.*

Situaties zijn geenszins zomaar vergelijkbaar.

Het feit dat de woning in waarde zal dalen, zou geenszins als middel kunnen ontwikkeld worden, maar hooguit als een nadeel van de bestreden beslissing.

50. *De verzoekende partijen slagen er echter zelfs niet in om dit beweerde nadeel te concretiseren en hard te maken.*

Het is al helemaal geen element dat kan doen besluiten tot de onwettigheid van de bestreden beslissing.

...

3.

De tussenkomende partij brengt in haar schriftelijke uiteenzetting het volgende in tegen het eerste middel:

“ ...

36.

Voor wat de vermeende geluidsoverlast betreft stelt tussenkomende partij vast dat de verzoekende partijen op geen enkele manier aannemelijk maken dat de richtwaarden overschreden zouden worden.

De verzoekende partijen voegen bij hun verzoekschrift immers geen enkel stuk waaruit een dergelijke overschrijding zou kunnen worden afgeleid.

De loutere kritiek dat de geluidsnormen zouden overschreden worden kan in dit kader niet worden aanvaard. Uit de geluidsstudie blijkt immers ontegensprekelijk dat de normen te allen tijde gerespecteerd zullen worden.

"Er kan geconcludeerd worden dat Electrabel te allen tijde ervoor kan zorgen dat het specifieke geluid van de windturbines op alle locaties in de buurt kan voldoen aan de normen. Indien nodig (voornamelijk bij ongunstige windcondities (hoge windsnelheden)) kunnen er 's avonds 's nachts mogelijke geluidsreductiemodi van de windturbines worden

ingesteld opdat het specifieke geluid ter hoogte van alle woningen in de nabije omgeving nog steeds kan voldoen aan de richtwaarden voor windturbinegeluid " (pagina 10 van de geluidsstudie)

Bovendien geven de verzoekende partijen in hun inleidend verzoekschrift zelf aan dat het al dan niet bestaan van geluidshinder ernstig moet genuanceerd worden, vermits hun woning gelegen is in industriegebied.

In dit kader kan verwezen worden naar de rechtspraak van de Raad van State die stelt dat van diegene die ervoor geopteerd heeft om in industriegebied te gaan wonen, een veel grotere tolerantie mag worden verwacht ten aanzien van eventuele hinder die zou worden veroorzaakt door industriële activiteiten en installaties. (R.v.St., nr. 127.083 van 15 januari 2004)

37.

Ook de kritiek van de verzoekende partijen dat het motiverings-, redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel geschonden zouden zijn, doordat er geen concrete informatie zou gegeven zijn omtrent het gebruik van een geluidsreductiemodule, kan niet worden onderschreven.

Tussenkomende partij voert in dit kader aan dat het niet aan de verzoekende partijen is om te oordelen of de milderende maatregelen die moeten worden opgelegd aan een project, op bedrijfseconomisch vlak, al dan niet geschikt zijn om aan de eisen van VLAREM II te voldoen en te garanderen dat deze normen te allen tijde gewaarborgd zullen zijn. Tussenkomende partij is als exploitant van het windturbinepark immers de enige die hieromtrent een oordeel dient te vellen.

Dit blijkt overigens des te meer uit de rechtspraak van Uw Raad waarbij Uw Raad van oordeel was dat, wanneer de hinderbeperkende maatregelen die als sectorale norm zijn opgelegd technisch uitvoerbaar zijn, en deze maatregelen ook volstaan om de hinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken, het enkel aan de exploitant toekomt om te oordelen over de bedrijfseconomische opportuniteit van de activiteit waarvoor hij een vergunning vraagt. De vergunningverlenende overheid kan dat niet in zijn plaats doen. (RvVb/A/ I 5 I 6/1392 van 2 augustus 2016)

Bovendien gaat de motiveringsplicht van de verwerende partij niet zo ver dat zij de motieven van de motieven moet verantwoorden. (RvVb, nr. A/2015/0360 van 16 juni 2015)

38.

Voor zover de verzoekende partijen vervolgens aanvoeren dat de beoordeling van de slagschaduwhinder gebeurd zou zijn in strijd met het motiverings-, redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel, kunnen zij ook niet in hun kritiek worden bijgetreden.

Tussenkomende partij stelt vast dat de verwerende partij in de bestreden beslissing volgende motivering gaf omtrent het aspect 'slagschaduw'.

Uit de gegevens van het dossiers volgt.

- gezien de grote afstanden tussen naburige relictten en de windturbines en het feit dat deze laatste zich in een Industriële omgeving bevinden, wordt geen significante aantasting van de waarde van deze relictten verwacht*
- de resultaten van de gedetailleerde slagschaduwstudie tonen aan dat er zonder ingrepen meerdere receptoren meer dan de toegelaten norm slagschaduw zullen ondervinden. Doordat er op de turbines slagschaduwmodules zullen geplaatst worden,*

sza.3 er echter voor gezorgd worden dat de geldende normering overal gerespecteerd wordt,

- de geluidsstudie Loont aan dat het, specifieke geluid ter hoogte van alle woningen in de nabije omgeving te allen tijde, ook 's avonds en 's nachts, mits toepassing van een geluidsmodule kan voldoen aan de richtwaarden voor windturbinegeluid
- gezien de aard van de projectsite (industriegebied, en voor WT1 ten noorden ook grootschalige akkers) niet overeenkomt met de beschermde habitats of de vogelrichtlijngebieden die in de ruimere omgeving voorkomen, mag in alle redelijkheid aangenomen worden dat de inplanting van de windturbines geen significante negatieve effecten zal hebben op de betrokken natuurgebieden of de er voorkomende soorten
- de risicoanalyse die bij de aanvraag gevoegd werd, toont aan dat alle risico's aanvaardbaar zijn
- om een inschatting van de visuele hinder mogelijk te maken, werden fotosimulaties aan het dossier toegevoegd, daaruit blijkt dat de bijkomende windturbines zich op een degelijke manier integreren binnen het bestaande industrieel landschap, waar reeds diverse windturbines voorkomen

(pagina 13 van de bestreden beslissing)

39.

Uit de motivering van de bestreden beslissing blijkt bijgevolg dat de verwerende partij het hinderaspect 'slagschaduw' in de beoordeling heeft opgenomen en dat zij zich hieromtrent een mening heeft gevormd.

Hierbij kon de verwerende partij wel degelijk motiveren dat het project kan voldoen aan de sectorale voorwaarden mits het nemen van mitigerende maatregelen. In de praktijk worden deze voorwaarden uitgevoerd door het inrichten van specifieke beheerssystemen die de windturbine stopzetten wanneer voor bepaalde relevante en kritische punten de VLAREM-normen inzake slagschaduw op dat moment niet zouden worden gerespecteerd. Hieromtrent kan dan ook geen discussie ontstaan.

40.

Het feit dat er door de verwerende partij geen rekening zou zijn gehouden met woning van de verzoekende partijen is in dit kader irrelevant. Door het opleggen van slagschaduwbeperkende maatregelen wordt immers gegarandeerd dat de normen OVERAL (dus ook t.o.v. de woning van de verzoekende partijen) gerespecteerd zullen worden

Op pagina 11 van de slagschaduwstudie staat immers het volgende te lezen.

"Een aftoetsing aan de nieuw voorgestelde Vlaremslagschaduwnormgeving is gemaakt voor een 20-tal kritische, relevante slagschaduwgevoelige objecten. Op een merendeel van de locaties wordt de norm van 8u/jaar overschreden. Doordat de turbines voorzien zullen worden van een slagschaduwmodule kan ervoor gezorgd worden dat de turbines op nadelige tijdstippen worden uitgeschakeld om te voldoen aan de Vlaremnormen.

De windturbines zullen uitgerust worden met een automatische stilstandmodule. Er zal door de exploitant een logboek per windturbine worden bijgehouden. Dit logboek vermeldt de nodige gegevens om de effectieve slagschaduw voor elk relevant slagschaduwgevoelig object binnen de contour van vier uur verwachte slagschaduw per jaar te bepalen. Per jaar zal de exploitant een lijst met alle relevante slagschaduwgevoelige objecten overmaken aan de toezichthoudende ambtenaren, alsook een slagschaduwkalender voor elk relevant slagschaduwgevoelig object

Als besluit kunnen we dus stellen dat de impact van het project, mits installatie van slagschaduwmodules, aanvaardbaar zal zijn."

41.

Ook de kritiek dat het feit dat een woning, verbonden aan een bedrijf, verkeerdelijk als een industriegebouw zou beschouwd worden, zodat de woning van de verzoekende partijen slechts 8u schaduw op jaarbasis zou mogen ondergaan in plaats van 30u, kan niet worden onderschreven.

In industriegebied is de functie 'wonen' immers ondergeschikt aan de functie 'industrie' en het bedrijfskarakter van de woning.

De veiligheidsstudie vertrekt aldus wel degelijk van de correcte premisse dat de woning van de verzoekende partijen 30u slagschaduw per jaar mag ondergaan.

De geleverde kritiek kan derhalve niet worden aanvaard.

42.

Ook de stelling van de verzoekende partijen dat de aanwezigheid van de windturbines invloed zou hebben op de buitenwerkende arbeiders kan niet worden weerhouden.

Tussenkomende partij moet immers vaststellen dat de verzoekende partijen geen enkele argument of stavingsstuk aanvoeren waaruit een mogelijke negatieve impact zou kunnen worden afgeleid.

Bovendien blijkt uit een studie van de betreffende vakliteratuur dat, in tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voorhouden, niet met zekerheid kan worden gesteld dat ruimtelijke omgevingsfactoren, als zijnde wegen, waterlopen, windturbines en andere grote infrastructuurwerken, een invloed kunnen uitoefenen op de mentale of fysieke gezondheid van personen.'

Dit werd overigens ook bevestigd door het Agentschap Gezondheid en Zorg in een advies aan tussenkomende partij van 28 juli 2016, waarin naar een wetenschappelijk beleidsadviesrapport van de Belgische Hoge Gezondheidsraad verwezen wordt. (Bijlage I)

Daarnaast blijkt uit de resultaten van een studie, die uitgevoerd werd door de Australische National Health and Medical Research Council (NHMRC), op basis van meer dan 3.300 wetenschappelijke publicaties, dat moderne windmolens geen nadelige invloed hebben op de gezondheid van omwonenden. De studie onderzocht de mogelijk nadelige effecten van onder meer slagschaduw, geluidshinder en elektromagnetische golven die uitgaan van windmolens, maar vond geen aanwijzingen dat mensen die dichtbij windmolens wonen of werken minder gezond zijn dan anderen.

Aldus staat geenszins vast dat de inplanting van de aangevraagde windturbines aanleiding zal geven tot enige hinder in hoofde van de arbeiders.

43.

Concluderend stelt tussenkomende partij dan ook vast dat de in de bestreden beslissing opgenomen motivering ruim afdoende is om tegemoet te komen aan de verplichting om de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening te toetsen.

Uit de motivering blijkt namelijk dat de hinder op het vlak van slagschaduw aanvaardbaar is in het licht van de betrokken plaatselijke ordening.

Op deze wijze werd in de bestreden beslissing met alle relevante en noodzakelijke hinderaspecten rekening gehouden en werden de bezwaren afdoende weerlegd.

Gelet op hetgeen voorafgaat, dient te worden besloten dat de verwerende partij geen kennelijk onredelijke, noch onzorgvuldige beoordeling heeft gemaakt door te besluiten dat de slagschaduwhinder binnen aanvaardbare grenzen blijft en dat het voorgenomen project verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening.

44.

Met betrekking tot de aangevoerde visuele hinder stelt tussenkomende partij vast dat ook deze kritiek niet ten gronde kan worden weerhouden.

De stelling dat WT2 als een mastodont boven het terrein van de verzoekende partijen zou torenen en dat dit zou resulteren in visuele hinder, kan niet worden weerhouden. De loutere aanwezigheid van windturbines geeft immers geen aanleiding tot het bestaan van visuele hinder. (R.v.St., nr. 133.487 van 2 juli 2004)

Bij gebrek aan enige concreet bewijs omtrent het daadwerkelijk bestaan van visuele hinder, kan deze kritiek niet worden aanvaard.

Tussenkomende partij herinnert in dit kader aan het feit dat Uw Raad in het schorsingsarrest dd. 23 januari 2018 uitdrukkelijk stelde dat de vermeende visuele hinder niet kan worden beoordeeld. (zie supra)

45.

In de mate waarin de verzoekende partijen vervolgens aanvoeren dat het motiverings-, redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel geschonden zou zijn doordat de verwerende partij niet zou ingegaan zijn op de bezwaren die zij in het kader van het openbaar onderzoek uitten, kunnen zij niet in hun opvatting worden bijgetreden.

Tussenkomende partij wijst in dit kader op het feit dat een orgaan van actief bestuur niet verplicht is om op alle beroepsbezwaren letterlijk te antwoorden. De aan de vergunningverlenende overheid opgelegde motiveringsplicht houdt in dat in het besluit waarbij op de vergunningsaanvraag wordt beschikt de met de ruimtelijke ordening verband houdende redenen worden aangegeven waarop de beslissing is gesteund Dit houdt niet de verplichting in alle ter staving van het administratief beroep aangevoerde middelen of argumenten rechtstreeks en punt na punt te beantwoorden. Om te voldoen aan de haar opgelegde motiveringsplicht, is de vergunningverlenende overheid, wanneer zij uitspraak doet over een aanvraag, er niet toe gehouden alle bezwaren en opmerkingen die tijdens de voorafgaande administratieve procedure werden geformuleerd, te beantwoorden. Het volstaat aan te geven welke met de plaatselijke aanleg of ruimtelijke ordening verband houdende redenen haar beslissing verantwoorden. (RvVb/A/1617/0925 van 6 juni 2017)

Te dezen stelt tussenkomende partij vast dat de verwerende partij het door de verzoekende partijen geformuleerde bezwaar wel degelijk in overweging heeft genomen.

Op pagina 11 van de bestreden beslissing staat immers het volgende te lezen.

- 2. (GSA) Het aspect veiligheid inzake ijsworp en weekbreuk wordt bij de stedenbouwkundige beoordeling van de aanvraag in rekening gebracht ingevolge*

de beoordelingscriteria die vermeld worden in art. 4:31 VcRO De lokalisatienota bevat een veiligheidsstudie waaruit blijkt dat geen onaanvaardbare risico's worden gecreëerd effectafstanden, waarvan sprake in het bezwaar. zouden kunnen voorkomen ingeval er geen veiligheidsmaatregelen (zoals een ijsdetectiesysteem, het, stilleggen en herpositioneren van de rotor, 1 genomen worden, wat in de aanvraag uiteraard niet van toepassing is.

Vermits tussenkomende partij moet vaststellen dat de verzoekende partijen geen enkel element aanbrengen waaruit kan worden opgemaakt dat de verwerende partij zich vergist heeft of onredelijk geoordeeld zou hebben, kan de aangevoerde kritiek niet worden weerhouden.

46.

De verzoekende partijen zetten in hun verzoekschrift tot schorsing en tot nietigverklaring uiteen dat de bijgevoegde veiligheidsstudie onzorgvuldig zou zijn opgesteld.

Tussenkomende partij wijst in dit kader vooreerst op het gegeven dat Uw Raad zich bij zijn beoordeling niet in de plaats kan en mag stellen van die van de verwerende partij. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidstoezicht is Uw Raad wel bevoegd om na te gaan of de administratieve overheid de haar ter zake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar beslissing is kunnen komen.

Het is aan de verzoekende partijen om aan te tonen dat de verwerende partij hetzij foutief, hetzij op kennelijk onredelijk wijze tot de conclusie kwam dat de veiligheidsrisico's aanvaardbaar zijn.

De verzoekende partijen kunnen zich dus niet beperken tot vage kritiek en beweringen of tot het formuleren van een tegengesteld standpunt, maar moet integendeel op gefundeerde wijze aantonen dat de verwerende partij foutief of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissing is gekomen. (RvVb/A/16 17/0587 van 21 februari 2017)

47.

De verzoekende partijen voeren aan dat hun open ruimte voor opslag op 70 meter van de mast en op 20 meter van de wieken gelegen zou zijn en dat de verschillende valrisico's hierdoor aanzienlijk zouden toenemen. De verzoekende partijen stellen meer in het bijzonder dat men een afstand van 400 meter dient te bewaren t.o.v. windturbines, terwijl de omgevingselementen met betrekking tot externe activiteiten beperkt werden tot een straal van 300 meter tot de windturbine.

Tussenkomende partij kan deze bewering evenwel geenszins onderschrijven. Er is immers geen enkele regelgeving of beleidsdocument voorhanden waaruit kan worden afgeleid dat men bij de omgevingselementen met betrekking tot externe activiteiten een afstand van 400 meter in acht zou moeten nemen.

Het handboek waar de verzoekende partijen naar verwijzen is in dit kader als een louter richtinggevend en adviserend document te beschouwen waar geen bindende werking van uitgaat.

48.

Ook de kritiek van de verzoekende partijen dat de aanwezigheidsratio van 23% geen correcte weergave van de feiten zou betreffen kan niet worden weerhouden.

De ratio van 23%, die inhoudt dat er op jaarbasis gedurende 5 dagen per week en gedurende 8u per dag mensen op het terrein aanwezig zouden zijn, betreft, in tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voorhouden, een correcte weergave van de situatie. Voormelde ratio is immers het resultaat van een inachtneming van talloze factoren, zoals o a. het feit dat niet iedereen gelijktijdig aanwezig is,

dat de aanwezigheidsgraad gedurende vakantieperiodes veel lager ligt, dat weekendwerk gecompenseerd wordt met afwezigheid tijdens de week, dat niet elke werknemer voltijds werkt, dat de werkuren in elk bedrijf verschillend zijn, wat leidt tot fluctuaties in de aanwezigheid tijdens de verschillende momenten van de dag en dat de bezettingsgraad tijdens middagpauzes ook sterk vermindert.

Rekening houdend met alle voormelde elementen ziet tussenkomende partij dienvolgens niet in hoe de ratio van 23% een verkeerde voorstelling van de feiten zou betreffen, zodat ook deze kritiek niet kan worden weerhouden.

49.

Vervolgens kan ook de kritiek van de verzoekende partijen dat de gebouwen 3, 11, 19 en 20 bij de beoordeling van het groepsrisico zouden moeten worden betrokken, niet worden aanvaard.

Het groepsrisico is de kans (per jaar) dat een aantal personen in de omgeving van een activiteit gelijktijdig omkomt ten gevolge van een zwaar ongeval binnen die activiteit.

De gebouwen 3, 11, 19 en 20 liggen evenwel niet in de omgeving van de activiteit, maar op het terrein zelf waar de windturbines geëxploiteerd worden, zodat zij betrekking hebben op de interne activiteit zelf. Het is derhalve logisch dat zij niet worden meegenomen in de beoordeling van het groepsrisico. Dit wordt overigens ook uitdrukkelijk bevestigd in de rechtsleer.

Bovendien dient gewezen te worden op het feit dat het, in tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partijen voorhouden, logisch is dat er geen rekening wordt gehouden met de mogelijke slachtoffers op het terrein maar buiten het gebouw.

Uit het Eindrapport van de Studie Windturbines en Veiligheid, dat in januari 2007 door SGS in opdracht van de Vlaamse Overheid werd opgesteld en dat het beoordelingskader vormt inzake de veiligheid van windturbines, blijkt immers dat redelijkerwijze kan worden aangenomen dat de kans zeer klein is dat een uitgeworpen blad 10 of meer slachtoffers in één keer zou treffen. Binnen de effectafstand voor mastbreuk wordt de trefkans hoofdzakelijk bepaald door het scenario 'mastbreuk' en op korte afstand door het scenario 'gondelbreuk'. Binnen de effectafstand voor gondelbreuk wordt in dit kader verondersteld dat er geen externe personen aanwezig zijn.⁴ Bij het bepalen van het groepsrisico werd

In de veiligheidsstudie bij het scenario 'gondelbreuk' dan ook terecht geen rekening gehouden met de aanwezigheid van externe personen.

Hieruit blijkt dan ook dat er in de veiligheidsstudie correct van uitgegaan werd dat de gebouwen 3, 11, 19 en 20 buiten beschouwing dienden te worden gelaten voor de beoordeling van het groepsrisico.

De geleverde kritiek snijdt derhalve geen hout.h

50.

Voor zover de verzoekende partijen vervolgens aanvoeren dat de opstalovereenkomsten niet in het dossier terug te vinden zijn en dat er bij gebrek hieraan geen zorgvuldige en gemotiveerde beslissing genomen zou kunnen worden, kunnen de verzoekende partijen ook niet worden bijgetreden in hun argumentatie.

Tussenkomende partij herinnert in dit kader aan het feit dat de motiveringsplicht van de verwerende partij niet zo ver gaat dat zij de motieven van de motieven moet verantwoorden. (RvVb, nr. A/2015/0360 van 16 juni 2015)

De artikelen 2 en 3 van de Formele Motiveringswet, die vorm geven aan de 'formele motiveringsplicht', bepalen dat de juridische en feitelijke overwegingen die aan de beslissing ten grondslag liggen, in de beslissing zelf moeten worden teruggevonden en dat deze motivering 'afdoende' moet zijn.

Dit laatste houdt in dat de motivering in staat moet stellen te begrijpen op grond van welke feitelijke en juridische gegevens het bestuur de beslissing heeft genomen. Het betekent ook dat de motivering dient te volstaan om de beslissing te dragen of m.a.w. draagkrachtig te zijn. (R.v.St., nr. 186.681 van 30 september 2008)

Het ontbreken van de betreffende opstalovereenkomsten leidt, in tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partijen voorhouden, dan ook geenszins tot een gebrekkige motivering, aangezien het doel van de motiveringsplicht bereikt is. Men kan uit de bestreden beslissing, evenals uit de veiligheidsstudie zelf, immers opmaken waarom de verwerende partij van oordeel was dat de externe veiligheid tot een aanvaardbaar niveau te herleiden is.

51.

De verzoekende partijen voeren vervolgens aan dat er voor wat betreft het containerpark niet voldaan zou zijn aan het beoordelingskader externe activiteiten en dat de sluiting bij vriesweer, die als mitigerende maatregel werd aanbevolen om het risico op ijsworp te beperken, het risico niet zou wegnemen. Zij zijn daarbij van oordeel dat het feit dat er geen bijzondere vergunningsvoorwaarden ter zake werden opgelegd, een schending uitmaakt van het redelijkheids-, zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel.

Tussenkomende partij stelt in dit kader vooreerst dat het niet aan de verzoekende partijen toekomt om de opportuniteit van een risicobeperkende maatregel te beoordelen. Tussenkomende partij herinnert te dezen aan de rechtspraak van de Raad van State waarbij de Raad van oordeel was dat, wanneer de aanbevolen maatregelen technisch uitvoerbaar zijn en deze maatregelen ook volstaan om het risico tot een aanvaardbaar niveau te beperken, het enkel aan de exploitant toekomt om te oordelen over de bedrijfseconomische opportuniteit van de activiteit waarvoor hij een vergunning vraagt. (R.v.St., nr. 236.628 van 1 december 2016)

52.

Vervolgens stelt tussenkomende partij vast dat er met betrekking tot het plaatsgebonden risico inderdaad niet voldaan is aan het beoordelingskader externe activiteiten. Meer

bepaald is er een overschrijding van de 10-5/ jaar contour van de windturbines met de externe activiteiten landbouwactiviteiten en containerparkbezoekers.

Op pagina 29 van de veiligheidsstudie staat evenwel te lezen dat deze situatie aanvaardbaar is mits het in acht nemen van volgende maatregelen.

"Opstellen en implementeren van een inspectie — en onderhoudsprogramma minstens conform de voorschriften van de constructeur van de turbine.

...

Voor het containerpark (Intercommunale DDS-Verko) dienen er gepaste maatregelen getroffen te worden om het risico van de windturbine voor de bezoekers van het containerpark te beperken (vb. containerpark sluiten tijdens ijsperiodes, ...)." (pagina 29 van de veiligheidsstudie)

Aldus blijkt duidelijk dat het plaatsgebonden risico wel degelijk aanvaardbaar is.

De kritiek van de verzoekende partijen dat de sluiting bij vriesweer, die als mitigerende maatregel werd aanbevolen om het risico op ijsworp te beperken, het risico niet zou wegnemen, kan in dit kader niet weerhouden worden.

Indien het containerpark bij vriesweer gesloten wordt, impliceert dit immers dat er geen personen aanwezig zullen zijn op het terrein. Zelfs in het onwaarschijnlijke geval er zich op dergelijke momenten ijsval zou voordoen, houdt dit geen enkel risico in aangezien er gewoonweg niemand aanwezig is. Derhalve wordt het risico door de sluiting van het containerpark niet alleen beperkt maar ook volledig uitgesloten.

53.

Voor zover de verzoekende partijen vervolgens van mening zijn dat er een schending zou voorliggen van het redelijkheids-, zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel, doordat er inzake het plaatsgebonden risico geen bijzondere vergunningsvoorwaarden werden bepaald, stelt tussenkomende partij dat ook deze kritiek niet ten gronde kan worden aanvaard.

Tussenkomende partij wijst in dit kader vooreerst op het feit dat het niet meer dan logisch is dat de voorwaarden die door de veiligheidsstudie werden opgelegd niet als bijzondere voorwaarden in de vergunning werden opgenomen.

Artikel 4.2.19, §I VCRO, dat ressorteerde onder de titel "bepalingen, aan alle vergunningen gemeen", luidde op het ogenblik van de vergunningsaanvraag als volgt:

"Art. 4.2.19, § 1. Onverminderd de voorwaarde van rechtswege in de zin van artikel 90bis van het Bosdecreet van 13 juni 1990, kan het vergunningverlenende bestuursorgaan aan een vergunning voorwaarden verbinden. Voorwaarden zijn voldoende precies. Zij zijn redelijk in verhouding tot de vergunde handelingen. Zij kunnen worden verwezenlijkt door enig toedoen van de aanvrager. Zij kunnen de uitvoering van de vergunde handelingen niet afhankelijk maken van een bijkomende beoordeling door de overheid."

Artikel 4.2.19, §I VCRO stelde aldus dat de vergunning door de enkele wil van de eigenaar ten uitvoer moet kunnen worden gelegd, zonder afhankelijk te zijn van de medewerking van derden.

Uit de memorie van toelichting blijkt dat met de woorden "door enig toedoen van de aanvrager" wordt bedoeld dat de aanvrager van de vergunning een bepaalde mate van invloed moet kunnen uitoefenen op de uitvoerbaarheid van de voorwaarde en dat een voorwaarde waarbij de aanvrager zelf geen initiatiefrecht heeft uitgesloten is.⁵ De aanvrager moet minstens zelf stappen kunnen ondernemen om de voorwaarde te verwezenlijken en het vervullen van de voorwaarde mag niet volledig en enkel van de wil van een derde afhankelijk worden gemaakt.⁶

Te dezen stelt tussenkomende partij vast dat zij als exploitant van de windturbines zelf niet kan overgaan tot het sluiten van het containerpark. De intercommunale DDS is als uitbater van het containerpark immers de enige instantie die een dergelijk maatregel kan bevelen.

Indien de in de veiligheidsstudie aanbevolen voorwaarden als bijzondere vergunningsvoorwaarden in de bestreden beslissing zouden opgenomen zijn, had de verwerende partij artikel 4.2.19, §1 VCRO geschonden, aangezien het sluiten van het containerpark afhankelijk is van de medewerking van derden en niet door enkele wil van tussenkomende partij ten uitvoer kan worden gelegd.

54.

Het feit dat het sluiten van het containerpark niet als bijzondere vergunningsvoorwaarde werd opgelegd, neemt evenwel niet weg dat een dergelijk sluiting noodzakelijk is om de externe veiligheid te garanderen.

Tussenkomende partij wijst in dit kader op het feit dat er tussen haar en de intercommunale DDS onderhandelingen werden gevoerd en thans afgerond zijn, waarbij werd overeengekomen om het containerpark, rekening houdend met de veiligheidsstudie, te sluiten tijdens ijsvaldagen.

Tussenkomende partij verwijst ter ondersteuning van voormelde argumentatie naar de mail van 10 juli 2017, waarbij zij het voorstel formuleerde om een dagvergoeding te bieden ter compensatie voor de beperkte toegankelijkheid van het containerpark tijdens winterdagen met ijsval risico, hetwelk op 25 augustus 2017 door de intercommunale DDS werd aanvaard. (Bijlage 2)

Tussenkomende partij stelt dan ook vast dat er wel degelijk voldaan wordt aan de voorwaarden die de veiligheidsstudie vooropstelt, zodat de externe veiligheid te allen tijde gegarandeerd kan worden.

De door de verzoekende partijen geleverde kritiek kan dienvolgens niet worden weerhouden.

55.

Ook de bewering van de verzoekende partijen dat het gevaar voor blikseminslag niet zou zijn besproken in de veiligheidsstudie kan niet worden onderschreven.

Op pagina 14 van de veiligheidsstudie staat immers het volgende te lezen.

"Bliksembeveiliging:

Conform de bepalingen van VLAREM (art. 5.20.6.3.2) is de turbine uitgerust met een bliksembeveiligingssysteem dat voldoet aan de norm IEC 61024-1. Op die manier wordt

het risico van schade aan de rotorbladen en mogelijke rotorbladworp als gevolg van een inslag zoveel als mogelijk beperkt"

Aldus werd er wel degelijk aandacht besteed aan het aspect bliksembeveiliging. Via receptoren en een geleider in het blad, een vonkenbrug naar de gondel en een doorverbinding naar de fundering, wordt het risico op blikseminslag immers beperkt.

56.

Voor zover de verzoekende partijen vervolgens aanvoeren dat de veiligheidsstudie onzorgvuldig zou opgesteld zijn, doordat niet gemotiveerd wordt hoe een ijsdetectiesysteem werkt, kunnen zij ook niet in hun opvatting worden bijgetreden.

Artikel 5.20.6.3.2 van titel 11 van het VLAREM luidt als volgt.

"Alle windturbines zijn voorzien van.

1° een ijsdetectiesysteem dat de turbine automatisch stillegt bij ijsvorming;

2° een bliksembeveiligingssysteem;

3° een redundant remsysteem;

4° een onlinecontrolesysteem, waarbij onregelmatigheden onmiddellijk worden gedetecteerd en doorgegeven aan een turbine eigen controle-eenheid.

Nadat de windturbine is stilgelegd, ten gevolge van het ijsdetectiesysteem wordt een visuele of gelijkwaardige controle uitgevoerd op de wieken. De windturbine wordt niet opnieuw opgestart zonder dat alle ijs van de wieken is verwijderd."

Nergens wordt met andere woorden vereist dat een uiteenzetting wordt gegeven van de manier waarop een ijsdetectiesysteem werkt. Om te voldoen aan de veiligheidsnormen is het voldoende dat de windturbines van een dergelijk systeem voorzien worden, zoals in casu het geval is.

57.

Bovendien is het installeren van een ijsdetectiesysteem, in tegenstelling tot wat de verzoekende partijen aanvoeren, wel degelijk een effectieve maatregel om ijsafwerping te voorkomen! Een ijsdetectiesysteem zal er immers voor zorgen dat een windturbine bij ijsvorming stilgelegd zal worden. Stukken ijs kunnen dan weliswaar nog steeds van de bladen vallen, maar komen dan direct onder de windturbine terecht, zodat elk mogelijk risico op die manier teniet gedaan wordt. Wanneer men de windturbine opnieuw wenst op te starten, zal ter plaatse gecontroleerd worden of alle stukken ijs van de bladen verwijderd zijn.

De bewering van de verzoekende partijen dat zij, gezien de afstand van hun perceelgrens tot de wieken, schade zouden ondervinden door ijsval, kan dienvolgens niet worden weerhouden. Uit een Nederlandse studie die een analyse maakt van windenergie op bedrijventerreinen (Bosh & Van Rijn, 201 1) blijkt immers dat ijsafzetting op de bladen meestal ontstaat tijdens stilstand van de turbine. Vermits de eigendom van de verzoekende partijen niet onder de wieken gelegen is, maar op 20 meter afstand ervan, is de kans zeer klein dat er ooit ijs zou vallen op hun perceel.

In tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partijen voorhouden, blijkt vervolgens uit het Eindrapport van de Studie Windturbines en Veiligheid, dat de brokken ijs steeds een oppervlak hebben dat kleiner is dan het blad zelf en een dikte van enkele millimeters tot een centimeter. Derhalve mag worden aangenomen dat het in de veiligheidsstudie

gehanteerde gewicht, dat schommelt tussen 0, 1 kg en 1 kg, een correcte weergave betreft van de realiteit.

De door de verzoekende partijen geleverde kritiek dat de veiligheidsstudie zou vertrekken van een te licht gewicht, kan dan ook niet worden bijgetreden.

58.

Voor zover de verzoekende partijen vervolgens aanvoeren dat er in de zone rond WTI verschillende wegen liggen binnen de ijsworpeffectafstand van beide windturbines en dat de waarschuwborden louter pro forma geplaatst zouden worden, kan tussenkomende partij de verzoekende partijen in deze opvattingen evenmin bijtreden.

Tussenkomende partij moet immers vaststellen dat de verzoekende partijen geen enkel argument aanvoeren dat voormelde beweringen kan staven. Evenmin voegen de verzoekende partijen foto's of kaarten toe waaruit het tegendeel zou kunnen worden afgeleid.

Bovendien staat de bewering van de verzoekende partijen ook volledig haaks op de vaststellingen op pagina 35 van de veiligheidsstudie, waar te lezen staat dat er zich binnen de zone van wiekoverslag geen verharde wegen, openbare wegen, spoorwegen of bevaarbare waterlopen bevinden, zodat er geen verdere analyse nodig is om de aanvaardbaarheid van het risico aan te tonen.

Tussenkomende partij stelt in dit kader vast dat de verzoekende partijen geenszins aannemelijk maken dat de veiligheidsstudie foutief zou zijn, zodat de geleverde kritiek dan ook niet kan worden weerhouden.

59.

Ook de stelling dat de oprichting van de turbines financieel nadelig zou zijn voor de verzoekende partijen, aangezien de ligging naast een windturbine nadelig zou zijn voor het plaatsen van zonnepanelen wegens het risico op ijssval, kan niet ten gronde worden aanvaard.

Het gaat hier dan immers om een geschil omtrent een gebeurlijk buitencontractuele fout of wegens gebeurlijke abnormale burenhinder, hetgeen een vordering betreft die de bevoegdheid van Uw Raad te buiten gaat Geschillen over burgerlijke rechten zoals de voorliggende discussie, behoren krachtens artikel 144 van de Grondwet immers uitsluitend tot de bevoegdheid van de burgerlijke rechtbank. (RvVb/A/15 I 6/ I 178 van 7 juni 2016)

Tussenkomende partij doet dan ook gelden dat het verlies van de kans op het plaatsen van zonnepanelen geenszins als gegrond middel(onderdeel) kan weerhouden worden, aangezien voormelde kritiek niet stedenbouwkundig, maar civielrechtelijk van aard is en Uw Raad buiten de grenzen van de hem toegekende bevoegdheden zou treden, indien hij van oordeel zou zijn dat de aangevoerde argumentatie ten gronde dient te worden weerhouden.

De door de verzoekende partijen geleverde kritiek is dan ook ongegrond.

60.

Ook het argument van de verzoekende partijen dat zij veiligheidshinder zouden ervaren ten gevolge van vallend gereedschap bij de opbouw en/of het onderhoud van de windturbines, snijdt geen hout. De verzoekende partijen maken immers geenszins aannemelijk dat

dergelijke situatie zich daadwerkelijk zal voordoen en dat er een dreigend en/of imminent veiligheidsrisico bestaat.

Bovendien kan in dit kader verwezen worden naar pagina 49 van de veiligheidsstudie waar gesteld wordt dat het indirect risico (waaronder het naar beneden vallen van onderdelen van een windturbine begrepen wordt) aanvaardbaar is, aangezien de faalkansverhoging van de ondergrondse pijpleiding van Air Liquide die zich binnen de invloedssfeer bevindt, kleiner is dan 10% van de intrinsieke faalkans.

Indirecte risico's zijn namelijk risico's die als gevolg van de impact van een windturbineonderdeel op een gevaarlijke installatie aanleiding geven tot een secundair ongeval waardoor er slachtoffers kunnen vallen in de omgeving van de windturbine.

Ook in dit kader stelt tussenkomende partij vast dat de verzoekende partijen niet aantonen dat de veiligheidsstudie foutief zou zijn.

Daarenboven zou een gegrondverklaring van voormelde kritiek ook de grenzen van de redelijkheid te buiten gaan. Indien de hinder, die voortvloeit uit de mogelijkheid dat er zich bij de oprichting of het onderhoud tijdelijk een risico op het vallen van gereedschap voordoet, ten gronde wordt aanvaard om een stedenbouwkundige vergunning te weigeren of te vernietigen, zou dit impliceren dat er, uitgaande van een dergelijk precedent, naar de toekomst toe geen enkel project meer vergund zou kunnen worden waarbij er in de hoogte wordt gewerkt. Dit kan evenwel nooit de bedoeling zijn.

De aangevoerde kritiek kan om voormelde redenen niet worden aanvaard.

61.

Tot slot kan de met betrekking tot de veiligheid aangevoerde kritiek dat er nergens in het dossier wordt vermeld dat aan tussenkomende partij op de site van Transport Verbeken een vergunning werd verleend voor een aardgastankstation, ook niet worden weerhouden.

Tussenkomende partij doet in dit kader vooreerst gelden dat voormelde kritiek onontvankelijk is.

Artikel 35 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges bepaalt dat een onwettigheid alleen aanleiding tot een vernietiging, als de partij die ze aanvoert, wordt benadeeld door de ingeroepen onwettigheid. Meer in het bijzonder stelt voormeld artikel dat Uw Raad slechts de aangevoerde middelen beslecht, waarvan hij oordeelt dat de beoordeling nuttig kan zijn in geval van een nieuwe beslissing of een andere handeling van het bestuur.

Dienaangaande stelt tussenkomende partij vast dat de verzoekende partijen geenszins aannemelijk maken op welke wijze zij hinder zouden kunnen ondervinden van het feit dat er nergens in het dossier wordt vermeld dat aan tussenkomende partij op de site van Transport Verbeken een vergunning werd verleend voor een aardgastankstation.

Daarenboven besloot tussenkomende partij in juli 2017, in samenspraak met Transport Verbeken, om de aanvraag in te trekken en niet langer door te gaan met dit project. (Bijlage 3) Dat er geen rekening werd gehouden met de vergunning op de site van Transport Verbeken, is dan ook niet meer dan normaal.

Gelet op het feit dat er, in de hypothese dat er een nieuwe beslissing zou moeten worden genomen door de verwerende partij, ten gevolge van de intrekking van de aanvraag geenszins rekening zou moeten worden gehouden met de vergunning op de site van Transport Verbeken, dient dan ook te worden besloten dat de aangevoerde kritiek op grond van artikel 35 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges onontvankelijk is.

Indien Uw Raad per impossibile van oordeel zou zijn dat de kritiek toch ontvankelijk is, quod certe non, stelt tussenkomende partij dat de kritiek niet ten gronde kan worden weerhouden.

Op 19 mei 2016 werd er door tussenkomende partij inderdaad een milieuvergunningsaanvraag ingediend voor de exploitatie van een dergelijk station. Op 1 december 2016 verleende de Deputatie de aangevraagde vergunning. Evenwel lag er op dat ogenblik een weigeringsbeslissing van de Deputatie voor van de milieuvergunning voor de windturbines (11 augustus 2016)

Tegen de milieuvergunning voor het aardgasstation van 1 december 2016 werd door de verzoekende partijen een beroep ingesteld, dat door de Minister gedeeltelijk gegrond werd verklaard.

Uit voormeld feitenrelaas blijkt aldus dat er op het ogenblik dat de bestreden vergunning werd toegekend, nog geen uitvoerbare milieuvergunning voor het aardgastankstation voorhanden was, zodat de verwerende partij deze geschorste en niet uitvoerbare vergunning niet in overweging diende te nemen in de beoordeling van de aanvraag.

Tussenkomende partij stelt dienvolgens vast dat de veiligheidsstudie correct vertrekt vanuit het standpunt dat er voor de omliggende bedrijven thans geen relevante hoeveelheden aan Seveso stoffen geïdentificeerd worden die aanleiding kunnen geven tot een relevant extern risico.

62.

In de mate waarin de verzoekende partijen de vernietiging van de bestreden beslissing vorderen op grond van de omstandigheid dat hun eigendom een aanzienlijke waardevermindering zou ondergaan, dat de evenwichtslaar geschonden zou zijn en dat zij een kans zouden verliezen om in hun energiebehoefte door windenergie te voorzien, stelt tussenkomende partij vast dat voormelde kritieken onder geen enkel beding aanleiding kunnen geven tot een vernietiging.

Artikel 4.8.2, tweede lid VCRO bepaalt dat Uw Raad de bestreden vergunnings-, validerings-, of registratiebeslissing vernietigt wanneer die beslissing onregelmatig is en dat een beslissing onregelmatig is wanneer zij in strijd is met regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur.

Een waardevermindering van een eigendom, het verlies van een kans en een schending van de evenwichtslaar kunnen te dezen niet beschouwd worden als een strijdigheid met regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur.

Voormelde kritieken zijn immers niet stedenbouwkundig van aard, maar hebben louter betrekking op een vermeende schending van subjectieve rechten, waarvoor de gewone hoven en rechtbanken krachtens artikel 144 van de Grondwet bevoegd zijn.

...

Beoordeling door de Raad

1.

Met hun middel werpen de verzoekende partijen, aan de hand van een uitgebreide uiteenzetting, de schending op van het materieel motiveringsbeginsel, de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: Motiveringswet) alsook het redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel. De uiteenzetting van de verzoekende partijen beperkt zich tot de aspecten van een goede ruimtelijke ordening en de beoordeling door de verwerende partij van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening.

2.1.

Het beginsel van de materiële motiveringsplicht houdt in dat er voor elke administratieve beslissing rechtens aanvaardbare motieven moeten bestaan, wat onder meer betekent dat die motieven moeten steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die relevant zijn en met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld.

Om te voldoen aan de formele motiveringsplicht moet een vergunningverlenend bestuursorgaan de met de ruimtelijke ordening verband houdende redenen vermelden waarop zij haar beslissing steunt, zodat een belanghebbende met kennis van zaken de beslissing kan aanvechten. De in de bestreden beslissing te vermelden motieven moeten bovendien afdoende zijn.

2.2.

Artikel 4.3.1, § 1, eerste lid, 1°, b) VCRO bepaalt dat een vergunning wordt geweigerd indien de aanvraag onverenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening. In artikel 4.3.1, § 2, eerste lid VCRO wordt vervolgens bepaald hoe de overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening moet worden beoordeeld, met name:

“ ...

1° het aangevraagde wordt, voor zover noodzakelijk of relevant, beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4;

2° het vergunningverlenende bestuursorgaan houdt bij de beoordeling van het aangevraagde rekening met de in de omgeving bestaande toestand, doch het kan ook beleidsmatig gewenste ontwikkelingen met betrekking tot de aandachtspunten, vermeld in 1°, in rekening brengen;

...”

Deze bepaling verplicht het vergunningverlenende bestuursorgaan om overeenkomstig artikel 4.3.1, § 2, eerste lid, 1° en 2° VCRO op concrete wijze te onderzoeken of een aanvraag beantwoordt aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening, waarbij zij de noodzakelijke of relevante aspecten van de goede ruimtelijke ordening bij haar beoordeling dient te betrekken en dient rekening te houden met de ingediende bezwaren en adviezen. Zij kan daarbij oog hebben voor beleidsmatig gewenste ontwikkelingen naast het gegeven dat zij in eerste instantie steeds oog moet hebben voor de in de omgeving bestaande toestand.

De Raad kan zijn beoordeling van de eisen van een goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van de vergunningverlenende overheid. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidsstoezicht is hij wel bevoegd om na te gaan of die overheid de haar ter zake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste

feitelijke gegevens, of zij deze in het licht van het zorgvuldigheidsbeginsel correct heeft beoordeeld en of zij, in het licht van het redelijkheidsbeginsel, op grond daarvan niet op kennelijk onredelijke wijze tot haar besluit is kunnen komen.

3.

Zoals bij de beoordeling van de derde exceptie verduidelijkt werd (zie onderdeel V.C. van huidig arrest), vernietigt de Raad een bestreden vergunningsbeslissing wanneer die beslissing onregelmatig is en een beslissing is onregelmatig wanneer zij in strijd is met regelgeving, waaronder stedenbouwkundige voorschriften, of met beginselen van behoorlijk bestuur.

Artikel 15, 4° Procedurebesluit bepaalt dan ook dat een verzoekschrift een omschrijving van de feiten én de middelen moet bevatten. Een middel moet de geschonden geachte regelgeving of beginselen van behoorlijk bestuur bevatten, alsook een omschrijving van de wijze waarop de desbetreffende regelgeving of beginselen naar het oordeel van de verzoekende partijen geschonden worden.

Opdat de kritiek, die als een middel kan worden aangemerkt, ook tot de vernietiging van de vergunningsbeslissing doet besluiten, vereist de stelplicht in hoofde van de verzoekende partijen dat zij de geopperde schending en de wijze waarop de bestreden beslissing de ingeroepen bepalingen of beginselen schendt, ook concreet aannemelijk maken.

3.1.

In het voorliggende geval komt het aan de verzoekende partijen toe om duidelijk te maken op welke punten de bestreden beslissing een schending oplevert van het materieel motiveringsbeginsel, de Motiveringswet, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel. In die zin kunnen de verzoekende partijen zich er niet op een nuttige wijze toe beperken het bezwaarschrift van een van hen te hernemen of nieuwe bezwaren te ontwikkelen zonder concreet de wettigheid van de bestreden beslissing in vraag te stellen.

Met de verwerende partij moet vastgesteld worden dat in de bestreden beslissing een afzonderlijke passage gewijd wordt aan de bezwaren in het kader van het openbaar onderzoek. De bezwaren worden daarin hetzij door het uitdrukkelijk aansluiten bij de beoordeling daarvan door het college van burgemeester en schepenen, hetzij door een eigen andersluidende beoordeling uitdrukkelijk verworpen.

De Raad dient vast te stellen dat de verzoekende partijen nalaten om hun wettigheidskritiek op die beoordeling toe te spitsen en te duiden op welke relevante punten de verwerende partij nalaat in te gaan op het ingediende bezwaarschrift en in welke zin de beoordeling door de verwerende partij foutief of kennelijk onredelijk is. Het komt de Raad in dat licht evident niet toe om zuiver op basis van de eerder ingediende of nieuw geformuleerde bezwaren een herbeoordeling te doen.

3.2.

Specifiek wat het aspect "B/Slagschaduwhinder" betreft, moet de Raad vaststellen dat het bezwaar daartoe van de eerste verzoekende partij *in se* niet onder de bespreking van het openbaar onderzoek behandeld werd maar in de bestreden beslissing wel het bezwaar met betrekking tot de slagschaduw ten aanzien van de omliggende woningen beoordeeld werd. Ook bij de toets aan een goede ruimtelijke ordening komt dit hinderaspect aan bod en daarbij wordt besloten tot de inpasbaarheid van het beoogde binnen de onmiddellijke omgeving en dit op grond van de m.e.r.-screeningsnota die teruggaat op de geluids-, slagschaduw- en veiligheidsstudie.

Uit dit alles kon de eerste verzoekende partij impliciet maar duidelijk afleiden dat met de mogelijke toevoeging van een bedrijfswoning geen rekening werd gehouden nu dit, blijkens de bestreden

beslissing, hetzij niet opgevat wordt als een woning in de enge zin dan wel een louter hypothetisch scenario is waarmee noch de aanvrager, noch het vergunningverlenend bestuur rekening konden of dienden te houden.

De verzoekende partijen wijzen geen concrete decretale of reglementaire bepaling aan die in dat licht geschonden werd. Een schending van het materieel motiveringsbeginsel, de Motiveringswet en het zorgvuldigheidsbeginsel ligt op dat punt evenmin voor in die zin dat de verzoekende partijen niet aannemelijk maken dat de verwerende partij tekortgeschoten is ten aanzien van de op haar rustende motiveringsplicht en zorgvuldigheidsplicht.

3.3.

Wat verder nog de bedrijfseconomische opportuniteit betreft van het beoogde in het licht van de noodzaak om de geldende normen, onder meer inzake slagschaduw, blijvend te respecteren alsook de vraag naar de naleving daarvan, moet de Raad vaststellen dat de verzoekende partijen de Raad niet vatten in zijn wettigheidstoezicht. De Raad kan zich immers niet in te laten met aspecten van handhaving of de bedrijfseconomische opportuniteit van het beoogde. Voor de overige onder "B/Slagschaduwhinder" ontwikkelde kritieken, kan verwezen worden naar de hoger gegrond bevonden exceptie voor wat betreft de schending van artikel 15, 4° Procedurebesluit.

4.1.

Ook wat de kritiek onder "A/Geluidshinder" betreft, moet de Raad met de verwerende partij vaststellen dat de schending van de op dat vlak toepasselijke normering niet geduid wordt. De verzoekende partijen ontwikkelen weliswaar kritiek in het licht van de beoordeling besloten binnen de milieuvergunning maar brengen deze vergunning niet bij en laten na om concreet te duiden in welke mate de bestreden beslissing zelf door een onwettigheid is aangetast.

Samen met de verwerende partij moet de Raad in tegendeel vaststellen dat op basis van de overwegingen waarop hij op basis van de schriftelijke stukken acht kan slaan in de milieuvergunning op het eerste gezicht, in weerwil van wat de verzoekende partijen opwerpen, de naleving van die toepasselijke normen, desgevallend mits het nemen van maatregelen (avond- en nachtperiode), vastgesteld wordt. Enige kennelijke onredelijkheid in de beoordeling door de verwerende partij van het aspect 'geluidshinder' binnen de bestreden beslissing, wordt niet aannemelijk wordt gemaakt.

4.2.

Wat de kritiek onder "D/Veiligheidsrisico" betreft, moet de Raad met de verwerende partij vaststellen dat de bestreden beslissing de bezwaren in dat verband beoordeeld heeft en ongegrond heeft bevonden. De verzoekende partijen maken het foutief of kennelijk onredelijk karakter van dat oordeel niet aannemelijk. Voor het overige kan, wat het hinderaspect 'Veiligheidsrisico' betreft, verwezen worden naar de hoger gegrond bevonden exceptie voor wat betreft de schending van artikel 15, 4° Procedurebesluit.

Het middel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen ontleen kennelijk een tweede middel aan de schending van de artikelen 1.1.4, 4.3.1 en 4.4.7, §2 VCRO *juncto* artikel 3 het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, § 2 en artikel 4.7.1, § 2, tweede lid VCRO (hierna: Besluit Handelingen van Algemeen Belang) alsook het zorgvuldigheids-, het motiverings- en het redelijkheidsbeginsel. Zij lichten hun middel als volgt nader toe:

“ ...

F/ Inbreuk op de goede ruimtelijke ordening

In de vergunning is de toetsing aan de goede ruimtelijke ordening mijn inziens onvoldoende concreet, wat een schending van artikelen 1.1.4 en 4.3.1 VCRO, het zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel uitmaakt. Op pagina :1.5, 3e paragraaf maakt de deputatie de vergelijking met het reeds bestaande windturbinepark, maar er staat nergens hoe hoog deze bestaande windturbines zijn.

Een windturbine van deze omvang, met tiphoogte van 150 meter, valt volgens mij niet onder ruimtelijk beperkte impact in de zin van artikel 4.4.7 §2 VCRO, waarvan ingeval van WT1 nochtans moet sprake zijn om een vergunning mogelijk te maken. Een windturbine is trouwens geen leiding van het openbaar distributienet of loutere aanhorigheid hiervan.

Het bestreden besluit bevat geen concrete beoordeling van de ruimtelijke impact zoals bepaald en bedoeld in artikel 4.4.7, §2 VCRO en artikel 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000. Er is enkel vermeld dat de ruimtelijke impact van het project van de aanvraag "aanvaardbaar" wordt geacht. Dit standpunt steunt enkel op een beoordeling van de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening, die echter te onderscheiden is van de beoordeling of kan toepassing gemaakt worden van de afwijkingsregeling bepaald in artikel 4.4.7, §2 VCRO.

Zie in deze ook het arrest A/1516/1292 van de Raad voor Vergunningsbetwistingen van 28 juni 2016, meer bepaald pagina 29, punt 5.2.

Er is geen alternatieve locatie-onderzoek gebeurd, hoewel er binnen omgeving ongetwijfeld plaatsen te vinden zijn welke minder overlast zouden berokkenen.

Ook zijn er reeds verschillende alternatieve windturbines op de markt welke veel minder hinder veroorzaken. Deze mogelijkheden zijn ook niet onderzocht.

Het ontbreken van dergelijke locatie- en type- alternatievenonderzoeken maakt dat de motiverings-, zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel geschonden zijn.

Zo kan kan ik zelf makkelijk vinden dat er bijvoorbeeld het Harelbeekse bedrijf 3E met de Xant-windturbine is, waarvan onder andere de eerste commerciële opstelling reeds in werking is getreden bij de firma DEME (inhuldiging door Minister Turtelboom op 1 oktober 2015). De windturbine Xant is met haar maximum hoogte van 50 meter groter dan de huishoudelijke windturbines, maar compacter en veel goedkoper dan conventionele grote windturbine, en is bedoeld voor een tot nu toe onbenutte maar veelbelovende markt: die van de bedrijven olie groener en goedkoper in hun energiebehoeften willen voorzien. De verwachte elektriciteitsproductie komt overeen met het jaarverbruik van 55 gezinnen (ca. 200.000kWh).

Uniek ook aan de Xant is het innovatieve sturingssysteem van dit model dat via een dynamisch algoritme de exploitatie van de turbine controleert om een optimale bescherming te verzekeren van eventuele vogel- en vleermuiskolonies. De turbine is daartoe voorzien van camera's, sensoren en detectoren die de vliegbewegingen registreren. Deze monitoringgegevens zullen de dynamische sturing bepalen van de XANT turbine. Het ingenieurs- en ontwerp bureau Grontmij zal de monitoring en gerichte sturing drie jaar lang opvolgen in overleg met diverse organisaties zoals het Instituut voor Natuur & Bosonderzoek, het Agentschap voor Natuur & Bos en Natuurpunt Wal.

DEME pakt graag uit met haar nieuwste investering, welke kadert in hun streefdoel van een energieonafhankelijk hoofdkwartier. Uiteraard is het niet meer mogelijk voor een bedrijf dat zich binnen de 250 meter rond een grote windturbine bevindt om dezelfde keuze te maken. Moest er voor een Xant-turbine worden gekozen, geeft dit veel minder hinder en geeft dit wel nog kansen voor omliggende bedrijven, zoals ik, om hetzelfde te doen.

In 2010 bedacht een groep Spaanse ontwerpers de Vortex Bladeless, een revolutionaire windmolen die eruitziet als een kegelvormige paal zonder wieken en die trillingen kan omzetten in stroom. De Spaanse start-up haalde haar inspiratie uit het bekende ongeluk met de Tacoma Narrows Bridge in de Verenigde Staten, die in 1940 door de wind uit elkaar trilde. In de Vortex Bladeless zijn twee afstotende magneten gemonteerd. Zodra de windpaal de ene kant op gaat trillen door de vorticeit, duwen de twee magneten hem de andere kant op. De energie die hierbij vrij komt wordt omgezet naar elektriciteit via een dynamo. De Vortex Bladeless is veel minder hoog dan de bestaande mastodonten van windmolens die we nu voornamelijk kennen, en ook nog eens 0 procent goedkoper, aangezien er immers veel minder materiaal gebruikt dient te worden. Ook is de Vortex muisstil. Een nadeel aan deze windmolen zonder wieken is dat hij wel 30 procent minder efficiënt met energie omgaat, wat echter helemaal goedgemaakt wordt als je kijkt naar het feit dat een Vortex Bladeless veel minder ruimte nodig heeft dan de windmolen mét wieken. In een windmolenpark kun je twee keer zo veel windmolens zonder wieken kwijt. Dat geeft een energiewinst van netto 40 procent. Verder is een Vortex Bladeless heel eenvoudig, en goedkoper, te onderhouden doordat hij geen bewegende delen heeft.

Wetende dat er nieuwe technologieën bestaan, welke Electrabel ook kent, een ingenieur op de infosessie gaf toe de Vortex Bladeless te kennen en te weten dat deze quasi overlastloos werkt, zou het wraakroepend zijn dat de windturbines zoals aangevraagd, met alle overlast, risico's, en verliezen van kans die erbij komen, zouden kunnen geplaatst worden op de plaatsen waar ze nu voorzien zijn.

G/ Publieke of private windmolens? Algemeen belang?

Er wordt voorgesteld dat dit project, met twee windmolens in dienst van het openbaar net, ten goede zou komen van 3700 gezinnen. Dit klopt niet. De turbines zullen, gezien de overlast qua slagschaduw en geluid, vaak stil moeten liggen of trager draaien, waardoor dit cijfer nooit kan worden behaald.

Daarnaast, en veel belangrijker terzake, werd door een werknemer van Electrabel zelf op de informatievergadering van 11 april 2016 gesteld dat windmolen 2 een louter private windmolen is, waarbij de opgewekte energie enkel zal gebruikt worden door Transport Verbeken, en enkel indien er incidenteel eens overschotten zouden zijn, zouden deze op het elektriciteitsnet worden gezet. Hier gaat het dus, in tegenstelling tot een publieke windmolen, waarvan de opgewekte energie integraal op het elektriciteitsnet wordt gezet ten behoeve van de gemeenschap, om een private windmolen.

Er is dus geen sprake van algemeen belang in de zin van de VCRO in geval van WT2, daarin staat vermeld dat het moet gaan om openbare elektrische leidingen, met inbegrip van de bijbehorende infrastructuur, zoals transformatorstations, installaties voos de productie van elektriciteit, dienstgebouwen en andere. De toekenning van de vergunning is dan ook een schending van het legaliteitsbeginsel.

Transport Verbeken krijgt hier een enorm financieel voordeel, het dient geen euro te investeren, maar kan wel gedurende minstens, om te beginnen, 20 jaar lang genieten van stroom aan een fractie van de prijs (ongeveer V3e) die LI en ik betalen, een prijs welke daarenboven reeds voor 20 jaar vastgesteld is. Alle kosten wor den gedragen door de gemeenschap, wat zorgt dat men hier onomwonden kan spreken van parasitair gedrag. De gemeenschap heeft van deze windmolen geen baten, enkel lasten, zowel financieel als qua licht, zicht, geluid, enyovoort... Het gaat hier puur om een individueel project, waar er louter aan de energiebehoeften (en dus ook financiële behoeften) van één bedrijf wordt voldaan In mijn ogen is dit ethisch totaal onverantwoord, zeker in tijden waarbij de Turteltaks een hot item is. Een overheid is er in de eerste plaats om het algemeen belang te verdedigen, en niet de belangen van een privébedrijf met als enige doel winst te maken. Met het hier uit te geven en te investeren bedrag zou met een zorgvuldigere locatiekeuze rendementsvoller en efficiënter energie kunnen opgewekt worden die wel ten goede komt van de gemeenschap.

Naast Transport Verbeken zijn er nog twee partijen die voordeel ondervinden van deze WT2, namelijk de DDS en Electrabel.

De intercommunale DDS is immers ontvanger van de jaarlijkse opstalvergoeding, welke bij andere windmolens op het industrieterrein 25,000 euro bedraagt, en dit gedurende minstens 20 jaar lang. Dit voorrecht heeft zij zich immers toegeëigend in haar wurgcontracten met de ondernemers op haar industrieterreinen en oefent zij reeds uit bij eerder vergunde windmolens op het industrieterrein. Hierbij een passage uit haar contracten: "De koper mag zijn op te richten gebouwen niet verhuren of op een andere manier geheel of gedeeltelijk ter beschikking stellen aan derden, tenzij mits voorafgaandelijk en schriftelijk akkoord van de maatschappij-verkoopster. De maatschappij-verkoopster is gerechtigd hiervoor desgevallend een vergoeding te vragen."

Electrabel incasseert de groenestroomcertificaten, die jaarlijks een bedrag van 300.000 euro zullen bedragen, een bedrag dat kan berekend worden aan de hand van een uitgebreid analyse door tijdschrift 'Mo', waar door Electrabel zelf op de infosessie werd naar verwezen. Aangezien de totale kostprijs van een windmolen volgens Electrabel ongeveer 3 miljoen euro bedraagt, betekent dit dat de windturbine op een termijn van 10 jaar is terugbetaald, terwijl deze er voor veel langer staat.*

Daarnaast zijn er enkel heel veel verliezers. Niet enkel de omwonenden, die alle nadelen en risico's van een windturbine lijdzaam dienen te ondergaan, zonder er ook maar 1 voordeel bij te hebben, maar de hele gemeenschap. Iedereen betaalt immers een stukje van de windmolens en alle eraan verbonden kosten zoals de opstalrechten, onderhoudskosten, verzekeringen,... via (Turtel)taksen.

Hoe staat de overheid tegenover dit feit, dat een private windmolen met publieke gelden zou worden gefinancierd? Het zou toch niet mogen dat de beide aangevraagde windmolens op een zelfde manier worden beoordeeld, terwijl WT2 niet in het algemeen belang zou worden opgericht, en dus de toetsingsnormen, onder andere volgens de VCRO, toch anders zouden dienen te zijn? Hier wordt het legaliteits- en gelijkheidsbeginsel geschonden, net als artikelen 10 en 11 van de Belgische grondwet.

...

2.

In haar antwoordnota brengt de verwerende partij het volgende in tegen het tweede middel:

“ ...

g) Inbreuk op de goede ruimtelijke ordening

51. De verzoekende partijen zijn van mening dat de toetsing aan de goede ruimtelijke ordening onvoldoende concreet is gebeurd, wat een schending zou inhouden van artikelen 1.1.4 en 4.3.1 VCRO, het zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel.

De windturbine zou niet vallen onder ruimtelijk beperkte impact in de zin van artikel 4.4.7, §2 VCRO.

Zij doelt hierbij uitsluitend op WT1. De verzoekende partijen voeren aan dat het bestreden besluit geen concrete beoordeling zou bevatten van de ruimtelijke impact zoals bepaald en bedoeld in artikel 4.4.7, §2 VCRO en artikel 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000. Daarenboven zou geen alternatief locatieonderzoek gebeurd zijn.

52. De bestreden beslissing stelt over de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening:

“Deze beoordeling – als uitvoering van artikel 1.1.4 VCRO gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en met oog voor de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen – houdt rekening met de volgende criteria als uitvoering van artikel 4.3.1 van de codex:

...

Algemene conclusie:

Uit bovenstaande motivering blijkt dat de aanvraag in overeenstemming is (of kan gebracht worden mits het opleggen van de nodige voorwaarden) met de wettelijke bepalingen, alsook met de goede plaatselijke ordening en met zijn onmiddellijke omgeving. De gevraagde vergunning kan worden verleend met toepassing van art. 4.4.7, §2 VCRO.”

53. Aangezien de bestreden vergunning voor WT1 van rechtswege vervallen is, kunnen de verzoekende partijen bij dit onderdeel geen belang hebben.

Dit argument kan dan ook niet tot de vernietiging van de bestreden beslissing leiden.

De verzoekende partijen tonen geenszins aan dat de beoordeling kennelijk onredelijk zou zijn.

54. Door de verwijzing naar een ander bedrijf in Harelbeke, Spaanse ontwerpers e.d.m. wordt de relevantie in functie van het huidig dossier niet aangetoond. Het gaat geenszins om vergelijkbare gevallen.

h) Publieke of private windmolens - Algemeen belang

55. De verzoekende partijen voeren aan dat het project met twee windmolens in dienst van het openbaar net ten goede zou komen van 3.700 gezinnen.

Volgens hen klopt dit niet. De turbines zouden vaak stil moeten liggen of trager draaien, waardoor dit cijfer niet kan worden gehaald.

Vervolgens poneren zij dat windmolen 2 een privatieve windmolen zou zijn, waarbij de opgewekte energie enkel zou gebruikt worden door Transport Verbeken. Dit alles blijkt geenszins uit enig stuk en is louter wat de verzoekende partijen poneren. Er blijkt geenszins waar de verzoekende partijen dit allemaal halen.

Daarenboven is het al dan niet rendabel zijn van een windmolen geenszins een argument dat in het kader van de stedenbouwkundige vergunning in rekening kan worden gebracht.

De Raad van State oordeelde in een arrest nr. 229.918 van 22 januari 2014 :

“Uit de bestreden beslissing blijkt dat de vergunningverlenende overheid inschat dat om te kunnen voldoen aan de normen van artikel 5.20.6.2.3, van Vlare II de windturbines te vaak zouden moeten worden stilgelegd. De verwerende partij beweert niet dat dit stilleggen technisch onmogelijk is, noch dat daardoor de uitbating zinledig zou zijn.

Wanneer echter de hinderbeperkende maatregelen die als sectorale norm zijn opgelegd technisch uitvoerbaar zijn, en deze maatregelen ook volstaan om de hinder tot een aanvaardbaar niveau te beperken, komt het enkel de exploitant toe om te oordelen over de bedrijfseconomische opportuniteit van de activiteit waarvoor hij een vergunning vraagt. De vergunningverlenende overheid kan dat niet in zijn plaats doen.” (eigen aanduiding)

Uw Raad oordeelde reeds (RvVb/A/1516/1392 van 2 augustus 2016) :

“Bij de beoordeling van de verenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening beschikt de verwerende partij, zoals reeds gesteld, over een discretionaire en ruime appreciatiebevoegdheid. De verwerende partij motiveert haar beslissing ter zake op de maatschappelijke noodzaak van een “hoger energetisch potentieel”. Een dergelijke beoordeling is een loutere opportuniteitsbeoordeling en behoort tot de wettelijk toegekende appreciatiebevoegdheid van de vergunningverlenende overheid. De Raad is niet bevoegd om zich over de opportuniteit van de bestreden beslissing uit te spreken. Zoals hoger reeds gesteld is de Raad in de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidstoezicht, enkel bevoegd na te gaan of de administratieve overheid de haar ter zake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.” (eigen aanduiding)

...”

3.

De tussenkomende partij brengt in haar schriftelijke uiteenzetting het volgende in tegen het tweede middel:

“ ...

63.

Ook voor zover de verzoekende partijen de schending van artikel 4.3. I VCRO, artikel 4.4.7, §2 VCRO en artikel 114 VCRO aanvoeren, kunnen zij niet worden gevolgd.

Tussenkomende partij is immers van oordeel dat van een schending van artikel 1.1.4 VCRO geenszins sprake kan zijn.

Artikel 1.1.4 VCRO luidt als volgt.:

"De ruimtelijke ordening is gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling waarbij de ruimte beheerd wordt ten behoeve van de huidige generatie, zonder dat de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang gebracht worden. Daarbij worden de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen. Er wordt rekening gehouden met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen. Op deze manier wordt gestreefd naar ruimtelijke kwaliteit."

Tussenkomen de partij stelt in dit kader dat een loutere schending van artikel 1.1.4 VCRO niet tot de vernietiging van de bestreden beslissing kan leiden. (RvVb, nr. A/2013/0045 van 5 februari 2013)

Artikel 1.1.4 VCRO bevat namelijk geen concrete verplichtingen, maar betreft een doelstellingartikel dat gericht is op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling waarbij de ruimte beheerd wordt ten behoeve van de huidige generatie, zonder dat de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang gebracht worden en waarbij de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen worden met het streven naar ruimtelijke kwaliteit als doel. (RvVb/A/1516/0905 van 5 april 2016)

64.

Vervolgens kan ook de stelling dat artikel 4.4.7, §2 VCRO en artikel 3 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 geschonden zouden zijn, doordat er geen alternatieve locaties werden onderzocht en er alternatieve windturbines op de markt zouden zijn die minder hinder veroorzaken, niet worden weerhouden.

Tussenkomen de partij doet in dit kader gelden dat het niet aan de vergunningverlenende overheid toekomt om bij een aanvraag voor het plaatsen van windturbines het bestaan van andere locaties in haar beoordeling te betrekken. Uw Raad oordeelde reeds eerder dat dit zou neerkomen op de beoordeling van de opportuniteit van de aanvraag zelf, hetgeen niet tot de bevoegdheid van de vergunningverlenende overheid behoort. De vergunningverlenende overheid dient immers enkel het werkelijke voorwerp van de aanvraag te beoordelen. Zij kan en hoeft geen onderzoek te doen naar bijvoorbeeld alternatieve inplantingsplaatsen. De locatiekeuze behoort tot de opportuniteitsbeslissing van de aanvrager. (RvVb/A/ 1516/0368 van 15 december 2015)

Ook het feit dat er alternatieve windturbintypes bestaan, doet niet ter zake.

Het voorwerp van de vergunningsaanvraag betrof de oprichting van 2 windturbines met een maximale ashoogte van 108 meter, een rotordiameter van maximaal 100 meter en een tiphoogte van maximaal 150 meter. Beide windturbines zijn langzaam draaiende drierokers en hebben een maximale capaciteit van 3MW.

Nu de maximale afmetingen en het uitzicht van de turbines evenals het maximaal vermogen vastligt, en de vergunningverlenende overheid bij de beoordeling van o.a. geluidshinder en slagschaduwhinder is uitgegaan van het meest hinderlijke type van turbine, kan niet gesteld worden dat de verwerende partij een vergunning heeft verleend op grond van een onvolledig dossier. In de aanvraag worden immers de maximale ashoogte, maximale rotordiameter en maximale tiphoogte en het maximaal nominaal vermogen opgegeven, zodat de verwerende partij (evenals de adviesverlenende instanties en de derde

belanghebbenden) over de nodige gegevens beschikten om de impact van de turbines op de goede ruimtelijke ordening te beoordelen.

Tussenkomen de partij stelt dan ook dat de bewering van de verzoekende partijen dat er kon geopteerd worden voor (veel) lagere turbines met kortere wieken niet alleen manifest onjuist, maar tevens irrelevant is.

In de geluidstudie en de slagschaduwstudie is een worst case-beoordeling gemaakt van verschillende turbinetypes en wordt geconcludeerd dat voor elk voorgestelde type van windturbine de geluidshinder en slagschaduwshinder tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt mits het nemen van milderende maatregelen.

Daarenboven is het gehanteerde type windturbine irrelevant, aangezien de wezenlijke doelstelling erin bestaat de slagschaduw- en geluidshinder tot een aanvaardbaar niveau te reduceren, hetgeen in casu het geval is. Tussenkomen de partij herhaalt in dit kader dat het niet aan de verzoekende partijen, noch aan Uw Raad, is om de opportuniteit van het gebruik van een bepaald type windturbine te beoordelen. Zulks betreft immers een prerogatief van de aanvrager, zijnde tussenkomen de partij.

Van een inbreuk op de ruimtelijke ordening is dienvolgens geenszins sprake.

65.

Vervolgens dient ook de kritiek van de verzoekende partijen dat het rendement van de windturbines niet gehaald zou worden en dat WT2 een louter private windturbine zou zijn, te worden verworpen.

Zowel Uw Raad als de Raad van State oordeelden immers dat het enkel aan de exploitant toekomt om te oordelen over de bedrijfseconomische opportuniteit van de activiteit waarvoor hij een vergunning vraagt en dat de vergunningverlenende overheid dat niet in zijn plaats kan doen. (RvVb/A/1516/1392 van 2 augustus 2016 en R.v.St., nr. 229.918 van 22 januari 2014)

Uw Raad is bij de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidstoezicht immers enkel bevoegd na te gaan of de administratieve overheid de haar ter zake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen. Daarenboven is de bewering dat WT2 een louter private windturbine zou zijn volledig uit de lucht gegrepen. In tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partijen ponereren, blijkt uit het aanvraagdossier dat de aanvraag betrekking heeft op publieke windturbines en dat WT2 wel degelijk wordt aangesloten op het openbare elektriciteitsnet.

Op pagina 9 van het aanvraagdossier staat immers het volgende te lezen.

"Het Energiedecreet in werking sinds 2011, streeft 20.5% van de certificaatplichtige elektriciteitsleveringen uit hernieuwbare energiebronnen te winnen. Concreet komen deze cijfers voor windenergie overeen met een jaarlijkse toename van 80 MW tot 2020. Eind 2015 stonden in Vlaanderen 394 grootschalige windturbines opgesteld, met een totaal vermogen van 813 MW.

In dit kader worden installaties voor de productie van elektriciteit, en in het bijzonder uit hernieuwbare bronnen, aanzien als van algemeen belang. Dit wordt ook zo gesteld in het

besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 44 7, § 2, en artikel 4.7.1, § 2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. In artikel 2 leest men:

"Als handelingen van algemeen belang, zoals bedoeld in artikel 4.1.1, 5°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening worden de werken, handelingen en wijzigingen beschouwd die betrekking hebben op: (...)

4° de openbare elektrische leidingen, met inbegrip van de bijbehorende infrastructuur, zoals transformatorstations, installaties voor de productie van electriciteit, dienstgebouwen en andere; (...)"

Met de realisatie van het windturbineproject Dendermonde extensie wil ENGTE Electrabel bijdragen tot het inzetten van hernieuwbare energiebronnen voor de productie van elektriciteit.

Dienaangaande past dit windturbineproject Dendermonde extensie ook volledig in de ambities geformuleerd door de stad Dendermonde in kader van het Burgemeestersconvenant (zie ook 4.1.2).

De ingeschatte hernieuwbare energie bijdrage van dit project stemt overeen met het jaarlijkse elektriciteitsverbruik van 3 700 gezinnen." (onderlijning aangebracht)

Noch de bestreden beslissing, noch het administratief dossier, bevatten aldus redenen om aan te nemen dat de verwerende partij ten onrechte stelt dat de windturbines bedoeld zijn voor het openbaar elektriciteitsnet en tevens als dusdanig zijn vergund.

Evenmin tonen de verzoekende partijen het tegendeel aan, zodat de geleverde kritiek feitelijk grondslag mist.

Bij gebrek aan een dergelijk bewijs dient de aangevoerde kritiek, in lijn met de reeds eerdere rechtspraak van Uw Raad ter zake, dan ook te worden verworpen. (RvVb, nr. A/2014/0030 van 14 januari 2014)

66.

Ook de kritiek dat WT2 een private windmolen zou betreffen, die gefinancierd zou worden met publieke gelden en dat een dergelijke financiering verkapte staatsteun zou betreffen, kan niet ten gronde worden weerhouden.

Tussenkomende partij wijst in dit kader vooreerst op het feit dat WT2, zoals zij reeds hoger in onderhavige schriftelijke uiteenzetting uit de doeken deed, geenszins een private, maar wel een publieke windturbine betreft die op het openbaar elektriciteitsnet wordt aangesloten. De aangevoerde kritiek faalt derhalve reeds zowel in feite, als naar recht, wat deze vaststelling alleen betreft.

..."

Beoordeling door de Raad

1.

Met hun tweede middel betwisten de verzoekende partijen in essentie de wettigheid van de bestreden beslissing tot beloop van het aanmerken van de windturbine 1 als een handeling van algemeen belang met beperkte ruimtelijke impact.

Zij betwisten in die zin dat de windturbine 1 voor vergunning in aanmerking kwam, gelet op de afwijking van de maximale bouwhoogte zoals voorgeschreven door het toepasselijke PRUP. Voor het overige ontwikkelen zij uiteenlopende kritieken en formuleren zij diverse opmerkingen, onder meer in het licht van mogelijke alternatieven.

2.

In zoverre de kritieken van de verzoekende partijen in het licht van de in het tweede middel geopperde wetsschendingen het karakter van loutere opportunistiekritiek overstijgen, dient de Raad vast te stellen dat deze kritieken gericht zijn tegen de windturbine 1 alleen.

Nu de Raad hoger vastgesteld heeft dat het voorwerp van het beroep beperkt dient te worden tot de windturbine 2 nu de stedenbouwkundige vergunning tot beloop van windturbine 1 is komen te vervallen, kan de beoordeling van dit tweede middel niet tot de vernietiging van de bestreden beslissing leiden.

3.

De verzoekende partijen betwisten niet dat windturbine 2 in overeenstemming is met de gewestplanbestemming en dat hiervoor geen toepassing werd gemaakt van de afwijkingsmogelijkheid van artikel 4.4.7 VCRO.

Wat het de gehekelde afwezigheid van een alternatievenonderzoek betreft, moet de Raad vaststellen dat de verwerende partij alleen kan oordelen over de aanvraag zoals deze voorligt. De motiveringsverplichting gaat dus niet zo ver dat de verwerende partij in de bestreden beslissing diende te motiveren waarom niet gekozen wordt voor een alternatief project.

Geen enkele afdwingbare rechtsregel bepaalt dat de verwerende partij diende te oordelen over de noodzaak van een dergelijk project in de omgeving,. Het behoort niet tot de taken van de verwerende partij, noch deze van de Raad, om een alternatief type van, dan wel een alternatieve inplanting of een alternatieve locatie voor de windturbine te gaan onderzoeken, ook al menen de verzoekende partijen dat deze alternatieven voor de omwonenden minder visuele en ruimtelijke impact zouden meebrengen.

4.

Wat tot slot de door de verzoekende partijen, in het verlengde van de door haar gesuggereerde alternatieven, geopperde kritiek betreft in het licht van de bedrijfseconomische opportuniteit van het beoogde dient de Raad te herhalen dat hij zich daar in zijn wettigheidstoezicht niet mee kan en mag inlaten. Voor de overige hoger geciteerde kritieken volstaat het te verwijzen naar de hoger gegrond bevonden exceptie voor wat betreft de schending van artikel 15, 4° Procedurebesluit.

Het middel wordt verworpen.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen ontwikkelen kennelijk een derde middel aan de hand van de schending van het onpartijdigheidsbeginsel.

Zij lichten hun middel als volgt nader toe:

“ ...
L/ Onpartijdigheidsbeginsel

De overheid moet ervoor waken dat elke schijn van partijdigheid wordt vermeden en bestuursorganen mogen geen persoonlijk belang hebben bij de door hen te nemen beslissingen, zo zegt het onpartijdigheidsbeginsel, een van de pijlers van het behoorlijk bestuur. Dit is hier geschonden.

De intercommunale DDS, eigenaar van de grond waarop WT1 zou gebouwd worden, ontvangt immers een jaarlijkse opstalvergoeding van 25.000 euro per windmolen, ook van deze die op door haar verkochte terreinen staan, vb WT2, en is de DDS in hoge mate verweven met het stadsbestuur, zo is de stad Dendermonde een belangrijke aandeelhouder van de DDS en is de tweede ondervoorzitter van de DDS eveneens schepen van ruimtelijke ordening en stedenbouw te Dendermonde.

Zelfs een politicus uit de meerderheid stelde zich openlijk de vraag of adviezen door de stad wel partijdig kunnen gebeuren. Stuk uit Het Laatste Nieuws Online van 22 april 2016: "De omwonenden krijgen steun van gemeenteraadslid Dieter Mannaert, die deel uitmaakt van meerderheidspartij CD&V. "De bewoners voelen zich in de steek gelaten door het stadsbestuur", zegt hij, ook al druist hij daarmee in tegen zijn eigen partij. "Aanvankelijk wilde de stad op het Hoogveld maximum drie windturbines. Maar plots kunnen er toch meer komen en vallen eerdere argumenten tegen in het water, Zo staat de deur open voor een wildgroei aan windturbines."

"Er zijn bovendien merkwaardige zaken vast te stellen in dit dossier", gaat Mannaert voort. "Intercommunale DDS, waar de stad deel van uitmaakt, heeft van bij het begin van de uitbreiding van het Hoogveld plaats gereserveerd voor een windmolen en is dus zelf vragende partij. Hoe kan de stad een onafhankelijk advies uitbrengen als een belangrijk partnerbestuur van de stad zelf vragende partij is?"

...

2.

In haar antwoordnota brengt de verwerende partij het volgende in tegen het derde middel:

"

m) Onpartijdigheidsbeginsel

64. Door de verwijzing naar een ander bedrijf in Harelbeke, Spaanse ontwerpers e.d.m. wordt de relevantie in functie van het huidig dossier niet aangetoond. Het gaat geenszins om vergelijkbare gevallen.

De verzoekende partijen voeren aan dat het onpartijdigheidsbeginsel zou zijn geschonden, omdat de intercommunale DDS, eigenaar van de grond waarop WT1 zou gebouwd worden, een opstalvergoeding van 25.000,00 euro per windmolen zou ontvangen en dit ook het geval zou zijn voor de windturbines op de door haar verkochte terreinen zoals WT2.

65. De intercommunale DDS is geenszins de vergunningverlenende partij.

Er wordt geen schending aangevoerd van het onpartijdigheidsbeginsel in zoverre dit de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar, huidig verwerende partij, betreft.

De onderdeel mist dan ook feitelijke grondslag.

66. Er ligt geen ontvankelijk, ernstig of gegrond middel voor.

..."

3.

De tussenkomende partij brengt in haar schriftelijke uiteenzetting het volgende in tegen het derde middel:

“ ...

67.

Tot slot kan ook de beweerde schending van het onpartijdigheidsbeginsel en het aangevoerde gebrek aan objectiviteit bij het opstellen van de studies betreffende geluid, slagschaduw en veiligheid, niet worden weerhouden.

Het onpartijdigheidsbeginsel is een algemeen beginsel van behoorlijk bestuur dat tevens werd neergeschreven in artikel 6.1. van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (E.V.R.M.): 'Bij het vaststellen van zijn burgerlijke rechten en verplichtingen en bij het bepalen van de gegrondheid van een tegen hem ingestelde strafvervolgning heeft eenieder recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak, binnen een redelijke termijn, door een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie welke bij de wet is ingesteld (...)'

Het onpartijdigheidsbeginsel, dat zowel van toepassing is op de gewone als op de administratieve rechter, heeft een dubbel karakter. Enerzijds wordt de subjectieve of persoonlijke onpartijdigheid bedoeld, anderzijds de objectieve of structurele. De beoordelende instantie moet niet alleen onpartijdig zijn, zij moet het ook schijnen, zodat terzake iedere gewettigde twijfel over mogelijke partijdigheid wordt uitgesloten.

Te dezen stelt tussenkomende partij vast dat de door de verzoekende partijen aangevoerde onpartijdigheid evenwel geen betrekking heeft op de vergunningverlenende overheid. Zij voert louter aan dat het College van Burgemeester en Schepenen van de stad Dendermonde, dat in het kader van de vergunningsaanvraag een advies verleende, niet onpartijdig zou zijn, aangezien de stad Dendermonde een belangrijke aandeelhouder is van de DDS en de tweede ondervoorzitter van de DDS eveneens de Dendermondse schepenen van ruimtelijke ordening en stedenbouw is.

Aldus dient te worden vastgesteld dat de bestreden beslissing niet door partijdigheid werd aangetast, aangezien de onpartijdigheid van de verwerende partij niet betwist wordt.

Vervolgens wijst tussenkomende partij op het gegeven dat uit geen enkel concreet element blijkt dat er daadwerkelijk sprake zou zijn van partijdigheid. Het feit dat de Dendermondse schepenen van ruimtelijke ordening en stedenbouw de functie van tweede ondervoorzitter van de DDS bekleedt en dat de DDS een bestuurspartner is van de stad Dendermonde, impliceert nog niet dat het advies van het College van Burgemeester en Schepenen van de stad Dendermonde verleend zou zijn met het oog op de behartiging van de belangen van de DDS. Er wordt in dit kader immers geen enkel bewijsstuk toegevoegd.

68.

Het tegendeel is evenwel waar. Het advies van het College van Burgemeester en Schepenen kwam immers tot de volgende conclusie:

3, Conclusie

Het plaatsen van WT2 is in overeenstemming met de wettelijke bepalingen en is wel verenigbaar met de goede ruimtelijke ordening Het plaatsen van WT1 is niet in overeenstemming met de wettelijke bepalingen Er wordt een gunstig advies gegeven voor het plaatsen van WT2 en een ongunstig advies voor het plaatsen van WT1'

Aldus gaf het College van Burgemeester en Schepenen een negatief advies voor WT I , wat indruist tegen de belangen van de DDS.

Bovendien dient te worden herinnerd aan het feit dat het advies van het College van Burgemeester en Schepenen niet bindend was voor de verwerende partij en dat de verwerende partij ook uitdrukkelijk afweek van voormeld advies.

Aldus blijkt uit voormelde argumentatie duidelijk dat het advies van het College van Burgemeester en Schepenen de bestreden beslissing geenszins op doorslaggevende wijze heeft beïnvloed en dat er ook geen sprake is van enige vorm, laat staan schijn van partijdigheid. De aangehaalde kritiek kan derhalve niet worden weerhouden.

...”

Beoordeling door de Raad

1.

Met hun derde middel betwisten de verzoekende partijen in essentie de onpartijdigheid van het ‘stadsbestuur’ in het licht van de verwevenheid met de intercommunale DDS die, als eigenaar van de grond waarop windturbine 1 ingeplant zou worden, een jaarlijkse opstalvergoeding zal krijgen.

2.

Het onpartijdigheidsbeginsel, voor zover van toepassing op organen van het actief bestuur, waarborgt zowel de persoonlijke onpartijdigheid van de personeelsleden en de leden van bestuurlijke organen die een beslissing nemen, als de structurele onpartijdigheid van die personeelsleden en bestuurlijke organen op het vlak van de organisatie van deze organen, het verloop van de procedure en het tot stand komen van hun beslissingen.

Opdat er sprake zou kunnen zijn van een schending van het onpartijdigheidsbeginsel, is het voldoende dat diegene die onpartijdig moeten optreden, naar buiten een schijn van partijdigheid hebben gewekt, met andere woorden door hun gedragingen een gewettigde twijfel hebben doen ontstaan over hun geschiktheid om het dossier op een onpartijdige manier te behandelen.

3

De Raad moet in eerste instantie, los van de vraag in welke mate de opgeworpen kritiek ook betrekking heeft op windturbine 2, vaststellen dat de opgeworpen schijn van partijdigheid zich richt naar het college van burgemeester en schepenen als stadsbestuur. Nog los van de vraag in welke mate er in hoofde van dat orgaan sprake is van enige schijn van partijdigheid gelet op de summier uiteenzetting in het verzoekschrift, dient de Raad in elk geval vast te stellen dat die kritiek van de verzoekende partijen niet gericht is tegen de steller van de bestreden beslissing en niet toegespitst wordt op de mate waarin de verwerende partij zich heeft aangesloten bij de beoordeling van de bezwaren in het kader van het openbaar onderzoek door het college van burgemeester en schepenen.

4.

De verwerende partij is op basis van de artikelen 4.7.1, §1, 2° en 4.7.26 VCRO het bevoegde vergunningverlenende bestuursorgaan voor het beoordelen de haar voorgelegde aanvraag welke geleid heeft tot de nu bestreden beslissing. De verwerende partij is als vergunningverlenend bestuursorgaan in eerste en laatste administratieve aanleg in de bijzondere vergunningsprocedure te onderscheiden van het college van burgemeester en schepenen als vergunningverlenend bestuur in eerste administratieve aanleg in de reguliere procedure.

De onpartijdigheid van de verwerende partij als vergunningverlenend bestuursorgaan wordt niet betwist en evenmin wordt aannemelijk gemaakt, noch wordt aangetoond en valt in te zien hoe een eventuele (schijn van) partijdigheid in hoofde van het college van burgemeester en schepenen de onwettigheid van de bestreden beslissing met zich mee heeft gebracht. De wettigheid van de zelfstandige toetsing van het beoogde in het licht van de daarop toepasselijke regelgeving en de vereiste toets aan een goede ruimtelijke ordening blijft in de gegeven omstandigheden overeind.

Het middel wordt verworpen.

VII. KOSTEN

1.

Met toepassing van artikel 33 DBRC-decreet legt de Raad de kosten van het beroep ten laste van de partij die ten gronde in het ongelijk gesteld wordt.

Artikel 21, §7 DBRC-decreet bepaalt dat de Raad een rechtsplegingsvergoeding kan toekennen, die een forfaitaire tegemoetkoming is in de kosten en erelonen van de advocaat van de partij die ten gronde in het gelijk gesteld wordt.

2.

De verwerende partij vraagt om een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro toe te kennen, die ten laste van de verzoekende partijen komt.

In zoverre de verwerende partij ten gronde in het gelijk gesteld wordt, is er grond om deze rechtsplegingsvergoeding toe te kennen en valt deze rechtsplegingsvergoeding samen met het rolrecht van de verzoekende partijen ten laste van de verzoekende partijen aangezien zij, gelet op het verwerpen van hun vordering, de in het ongelijk gestelde partijen zijn.

3.

In zoverre de tussenkommende partij zelf beslist om al dan niet tussen te komen in een procedure, is de Raad van oordeel dat de (vrijwillige) tussenkomst van een tussenkommende partij de inzet van de procedure niet mag verzwaren voor de andere partijen zodat de Raad het passend acht dat de tussenkommende partij de kosten van haar tussenkomst, zijnde het door haar betaalde rolrecht, zelf draagt.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de nv ELECTRABEL is ontvankelijk.
2. De Raad verwerpt de vordering tot vernietiging.
3. De Raad legt de kosten van het beroep bestaande uit het rolrecht van de verzoekende partijen, bepaald op 600 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro verschuldigd aan de verwerende partij, ten laste van de verzoekende partijen.
4. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 200 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 8 januari 2019 door de derde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Stephanie SAMYN

Filip VAN ACKER